

547

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mülkiye Müfettişliği
Sayı: M.Ü. 80/76
M.C. 103/44

Bu raporun içeriğinde ve eklerinde Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığının çalışma usullerini deşifre niteliğinde bilgi, belge ve mevzuat ile 3. şahıslara ilişkin özel bilgiler bulunduğundan, tarafımızdan Rapor ve eklerine ÇOK GİZLİ gizlilik derecesi verilmiştir.

Mülkiye Müfettişi: Mustafa ÜÇKUYU
Mehmet CANOĞLU

ARAŞTIRMA RAPORU

GÖREV EMRİNİN

Tarihi : 09/02/2009

Numarası : 76 (34-2) 491

RAPORUN

Tarihi : 09/11/2009

Verildiği Yer ve Makam:

Bilgi için: İçişleri Bakanlığı
(Teftiş Kurulu Başkanlığına)

Gereği için: İçişleri Bakanlığı
(Teftiş Kurulu Başkanlığına)

Eklerinin adedi:

(36) sırada (342) parça evraktır.

ARAŞTIRMA KONUSU

Raporun "Araştırma Raporunun Konusu" başlığını taşıyan IX. Bölümünde belirtilen konular, bu Araştırma Raporunun konusunu oluşturmıştır.

İLGİLİNİN

ADI VE SOYADI   GÖREVİ   UYGULANACAK İŞLEM

- 1) Sabri UZUN - EGM İstihbarat Dairesi eski Başkanı
- 2) Ramazan AKYÜREK - EGM İstihbarat Dairesi eski Başkanı
- 3) Necmettin EMRE - EGM İstihbarat Dairesi eski Başkan Yardımcısı
- 4) Vedat YAVUZ - EGM İstihbarat Dairesi eski Başkan Yardımcısı
- 5) Ali Fuat YILMAZER - EGM İstihbarat Dairesi eski Md.
- 6) T. Bülent DEMİREL - EGM İstihbarat Dairesi eski Md. V.
- 7) Osman GÜLBEL - EGM İstihbarat Dairesi eski Md. Yrd.
- 8) Yılmaz ANGIN - EGM İstihbarat Dairesi eski Büro Amiri
- 9) Hüsamettin YAMAN - EGM İstihbarat Dairesi eski Pol. Memuru

"herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı"

Bu işten dolayı başka rapor düzenlenmiş ise, haklarında inceleme ve soruşturma yapılanların görevleri ad ve soyadları:

Düzenlenen Raporun

Tarihi

: 17.1.2009

Numarası

: M.Ü.80/64, M.C.103/30

Verildiği yer ve Makam

: İçişleri Bakanlığı (Tef. Ku. Bşk.)

DİZİ PUSULASIDIR

EVRAKIN

Sıra No	Parça Adedi	Günü	Sayısı	Ö Z Ü
1.	15	09/02/2009	(34-2) 491	Görev emri ve ekleri
2.	11	03/03/2009	(34-2) 850	Av. Fethiye ÇETİN'in dilekçesi
3.	4	24/07/2009	80/06.EMN.İDB.İFD.-01	Ramazan AKYÜREK'ten ifade istemi
4.	15	07/09/2009	-	Ramazan AKYÜREK'in ifadesi
5.	4	02/07/2009	80/06.EMN.İDB.İFD.-02	Ali Fuat YILMAZER'den ifade istemi
6.	42	14/07/2009	-	Ali Fuat YILMAZER'nın ifadesi
7.	3	01/09/2009	80/06.EMN.İDB.İFD.-03	T.Bülent DEMİREL'den ifade istemi
8.	4	24/09/2009	-	T.Bülent DEMİREL'in ifadesi
9.	4	01/09/2009	80/06.EMN.İDB.İFD.-04	Osman GÜLBEL'den ifade istemi
10.	6	16/09/2009	-	Osman GÜLBEL'in ifadesi
11.	3	01/09/2009	80/06.EMN.İDB.İFD.-05	Yılmaz ANGIN'dan ifade istemi
12.	11	24/09/2009	-	Yılmaz ANGIN'in ifadesi
13.	1	01/09/2009	80/06.EMN.İDB.İFD.-06	Hüsamettin YAMAN'dan ifade istemi
14.	1	02/09/2009	-	Hüsamettin YAMAN'ın ifadesi
15.	1	08/05/2009	80/06.EMN.İDB.-03	EGM İstihbarat Dai.Bşk.'ndan Bilgi ve Belge İstemi
16.	10	08/07/2009	167492	EGM İstihbarat Dai.Bşk.'nın Cevabi Yazısı
17.	2	11/05/2009	80/06.EMN.İDB.-07	EGM İstihbarat Dai.Bşk.'ndan Bilgi ve Belge İstemi
18.	31	17/07/2009	180615	EGM İstihbarat Dai.Bşk.'nın Cevabi Yazısı
19.	2	11/05/2009	80/06.EMN.İDB.-08	EGM İstihbarat Dai.Bşk.'ndan Bilgi ve Belge İstemi
20.	30	17/07/2009	180660	EGM İstihbarat Dai.Bşk.'nın Cevabi Yazısı
21.	1	15/06/2009	80/06.EMN.İDB.-12	EGM İstihbarat Dai.Bşk.'ndan Bilgi ve Belge İstemi
22.	10	17/07/2009	180667	EGM İstihbarat Dai.Bşk.'nın Cevabi Yazısı
23.	1	25/06/2009	80/06.EMN.İDB.-17	EGM İstihbarat Dai.Bşk.'ndan Bilgi ve Belge İstemi
24.	13	11/07/2009	170896	EGM İstihbarat Dai.Bşk.'nın Cevabi Yazısı
25.	1	09/07/2009	80/06.EMN.İDB.-20	EGM İstihbarat Dai.Bşk.'ndan Bilgi ve Belge İstemi
26.	2	17/07/2009	180574	EGM İstihbarat Dai.Bşk.'nın Cevabi Yazısı

Sıra No	Parça Adedi	Günü	Sayısı	Ö Z Ü
27.	2	08/05/2009	80/06.EMN.İDB.-01	EGM İstihbarat Dai.Bşk.'ndan Bilgi ve Belge İstemi
28.	61	08/07/2009	167516	EGM İstihbarat Dai.Bşk.'nın Cevabi Yazısı
29.	24	16/06/2009	-	BİLİRKİŞİ RAPORU
30.	1	20/05/2009	80/06.İST.EMN-06	İstanbul Emniyet Koruma Şube Md.'nden Bilgi ve Belge İstemi
31.	7	22/5/2009	2009/4896	İstanbul Emniyet Koruma Şube Md.'nin Cevabi Yazısı
32.	4	23/10/2009	80/06.EMN.İDB.İFD.-11	Vedat YAVUZ'dan ifade istemi
33.	2	27/10/2009	-	Vedat YAVUZ'un ifadesi
34.	4	23/10/2009	80/06.EMN.İDB.İFD.-10	Necmettin EMRE'den ifade istemi
35.	2	02/11/2009	-	Necmettin EMRE'nin ifadesi
36.	7	23/10/2009	80/06.EMN.İDB.İFD.-08	Sabri UZUN'dan ifade istemi

(36) Sırada (342) parça evraktan ibarettir. Tarafımızdan düzenlenmiştir. 09/11/2009

Mehmet CANOĞLU
Mülkiye Başmüfettişi

Mustafa ÜÇKUYU
Mülkiye Başmüfettişi

I - BAŞLANGIÇ:

İçişleri Bakanlığı Bakanlık Makamının 28/01/2009 gün ve 76 (34-2) 23 sayılı onayları ve Teftiş Kurulu Başkanlığının 09/02/2009 gün ve 76 (34-2) 491 sayılı görev emirleri uyarınca işbu **Araştırma Raporu** düzenlenmiştir. (EK:1/1- 15)

II - KAPSAM DIŞINDA BIRAKILAN KONULAR VE NEDENLERİ:

İçişleri Bakanlığı Bakanlık Makamının 28/01/2009 gün ve 76 (34 - 2) 23 sayılı onayları; onay eki Başbakanlık Makamının 02/12/2008 tarih ve B.02.0.TKB.020.02/068 sayılı onayları ve bu onay eki Başbakanlık Başmüfettişleri Mehmet AKIN ve Ayşegül GENÇ ile Başbakanlık Müfettişi Yasemin Tuğçe İNAN tarafından müştereken kaleme alınan 10/10/2008 tarih ve 13/08-05, 30/08-077, 48/08-15 sayılı raporlarında;

“İstihbarat Daire Başkanlığının Görev Yetki ve Sorumluluğunun Değerlendirilmesi” başlığı altında belirtilenler dışında kalan bütün konularla ilgili olarak ayrıca **Araştırma, İnceleme – Araştırma ve Tevdi** raporları düzenleneceğinden;

Bu raporun kapsamı dışında bırakılmıştır.

III – MÜSTEKİ :

1- Rahil DİNK, Delal DİNK, Arat DİNK, Sera DİNK, Hosrof DİNK Vekilleri Avukat Fethiye ÇETİN: Şerifali Yolu cad. Güzel Sitesi No: 64 B Blok D: 1 Küçükbakkalköy Kadıköy / İSTANBUL

2- Kamu Hukuku

IV – İDDİA :

İçişleri Bakanlığı Bakanlık Makamının 28/01/2009 gün ve 76 (34 - 2) 23 sayılı onaylarında ve onay eki Başbakanlık Başmüfettişleri Mehmet AKIN ve Ayşegül GENÇ ile Başbakanlık Müfettişi Yasemin Tuğçe İNAN tarafından müştereken kaleme alınan 10/10/2008 tarih ve 13/08-05, 30/08-077, 48/08-15 sayılı raporlarının ilgili kısmında;

“İstihbarat Daire Başkanlığının Görev Yetki ve Sorumluluğunun Değerlendirilmesi” başlığı altında;

Trabzon Emniyeti İstihbarat Şubesinin İstanbul Emniyeti İstihbarat Şubesine 17/02/2006 tarihli yazısı üzerine planlı operasyon ihtimaline yönelik değerlendirmelerin yapılarak, İstihbarat Şubeleri arasındaki koordinasyonun sağlanması ve sürecin takibinin ile Hrant DİNK'e yönelik koruma önlemlerinin alınması konusunda elinde yeterli bilgi mevcut olmasına rağmen, (özellikle YİE Erhan TUNCEL'in görevine son verilmesinin ardından)

Hedef Şahıslar Programı ile ilgili Tamim'e göre gerekli değerlendirmelerin ve buna bağlı olarak koruma tedbiri alınmaması nedenleriyle, görevlerini gereği gibi yerine getirmedikleri değerlendirilen ilgili (C) Şubesi Müdürü Ali Fuat YILMAZER, aynı dönem ilgili Merkez Haberalma Daire başkan yardımcıları ile Trabzon Emniyet Müdürlüğü yaptığı dönemden İstihbarat Daire Başkanı olarak görev yaptığı döneme kadar sürecin başından sonuna tüm aşamalarından haberdar olan ve gerekli değerlendirmeleri yapabilme yetkisine sahip olduğu görülmekle görevini ihmal ettiği değerlendirilen İstihbarat Daire Başkanı Ramazan AKYÜREK ve tespit edilecek diğer görevlilerin görevlerini ihmal ettikleri"

İddia olunmuştur (Ek: 1/9-15).

V - OLAYIN ÖĞRENME TARİHİ:

28/01/2009

VI - OLAY YERİ VE TARİHİ:

Trabzon; 2006 - 2007 Yılları

VII - HAKKINDA ARAŞTIRMA RAPORU DÜZENLENENLER :

- 1- Sabri UZUN - EGM İstihbarat Daire eski Başkanı
- 2- Ramazan AKYÜREK - EGM İstihbarat Daire eski Başkanı
- 3- Necmettin EMRE - EGM İstihbarat Daire Başkanlığı Operasyonlardan sorumlu eski Daire Başkan Yardımcısı
- 4- Vedat YAVUZ - EGM İstihbarat Daire Başkanlığı Operasyonlardan sorumlu eski Daire Başkan Yardımcısı
- 5- Ali Fuat YILMAZER - EGM İstihbarat Daire Başkanlığı (C) Şubesi eski Müdürü
- 6- T. Bülent DEMİREL - EGM İstihbarat Daire Başkanlığı (C) Şubesi eski Md. V.
- 7- Osman GÜLBEL - EGM İstihbarat Daire Başkanlığı (C) Şubesi eski Md. Yrd.
- 8- Yılmaz ANGIN - EGM İstihbarat Daire Başkanlığı (C) Şubesi Büro Amiri
- 9- Hüsamettin YAMAN - EGM İstihbarat Dai.Başk.lığı (C) Şubesi Polis Memuru

VIII - ARAŞTIRMA RAPORUNUN KONUSU :

İstihbarat Daire Başkanı Ramazan AKYÜREK ve diğer görevliler hakkında öne sürülen;

"Trabzon Emniyeti İstihbarat Şubesinin İstanbul Emniyeti İstihbarat Şubesine 17/02/2006 tarihli yazısı üzerine planlı operasyon ihtimaline yönelik değerlendirmelerin

yapılarak, İstihbarat Şubeleri arasındaki koordinasyonun sağlanması ve sürecin takibinin ile Hrant DİNK'e yönelik koruma önlemlerinin alınması konusunda elinde yeterli bilgi mevcut olmasına rağmen, (özellikle YİE Erhan TUNCEL'in görevine son verilmesinin ardından) Hedef Şahıslar Programı ile ilgili Tamim'e göre gerekli değerlendirmelerin ve buna bağlı olarak koruma tedbiri alınmaması nedenleriyle, görevlerini gereği gibi yerine getirmedikleri değerlendirilen ilgili (C) Şubesi Müdürü Ali Fuat YILMAZER, aynı dönem ilgili Merkez Haberalma Daire başkan yardımcılarını ile Trabzon Emniyet Müdürlüğü yaptığı dönemden İstihbarat Daire Başkanı olarak görev yaptığı döneme kadar sürecin başından sonuna tüm aşamalarından haberdar olan ve gerekli değerlendirmeleri yapabilme yetkisine sahip olduğu görülmekle görevini ihmal ettiği değerlendirilen İstihbarat Daire Başkanı Ramazan AKYÜREK ve tespit edilecek diğer görevlilerin görevlerini ihmal ettikleri" iddiaları,

Bu Araştırma Raporunun konusunu oluşturmuştur.

IX - MÜSTEKİNİN İFADESİ :

1) **Rahil DİNK, Delal DİNK, Arat DİNK, Sera DİNK ve Hosrof DİNK'in Vekili olan Avukat Fethiye ÇETİN Müfettişliğimize yazılı olarak sunduğu 24/7/2009 tarihli dilekçesinde aynen;** "Müvekkillerimizden Rahil Dink'in başvurusu üzerine Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülen inceleme sonucunda, İstihbarat Daire Başkanı Ramazan AKYÜREK ve o dönemdeki (C) Şubesi Müdürü Ali Fuat YILMAZER.... hakkında öninceleme yapılması gerektiği hususunda görüş bildirmiştir...Bu hususta müvekkillerimizin şikayetçi olduklarını ve bu öninceleme sürecine dahil olmak konusunda taleplerinin olduğunu bildirir ve aşamalardan tarafımıza bilgi verilerek, görüş ve değerlendirilmelerimize ve şikayetlerimize başvurulması için saygılarımızla sunarız." dediği (EK: 2/3) incelenmiştir.

X - BİLGİSİNE BAŞVURULANLARIN İFADELERİ:

1) **Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire eski Başkanı Sabri UZUN'un "Bilgisine Başvurulan" sıfatıyla Müfettişliğimize yazılı olarak sunduğu 04/11/2009 tarihli ifadesinde aynen** "İstihbarat Daire Başkanlığı'na Trabzon Emniyet Müdürlüğü'nden 17.02.2006 tarihli "Buluşma ve Haber Raporu", bu rapor sonrası 08.02.2002 tarihli "Hedef Şahıslar Programı" düzenlenmesinde yapılanlar/ yapılması gerekenler/ yapılmayanlar.

Trabzon'dan İDB'ye gelen "Buluşma ve Haber Raporu'nun gereği yapılmış mıdır?

"Hedef Şahıslar Programı" isimli düzenleme, bir eksikliği giderici, personelin "ne yapması gerektiğini açıklayıcı" bir çabadan ibarettir.

a. Trabzon'dan gelen 17.02.2006 tarihli raporun üstünde yapılan işlemleri gösteren derkenar notlarda, "C-2 Bürosu'na, Müdür Bey'e arz edilecek" kayıtlarının bulunduğunu görüyoruz.

Bu kayıtların anlamı, C Şubesinin bir bürosu olan C-2 Bürosu'nun bu belgeyle ilgili yaptığı işlemler açıklanmaktadır. Evrak üzerinde, "Daire Başkan Yardımcısı'na arz edildi/ arz edilecek veya Daire Başkanı'na arz edildi/edilecek veya şu emir alındı" gibi kayıt yoktur.

Bu bilgilerden de anlaşılın, Şube Müdürü'nün üstündeki makamlara bilgi verilmemiş.

Ayrıca, C Şube Müdürlüğü'nün bağlı olduğu Daire Başkan Yardımcısı'ndan "hangi bilgilerin kendisine ileildiğinin öğrenilmesi" önem arz etmektedir. Keza; Daire Başkan Yardımcısı'nın bilgisi olmadan, Daire Başkanı'nın bilgisi olması, zaruret halinde görülen bir durumdur. Zaruret durumu geçtiğinde aynı evrak, aynı bilgiler, Başkan Yardımcısı'na mutlaka arz edilir.

Bu açıkladığım ayrıntının tespiti önemlidir.

b. "Hedef Şahıslar Programının" nasıl uygulanacağı/uygulanıp-uygulanmadığına ilişkin açıklayacağım şunlardır:

Hedef Şahıslar Programını işletme görevi A,B,C şubesi de dediğimiz Haberalma Şube Müdürlüklerinin sorumluluklarındadır.

Hedef Şahıslar Programı, yasadışı örgütler tarafından eylem yapılması için hedef seçilen şahısların korunmasında, korumaya ilişkin alınacak önlemlerde, yeknesaklığı sağlamak, bürokratik işlemleri Daire Başkanlığı'nın sorumluluğuna alıp, İl İstihbarat Şube Müdürlüklerini, sadece haberalma faaliyetlerine yönlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Yapılması gereken, alınan bilgiyi (doğrulanmış bilgiyi),

1. Hedef Şahıslar Programına kaydetmek,
2. İKK Şube Müdürlüğü'ne yazılı bilgi vermek. DİNK olayında İKK Şube Müdürlüğü'ne bilgi verme görevi, C Şube Müdürlüğü'nün sorumluluğundadır.
3. İDB, İKK Şube Müdürlüğü, EGM Koruma Daire Başkanlığı'na yazacağı yazıyı, ya Daire Başkanı'nın imzasıyla veya Daire Başkan Yardımcısı'nın imzasıyla yapmak zorundadır.

4. Bu aşamadan sonra yapılacak işlemler Koruma Daire Başkanlığı'nın görevlerindedir.

Tarafıma yöneltilen açıklamalar ve kayıtlar çerçevesinde;

-H.DİNK hakkında,17.02.2006 tarihinde intikal eden Haber Raporu'nun gereği yapılmış mıdır? Evet, yapılmıştır. Şöyle ki:

Bir örnekle açıklamak gerekirse:

Örneğin, Takipli şahıs/lar (Yasin HAYAL ve arkadaşları), Yardımcı İstihbarat Elamanımıza farz edelim ki (YİE- Erhan TUNCEL), "Biz arkadaşlarımızla birlikte, X

Restorantı soyacağız, sahibini öldüreceğiz” demek suretiyle, YİE'nin polis ajanı olup olmadığını test ederler. Bu haber üzerine, o İl'in polisi, o restaurant çevresinde güvenlik tedbiri alması durumunda, birkaç gün sonra, o YİE, bir tenha yerde öldürülür, ağzına da para sıkıştırılır.

Her YİE, bir istihbarat uzmanı kadar bilgili, deneyimli olamaz. O YİE'nin can güvenliğinden de, o YİE'yi çalıştıran istihbaratçılar sorumludurlar. Bu anlamda, alınan bilgiler doğrulanmak zorundadır. Aksi halde, istihbaratçılar YİE'yi çalıştırırken, takipli kişileri takip ederken, mesleki acemiliği neticesinde, kendisi takibe düşmüş, YİE'yi takibe düşürmüş olur. Bu tür olayların çok örnekleri vardır!..

Takipli Yasin HAYAL ve yakın arkadaşlarının, telefon konuşmalarının dinlenmesi, telefon yer bilgisinin alınması, kendisine para gönderilmesi veya kendisinin bir kişiye para sevki, aniden ortadan kaybolan arkadaşları, silah- mermi tedarik etmesi, yolculuk hazırlığı yapması v.b. ilişkileri teknik olarak takip edildiği gibi, yerel istihbaratçılar tarafından “sokak takibi” uygulanarak, yakın çevresinin, günlük yaşantısının dijital görüntüsü kayıt altına alınıp, YİE Erhan TUNCEL'den gelecek bilgilerle birleştirilerek, yorumlanır, anlamlandırılır.

İstihbaratçılık, YİE'nin verdiği bilginin peşinden gitmek değildir; inisiyatifin elde tutulmasıdır.

Bu açıklamalar neticesinde, 17.02.2006 tarihli Haber Raporu sonrasında, Hedef Şahıslar Programı'na H.DİNK kaydının yapılmaması, koruma kararının alınmaması normaldir, doğru olan budur.

Hatta, benim görevden ayrılmamdan sonra da benzeri bir Haber Raporu'nun IDB'ye intikal ettiğini duydum. Yine, Hedef Şahıslar Programı'na kaydedilip, koruma kararı alınmamış. Normaldir, yapılması gereken de budur.

YİE çalıştırarak da, bir şahsı veya grubu kontrol altında tutabilirsiniz. YİE vasıtası ile bilgi olarak koruma yapılması da bir yöntemdir.

Geçmişte hedef seçilen bir kişiyi, yakalama operasyonu yapılana kadar, geçici bir süre yurtdışına gitmesini sağlamak suretiyle, yine bir başkasını da bir misafirhanede konaklatarak koruma altına aldık. Anlatmak istediğim, her zaman Hedef Şahıslar Programı'ndaki gibi koruma tedbiri uygulanacak diye, polisin hareket sahasını kısıtlayan bir yöntem yoktur.

Yasin HAYAL grubu, Trabzon İl merkezinde faaliyet gösteren **lokal** bir örgüttür. Lokal örgütlerin ulusal örgütler gibi, ülkenin her tarafında eylem yapma yeteneği ve gücü olmaz. Lokal YİE aracılığıyla kolayca kontrol altında tutulabilir, tehdit yeteneği denetlenebilir. Ulusal özellik gösteren Hizbullah, DHKP/C gibi, ülke genelinde eylem yapacak yetenekte olsa, DİNK'e yönelik koruma tedbiri daha değişik olması gerekirdi.

Ancak, Kasım/2006 ayında, YİE Erhan TUNCEL'in ilişkisi kesildiği andan itibaren, Polis deyiimiyle "ALARM DURUMU" oluşmuş demektir.

Alarm Durumu, tehdit unsuru kişi/lerin, kontrol dışına çıkıp, kamu/şahıs güvenliğini en üst seviyede riske etmesi demektir.

Bu aşamadan sonra Hedef Şahıslar Programı'nın uygulanma zamanı geldi demektir.

Gerek YİE Erhan TUCCEL'in verdiği bilgileri değerlendirme görevinde, gerekse Hedef Şahıslar Programı'nı işletmek açısından, istihbarat dilinde "Keys OFFİCER"(kilit yönetici) dediğimiz görevli, C Şube Müdürüdür.

Yasin HAYAL Grubunun YİE'nin görevine son verilmesiyle denetim dışı kalması sonucu, **hemen İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne ACELE-ÖNEMLİ** kayıtlı bir yazı yazarak, İl Valiliği'nin 5442 S. Yasa'dan doğan yetkisi dahilinde, Hırant DİNK'in korumasını başlatıp, daha sonra Hedef Şahıslar Programı çerçevesinde yapılması gerekenleri işleme koymak gerekirdi. Bu işlemi başlatma görevi de, C Şube Müdürünün görevlerindedir.

E.TUNCEL'in, Yardımcı İstihbarat Elamanlığı (YİE) son verildiği, Kasım 2006 da, Y.HAYAL Grubunun en son durumunu öğrenebilmek, varsa bizim bilmediğimiz suç eşyasına ulaşabilmek, caydırabilmek amacıyla yakalama operasyonu düzenlenmesi de bir koruma tedbiridir.

Polis dilinde "Önemli Günler Takvimi" dediğimiz günlerde, örgütleri caydırabilmek için, İl İdaresi Kanunu ve Ceza Muhakemeleri Kanunu'nda, kamu düzenini sağlayıcı düzenlemelere yer verilmiştir. Bu yetkinin, Y.HAYAL Grubuna karşı, Kasım/2006 dan sonra uygulanmasının da mümkün olduğunu düşünüyorum.

c. "Hırant DİNK'e Sydney'de bulunduğu sırada silahlı eylem yapılacağı dair 2003 tarihli ihbar" sorularınız arasındadır.

Bu ihbarın hangi makama, nasıl yapıldığını, (ne amaçla yapıldığını!..) bilmediğim gibi, bu ihbarın evrakı üzerinde bulunan kayıtları da bilmiyorum. Dire Başkanı seviyesinde yapılması gereken ve yapılmayan bir işlem varsa, o işlemi bilmek, yapılanın/ yapılmayanın cevabını vermek isterim.

Hiçbir zaman, İstihbarat Daire Başkanlığı'nı, ihbarcılarının şahsi çıkarları, erişmek istedikleri sonucu hasıl etmek için kullandırmadım/ kullandırmazdım. Benim deneyimlerime göre, ismini gizleyen her ihbarcı, bir çıkarıcıdır; asla devleti onlara kullandırtmamak gerekir.

d. "2006 yılında M.MUTAFYAN tarafından, Ermeni Cemaati'ne yönelik tehditlere karşı duyarlı olunması yönündeki müracaatının itibara alınıp/alınmaması" yazınızdaki sorular arasındadır.

Benim bu konuda vereceğim cevap, MUTAFYAN'ın dilekçe verdiği makam/lar, dilekçenin gereğini yapacak makamdır. Bu dilekçe, benim görevde bulunduğum zaman İstihbarat Daire Başkanlığı'na da yetkili makamlar tarafından dağıtım yapılmışsa, dağıtım

yazısı C Şube Müdürü tarafından, Daire Başkan Yardımcısı'na ve Daire Başkanı'na arz edildiğinde, koruma tedbirlerini alacak İl Emniyet Müdürlüğü'ne, C Şube Müdürlüğü'nün kayıtlarında olan (doğrulanmış) bilgileri intikal ettirdim.

Kaldı ki, görev yaptığım dönemde Dairemize intikal etmiş MUTAFYAN dilekçesini hatırlamıyorum.

Müfettişliğinize verilen araştırma görevinize katkı sağlayabilmek ve karar verici makamların önünü açabilmek amacıyla, "Bilgisine Başvurulan" sıfatı ile hazırladığım ifadem yukarıda yaptığım açıklamamdan ibarettir" **dediği (EK:36/1-7),**

2) Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire eski Başkanı Ramazan AKYÜREK'in "Bilgisine Başvurulan" sıfatıyla Müfettişliğimize yazılı olarak sunduğu 07/9/2009 tarihli ifadesinde aynen; "AGOS Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Fırat (Hrant) DİNK, 19 Ocak 2007 günü uğradığı silahlı saldırı sonucu hayatını kaybetmiştir. Yapılan çalışmalar neticesinde olaydan kısa bir süre sonra saldırganın **Ogün SAMAST** olduğu tespit edilmiş ve 20 Ocak 2007 günü akşam saatlerinde memleketi Trabzon'a gitmek isterken Samsun'da yakalanması sağlanmıştır.

Eylemin failinin tespitinin yanı sıra eylemcinin ilişki çevresine yönelik yürütülen çalışmalarda azmettirici olduğu anlaşılan **Yasin HAYAL**'in de aralarında bulunduğu **şüpheli şahıslar** kısa sürede yakalanmıştır.

Hrant DİNK'in Türklüğe hakaret ettiği gerekçesi ile hakkında açılan dava nedeniyle gündeme geldiği süreçte Ermeni Soykırımı yasa tasarısı ile ilgili tepkiler ve çeşitli vesilelerle '**ülke çapında Ermeni vatandaşlarımıza yönelik provokatif saldırıların gündeme gelebileceği**' değerlendirmesinde bulunulmuş ve bu tarz eylem yapabilecek grup ve şahıslara yönelik istihbari çalışmaların yoğunlaştırılması ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla **tüm il istihbarat birimleri talimatlandırılmıştır.** (Bkz. Ek-1)

Hrant DİNK cinayeti öncesinde ve sonrasında yapılan istihbari çalışmalar neticesinde cinayetin faili ve eylem grubunun yakalanması bu açıdan önem arz etmektedir. Bunun yanında cinayet ile ilgili olarak Kamu Görevlilerinin ihmali bulunup bulunmadığı konusunda da gerekli soruşturmalar ve araştırmalar yapılmıştır.

Başbakanlık Teftiş Kurulu Raporunda şahsımla ilgili ver alan iddialar ile ilgili olarak:

Gerek Trabzon Emniyet Müdürü gerekse İstihbarat Dairesi Başkanı olarak şahsıma yönelik ihmal iddialarının büyük bir bölümünün genel sorumluluk anlayışı ile oluşturulduğunu değerlendirmekteyim. Hukukun temel ilkelerinden olan "**GENEL SORUMLULUK anlayışı ile üst düzey yönetim mevkiinde bulunan kişilere cezai sorumluluk yüklenemez**" esası göz ardı edilmemelidir. Ayrıca bahse konu iddialar şahsımın

İstihbarat Dairesi Başkanı ve Trabzon Emniyet Müdürlüğü görevi bir bütün olarak değerlendirilerek üretilmiştir. Başbakanlık Teftiş Kurulu raporunda yer alan değerlendirmelerden sorumlu tutulabilmem için; o dönemde benim hem Trabzon Emniyet Müdürü hem de İstihbarat Dairesi Başkanı olarak görev yapmam gerekmektedir. Hrant DİNK cinayeti ile ilgili gelişmelerin doğru tahlil edilmesi için bu iki dönemin ayrı ayrı ele alınması gerekmektedir.

A) Trabzon Emniyet Müdürü Olarak Görev Yaptığım Döneme İlişkin İddialar İle İlgili Olarak:

Ön İnceleme emri ile şikayet, ihbar veya iddia konusu olaylar ile bunlara bağlı olarak ileride soruşturma sırasında ve sonucunda ortaya çıkabilecek konuları kapsayacak mahiyette çalışma yapılır. Ön İnceleme emrinde gerek kişi yönüyle gerekse fiil yönüyle Mahkemeleri ve C.Savcılarını aydınlatacak, kesin araştırmalar yapılır. Ön İnceleme emrinde yetkili makam tarafından incelenmesi ve soruşturulması istenen olay ve konudan ayrı bir suç olarak nitelendirilebilecek bir fiil ortaya çıktığında, yeniden ön inceleme emri alınması zorunludur. Dolayısıyla Ön İnceleme konusu fiillere ilişkin gerek Ön İnceleme raporu ile gerekse rapora itiraz yolunun kullanılması sonucu verilen idari kararlar ile hakkımda kesinleşen "Görevi İhmal" suçlamasına ilişkin olarak kavuşturma yapılmasına yer olmadığına dair bir karar verilmesine rağmen ve Yüce Danıştay'ın Birinci Dairesi tarafından 28/07/2005 tarihli 52 Esas No'lu verilmiş kararı ile de emsal durumlara işaret edildiği üzere yeni belge yokken, mükerrer ve hatta uçuk iddiaların gündeme getirilmesi şahsımı üzmektedir. Ve sonuçları itibariyle kamuoyunda mesleki ve şahsi itibarımı zedeleme ihtimali olan hususlara ilişkin olmak üzere;

Trabzon Cumhuriyet Başsavcılığının 01.11.2007 tarihli "Kovuşturmaya Yer Olmadığına" Dair kararında; "Trabzon Emniyet Müdürlüğünde görevli 1.Sınıf Emniyet Müdürü Ramazan AKYÜREK ve Polis Memuru Muhittin ZENİT olmak üzere diğer polis memurları olan şüpheliler hakkında 19.01.2007 tarihinde gazeteci Hrant DİNK'in Oğün SAMAST isimli şüpheli tarafından tabanca ile vurularak öldürülmesi olayı öncesi suçun önlenmesinde memuriyet görevlerinin gereğini yapmayarak görevlerini kötüye kullandıklarından dolayı Trabzon Valiliğince 4483 sayılı yasa kapsamı uyarınca yapılan ön inceleme sonucu 07.08.2007 tarih ve 53 sayılı kararı ile soruşturma izni verilmemesine karar verildiği, bu karara karşı yapılan itiraz üzerine Trabzon Bölge İdare Mahkemesince 03.10.2007 tarihli karar ile itirazın reddine karar verilip soruşturma izni verilmemesi kararının kesinleştiği anlaşıldığından; Şüpheliler hakkında atılı suçtan kamu adına kavuşturma yapılmasına yer olmadığına karar verilmiştir" denilerek başta dönemin Trabzon Emniyet Müdürü olarak şahsım ve diğer görevlilerin söz konusu olaya ilişkin görevlerini ihmal ettikleri yönünde ki iddiaların asılsız olduğu C.Savcılığının kararı ile ortaya konulmuştur. (Bkz. Ek-2)

Yine İçişleri Bakanlığı Bakanlık Makamının 26.06.2007/76 (61-2) 2674 sayılı onay emirleri, Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığının 02.07.2007 gün ve (61-2) 2682 sayılı görev emirleri gereğince düzenlenen Ön İnceleme Raporunda "Trabzon Emniyet Müdürlüğü görevlilerinin, Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Fırat (Hrant) DİNK'in 19.01.2007 tarihinde İstanbul'da öldürülmesi olayında, suçların önlenmesi hakkındaki memuriyet görevlerini gereği gibi yerine getirdikleri, üzerlerine atılacak herhangi bir kusur bulunmadığı anlaşılmaktadır. Haklarında ön inceleme yapılanlar **Trabzon Emniyet Müdürleri Ramazan AKYÜREK**, Reşat ALTAY, Trabzon İstihbarat Şube Müdürleri Engin DİNÇ, Faruk SARI, Emniyet Amiri Ercan DEMİR, Komiser Yardımcısı Özkan MUMCU, **Polis Memuru Muhittin ZENİT** ve Mehmet AYHAN haklarında "soruşturma izni verilmemesi" gerektiği kanaatine varılmıştır." şeklinde karar verilmiştir. Müfettişliğin bu kararına Trabzon Bölge İdare Mahkemesinde itiraz edilmiş ve mahkemece "İtirazın reddine ve soruşturmaya yer olmadığına" karar verilmiştir. Mahkemenin bu kararına Hrant DİNK'in ailesinin avukatlarınca Rize Ağır Ceza Mahkemesine itiraz edilmiş olup, Rize Ağır Ceza Mahkemesince "İtirazın Reddine" karar verilmiştir. (Bkz. Ek-3, Ek-4, Ek-5, Ek-6)

Trabzon İl Emniyet Müdürü olarak görev yaptığım dönemde Yasin HAYAL ve çevresindekilerin faaliyetlerinin ülkemizin birlik ve beraberliği yönünden tehlike oluşturabileceği kanaatine varılarak yasalara uygun şekilde bu şahısların faaliyetleri takip altına alınmıştır. Bu farkındalığın bir sonucu olarak da Erhan TUNCEL Kod/Mehmet KURT ismi ile YİE yapılmıştır.

Ayrıca Trabzon İl Emniyet Müdürü olarak görev yaptığım dönemde YİE Mehmet KURT'tan alınan bilgiler doğrultusunda Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğünce 17.02.2006 tarihli yazı ile Yasin HAYAL'in Hrant DİNK'e eylem gerçekleştirebileceği bilgisi "gereği" için İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğüne "bilgi" için de İstihbarat Daire Başkanlığına gönderilmiştir.

Yukarıda bahsettiğim o dönemde gerçekleştirilen bu çalışmalar Yasin HAYAL ve çevresindeki şahısların deşifresine yönelik önemli ve somut bilgiler içeren çalışmalardır. Yapılan bu çalışmalar çerçevesinde Trabzon Emniyet Müdürü olarak görevimi ihmal ettiğim iddiası haksız ve mesnetsizdir.

B) İstihbarat Dairesi Başkanı Olarak Görev Yaptığım Döneme İlişkin İddialar İle İlgili Olarak;

İstihbarat Dairesi Başkanı olarak görev yaptığım dönem içerisinde Hrant DİNK cinayeti öncesinde Ermeni Soykırımı yasa tasarsının gündeme gelmesi üzerine 81 İl Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüklerine gönderilen 12.10.2006 gün ve 194484 sayılı yazı ile ülke çapında Ermeni vatandaşlarımıza yönelik muhtemel bir tehdit görüldüğü, bu tür eylem yapabilecek grup ve şahıslara yönelik istihbari çalışmaların yoğunlaştırılması ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla tüm illerimiz bilgilendirilmiş "aşırı tepki

gösterebilecek grupların yakinen izlenmesine yönelik istihbari çalışmalara ağırlık verilmesi" talimatı verilmiştir. (Bkz. Ek-1)

Yine 19 Ocak 2007 günü AGOS Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Fırat (Hrant) DİNK'in uğradığı silahlı saldırı sonucu hayatını kaybetmesi üzerine yapılan çalışmalar neticesinde olaydan kısa bir süre sonra saldırganın **Ogün SAMAST** olduğu tespit edilmiş ve 20 Ocak 2007 günü akşam saatlerinde memleketi Trabzon'a gitmek isterken Samsun'da yakalanması sağlanmıştır. Eylemin failinin tespitinin yanı sıra eylemcinin ilişki çevresine yönelik yürütülen çalışmalarda azmettirici olduğu anlaşılan **Yasin HAYAL**'in de aralarında bulunduğu **şüpheli** şahıslar kısa sürede yakalanmıştır.

İstihbarat Dairesi Başkanlığının Hrant DİNK'e yönelik koruma tedbiri alınması konusunda ki hukuki sorumluluğu ile ilgili olarak;

1) 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun ve Koruma Hizmetleri Yönetmeliği'nin amir hükümleri uyarınca şahsın korunması konusunda **kanuni sorumluluk İstanbul Valiliği ve İstanbul Emniyet Müdürlüğüne aittir.**

2) Teftiş Kurulunun İstihbarat Dairesi Başkanlığının ihmali olduğu iddiasının temel dayanağı, Hedef Şahıslar Programı Birimin kendi iç işleyişini kolaylaştırmak amacıyla oluşturulan herhangi bir kanun, yönetmelik ve yönerge ile oluşturulması zorunlu kılınmayan, **koruma sürecinin dayanağını oluşturmayan bir programdır.**

3) 2002 tarihli tamim koruma sürecine ilişkin bir genelge olmayıp sadece hedef şahıs projesine verilerin ne şekilde girileceğini belirleyen bir idari düzenleme olduğu ve söz konusu tamimle amaçlanan İl Koruma Komisyonları tarafından talep edilen bilgilerin İl İstihbarat Şube Müdürlükleri tarafından hemen cevaplanmaması, diğer 80 ilin kayıtlarının da bulunduğu İstihbarat Daire Başkanlığı'ndan bu bilgilerin de alınması suretiyle İl Koruma Komisyonu'na cevabın verilmesi ve bilgi bütünlüğünün sağlanmasıdır.

4) İstihbarat Dairesi Başkanlığının koruma sürecini tetikleyen veya Koruma Komisyonlarının gündemini belirleyen bir rolü bulunmamaktadır. Tüm bu hususlar dikkate alındığında Hrant DİNK' in korunması konusunda İstihbarat Dairesi Başkanlığının hukuken sorumlu olmadığı görülecektir.

Ancak, Teftiş Kurulunun raporunda yukarıda bahsedilen kanun ve yönetmelik hükümlerine rağmen şahsın korunmasına ilişkin sorumluluk İstihbarat Dairesi Başkanlığına yüklenmiş ve "Trabzon İl Emniyet Müdürlüğü Yaptığım Dönemden İstihbarat Dairesi Başkanı Olarak Görev Yaptığı Döneme Kadar Sürecin Başından Sonuna Tüm Aşamalarından Haberdar Olan Ve Gerekli Değerlendirmeleri Yapabilme Yetkisine Sahip Olduğu Görülmekle Görevini İhmal Ettiği Değerlendirilen İstihbarat Dairesi Başkanı Ramazan AKYÜREK Hakkında Görevi İhmal Nedeniyle 4483 Sayılı Yasa Hükümlerine Göre İçişleri Bakanlığınca Ön İnceleme Yapılmasının Uygun Olacağı Kanaatine Varılmıştır" denilerek özellikle de şahsının bu konuda ihmali olduğu belirtilmiştir.

Öncelikle yukarıda da belirttiğim üzere kurumsal olarak İstihbarat Dairesi Başkanlığının Hrant DİNK'in korunmasına ilişkin herhangi bir ihmalinin olmadığını ifade etmekte fayda mülhaza ediyorum. Ayrıca 17.02.2006 tarihli yazının İstihbarat Daire Başkanlığı'na ulaştığı tarihte İstihbarat Daire Başkanı olarak görev yapmadığımdan Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğüne "gereği için" İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğüne "bilgi" olarak da İstihbarat Daire Başkanlığına gönderilen 17.02.2006 tarihli yazı üzerine koruma mekanizmasının harekete geçirilmemesinden, gerekli değerlendirmelerin yapılmamasından ve operasyona dönüştürülmemesinden ötürü herhangi bir ihmalinin olması fiilen söz konusu olmayacağından, bu nedenle şahsıma bir kusur atfedilmesi de doğru olmayacaktır

Hedef Şahıs Takip Programı İstihbarat Dairesi Başkanlığının koruma değil İKK sürecine ilişkin iç işleyişi düzene sokma, mükerrer çalışmaların önüne geçerek iş gücü ve zaman kaybını önlemek için geliştirilmiş bir mekanizmadır. Emniyet Genel Müdürlüğü Operasyon Yönetmeliğinin amir hükümlerini sekteye uğratacak bir mekanizma olmadığı gibi İstanbul İlinin Planlı İstihbarat Operasyonu gerçekleştirmesine engel olması da mümkün değildir. İstanbul İli Valilik makamının yetki ve gözetiminde gerçekleştirilecek koruma hizmeti ile kusursuz sorumluluğun yerine getirilmesi gerekirken iç işleyişe dair düzenleyici hükmün gereğinin alt düzey personelin ihmali neticesi yerine getirilmemesine istinaden bu hususun araştırılması yersiz olacaktır.

Zaten Koruma Hizmetleri Yönetmeliği'nin 12.Maddesi incelendiğinde koruma hizmetlerine ilişkin olmak üzere İstihbarat yetkisi ve sorumluluğunun komisyonda görevli Milli İstihbarat Teşkilatı temsilcisi tarafından yapılacağı açıktır. Emniyet İstihbarat Birimi olarak Emniyet Temsilcisine faydalanması için gereği yapılmak üzere evrak gönderildiği zaten malumumuz.

Bu sebeple iç işleyişe ilişkin görevin alt düzey personel tarafından yerine getirilmesindeki ihmal olarak bile değerlendiremeyeceğimiz; ihmal olması için iç zarar ortaya çıkması gerekir, gevşek çalışmanın gerek yukarıda arz ettiğim üzere Genel Sorumluluğumdan mütevellit cezai tedbirlere sebebiyet verecek şekilde ihmalle itham edilmem. İlerdeki sorumlu personelin ve hatta bir ortak akıl olarak düşünülen İl Koruma Komisyonu'nun vazifesinin bana yüklenmesi demek olacaktır. Nedensellik açısından bu gevşek tutumun cinayetin önlenmesi noktasında İl Koruma Komisyonu'nun görevini yapmasını engellediğini düşünmek günümüz hukuk anlayışında mümkün değildir. Çağdaş, modern hukuk ile özellikle de cezai sorumluluk noktasında nedensellik anlayışının daha makul ve tutarlı olduğunun göz ardı edilmemesi gerektiği kanaatindeyim" dediği (EK:4/1-15),

3) Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı eski Daire Başkan Yardımcısı Necmettin EMRE'nin "Bilgisine Başvurulan" sıfatıyla Müfettişliğimize yazılı olarak sunduğu 02/11/2009 tarihli ifadesinde aynen; "Ben 2002-2006 yılları

arasında değişik zamanlarda operasyonel birimlerden sorumlu Başkan Yardımcısı olarak görev yaptım. Zaman zamanda (diğer Başkan yardımcıları gibi) Daire Başkanının il dışında bulunduğu zamanlarda Başkanlık makamına vekaleten baktığım durumlar da olmuştur. İlgili yazımda belirtilen 17.02.2006 tarihinde Daire Başkanı ildışında bulunduğundan 3 günlüğüne Başkan vekili olarak görev yapmışım. Ancak 'Hrant DİNK'e yönelik eylem gerçekleştirileceğine' ilişkin olarak Trabzon İl Emniyet Müdürlüğü'nün 17.02.2006 tarihli yazısından ve yazı ile ilgili iş ve işlemlerden bilgim olmamıştır.

Hrant Dink olayı hakkındaki gerek suikast planlamaları ve tehdit durumu istihbaratı ve gerekse öldürülmesi ile ilgili ilk bilgim; Artvin'de İl Emniyet Müdürü olarak görev yaptığım sırada tv ve gazetelerden öğrenmemle olmuştur. Dolayısıyla hakkında hiçbir şey bilmediğim bir konuyla ilgili olarak, bir emir vermem ya da değerlendirme yapmam yada yapmamam ne o dönemde söz konusu olmuştur, ne de şimdi mümkündür.

Bununla birlikte,

- Hrant Dink'in öldürülme ihtimaline dair teyide muhtaç istihbarat ile öldürülme olayı arasında geçen süre 11 aydır.

- Bu süre zarfında yaklaşık 1 ay süre ile Haberalma şubeleri bana bağlı olarak görev yaptım. (17 Şubat 2006-27 Mart 2006)

- 17 Şubat 2006: Trabzon ist.şb.haber notunun tarihi

- 27 Mart 2006: Operasyonel Başk.Yrd. görevini Sabri UZUN'un görevden alınışı nedeniyle diğer başkan yardımcısına devrederek ve yaklaşık bir ay civarında (Ramazan AKYÜREK'in göreve başlayışına kadar) Başkan vekilliği görevine başlayış tarihimdir.

- Ayrıca bu yaklaşık 1 aylık süreçte; 27 Şubat 2006-09 Mart 2006 tarihlerinde kalp rahatsızlığı tetkiki nedeniyle anjiyo ve sıhhi izinli, 21-26 Mart 2006 tarihlerinde de Dışişleri Bakanlığı koordinesinde gerçekleştirilen bir toplantı için Washington-ABD'de bulunduğumdan Operasyonel Başkan yardımcılığı görevlerine diğer Başkan Yardımcıları bu dönemde vekalet etmiştir.

- Ramazan AKYÜREK'in 2006- Mayıs ayı başında göreve başlamasının akabinde ise, Başkan vekilliği görevini devretmem akabinde,o dönemde halen operasyonel birimlerden sorumlu olarak görev yapan diğer başkan yardımcısı görevine aynen devam etmiş, bana ise bazı idari birimler Başkan yardımcısı olarak bağlanmıştır. 2006-Haziran ayı sonunda da terfi etmem nedeniyle Daire Başkanlığından tayinim çıkmıştır. Dolayısıyla sonraki süreçte (YİE-Erhan TUNCEL'in kayıtlardan çıkartılması ve bu sebeple Hrant DİNK'in korumaya alınması girişiminde bulunulması hususları dahil) yürütülen iş ve işlemler hakkında - tabii olarak- hiç bir bilgim olmamıştır.

- Özetle; yaşanan süre zarfında ve sonrasında, Hrant DİNK'e eylem yapılabileceği istihbaratına dair hiçbir bilgim olmamıştır.

Öte yandan ilgi sayıda yeralan diğer hususlara ilişkin olarak;

a) - İDB lığındaki evrak sürkilasyonunun ne şekilde gerçekleştirildiği aşikardır;

'-Evraklar öncelikle ve mutlaka ilgili şube müdürüne gelir ve bizzat o şube müdürü tarafından gerekleri yerine getirilir.

- İlgili şube müdürünün evrağı ilgili Daire Başkan Yardımcısı ve Daire Başkanına arz etmesi halinde ancak bilgi sahibi olunması mümkündür.

- Evraklar aciliyetine göre daire başkanlığına giriş yaptığı tarihe göre hemen yada daha sonra değerlendirilebilir.Evrakın ikmal ettirilişi sadece geldiği gün değildir.. Bazen geldiği gün değil de daha sonra da üst makamlara iletilir veya gelişen yeni durumlar veya yeni bilgilere göre o zaman değerlendirmeler yapılabilir.

- Şube müdürünün Başkan yardımcısına seçip getirdiği konular yada evraklar, bazen önemine göre Başkan yardımcısı ile beraberce Daire Başkanına arz edilir, bazen de ilgili şube müdürü tarafından doğrudan da konu Başkana arz edilebilir.

- Benim ilgili Daire Başkan yardımcısı olduğum dönemde, Hrant Dink'in öldürüleceği istihbaratı hakkında (doğrudan yada dolaylı şekilde) bilgilendirilmem yada tarafıma danışılması söz konusu olmamıştır.

b-) İstihbarat Daire Başkanlığının 19.07.1995 gün ve 0145 sayılı 'Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin' 14.maddesinde Daire Başkanlığının hangi hallerde operasyon dosyası açma yetkisinin olduğu sayılmış olup, tarafıma belirtilen hususa ilişkin İstihbarat Daire Başkanlığının istihbarat operasyonu düzenleme yetkisinin olmadığı çok açıktır. Bununla birlikte aynı yönetmeliğın İl İstihbarat Şube Müdürlüklerin görevleri başlığı altındaki 38. maddesinin (c) fıkrasında ise;'görev alanına giren konularda planlı istihbarat operasyonları hazırlamak, yürütmek ve bu anlamda merkez, diğer İl İstihbarat Şube Müdürlükleri ile İl Emniyet Müdürlüğü icra birimleri arasında koordineyi sağlamak' şeklinde ifade edilerek istihbarat operasyonu yetkisinin tamamen İl İstihbarat Şube Müdürlüklerinin görevi olduğu açıkça ifade edilmiştir.

c-) İDB lığının 2002 tarihli Hedef şahıslar programının konusu, Terör örgütlerinin hedefi olan şahıs ya da şahıslardır. Bu durum Daire Başkanlığının 62572-2001 ve 022594-2002 sayılı iki tamiminde de açıkça yer almaktadır.

Kaldı ki, Koruma yönetmeliğinde yer almayan bu husus istihbarat ünitelerin bir iç işleyiş düzenlemesidir. İl Emniyet Müdürlükleri Başbakanlık Koruma Yönetmeliğinin ilgili maddeleri çerçevesinde, durumu mevzuata uygun olan her şahsın koruma altına alınması girişimini gerçekleştirebilirler.

Bunun dışında konu ile ilgili olarak söyleyeceğim bir husus yoktur" dediği (EK:35/2),

4) Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı eski Daire Başkan Yardımcısı Vedat YAVUZ'un "Bilgisine Başvurulan" sıfatıyla Müfettişliğimize yazılı

olarak sunduğu 27/10/2009 tarihli ifadesinde aynen; “Ben 2003- 2007 yılları arasında değişik zamanlarda operasyonel birimlerden yani haber alma şubelerinden sorumlu Başkan Yardımcısı olarak İstihbarat Dairesi Başkanlığında görev yaptım. Ancak ilgi yazınızda belirtilen 17.02.2006 tarihinde operasyonel (Haber alma Şubeleri) birimlerden sorumlu Başkan Yardımcılığı görevini ben yürütmüyordum. Bu sebeple benim “Hrant DİNK’e yönelik eylem gerçekleştirileceğine” ilişkin Trabzon İl Emniyet Müdürlüğü’nün 17.02.2006 tarihli yazısından ve yazı ile ilgili iş ve işlemlerden haberim olmadı.

İstihbarat Dairesi Başkanlığı’nın 19.07.1995 gün ve 0145 sayılı “Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin” 14. maddesinde Daire Başkanlığının hangi hallerde operasyon dosyası açma yetkisinin olduğu sayılmış, tarafıma belirtilen hususa ilişkin İstihbarat Dairesi Başkanlığının istihbarat operasyonu düzenleme yetkisinin olmadığı, aynı yönetmeliğin il istihbarat şube müdürlüklerinin görevleri başlığı altındaki 38. maddesinin (c) fıkrasında ise; “görev alanına giren konularda planlı istihbarat operasyonlarını hazırlamak yürütmek ve bu anlamda merkez, diğer İl İstihbarat Şube Müdürlükleri ile İl Emniyet Müdürlüğü icra birimleri arasında koordineyi sağlamak” şeklinde ifade edilerek istihbarat operasyonu yetkisinin tamamen il İstihbarat Şube Müdürlüklerinin görevi olduğu açıkça ifade edilmiştir” dediği (EK:33/1-2),

5) Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı (C) Şubesi Müdürü Ali Fuat YILMAZER’in “Bilgisine Başvurulan” sıfatıyla Müfettişliğimize yazılı olarak sunduğu 14/7/2009 tarihli ifadesinde aynen; “Şahsımla ilgili bu iddiaları iki kısımda incelemek mümkündür;

1- Merkez C Şube Müdürlüğü olarak taşra birimleri (İl İstihbarat Şube Müdürlükleri) arasında koordinasyonu sağlama, operasyon öncesi ve sonrası geri besleme faaliyetlerinde bulunma görevi açısından eksikliğin bulunduğu,

2- Trabzon İstihbarat Şubesi’nin 17/02/2009 tarihli yazısı üzerine, C Şube Müdürlüğü tarafından sürecin takibinde yetersiz kalındığı, elde yeterli bilgi mevcut olmasına rağmen Hedef Şahıslar Programı ile ilgili tamime göre gerekli değerlendirmelerin yapılmadığı ve Hrant DİNK’e yönelik koruma önlemlerinin alınmayarak görevin ihmal edildiği.

1- TAŞRA ÜNİTELERİ ARASINDA KOORDİNASYON GÖREVİ

Başbakanlık Müfettişleri, raporlarında mevzuatlar açısından bazı tespitlere yer vermişlerse de bunların uygulamadaki yansımalarını göz ardı ederek eksik yorumlamaları sonucu yanlış değerlendirmeler ortaya koymuşlardır. Emniyet Teşkilatı istihbarat hizmetlerinin temel dayanağı **Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliğidir.**

Bu yönetmeliğin 14'üncü maddesinde İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın görevleri açıkça anlatılmıştır. Ancak bu başlık altında tevdi edilen görevlerin Başkanlığa bağlı hangi birimler tarafından ne şekilde yerine getirileceği bağlı birimler (Merkez Şube Müdürlükleri ve İl İstihbarat Şube Müdürlükleri) başlıkları altında ayrıca ifadelendirilmiştir. Yani istihbarat hizmetleri kapsamında yürütülecek görevlerin neler olduğu İstihbarat Dairesi Başkanlığı altında genel olarak anlatıldıktan sonra burada sıralanan görevlerin iller bazında yürütülmesinde İl İstihbarat Şube Müdürlükleri'nin sorumlu olduğu açıkça yazılıdır.

İl İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün görevlerinin düzenlendiği yönetmeliğin **38'inci maddesinin (b) ve (c) fıkralarında;**

b) İstihbarat Daire Başkanlığı merkez şube müdürlüklerinin yürüttükleri hizmetleri il bazında yürütmek, topladığı bilgileri merkeze ve ilgili illere iletmek.

c) Görev alanına giren konularda planlı istihbarat operasyonu hazırlamak, yürütmek ve bu anlamda Merkez, diğer İl İstihbarat Şube Müdürlükleri ile **İl Emniyet Müdürlüğü icra birimleri arasında koordineyi sağlamak.**

Yönetmeliğin bu hükümlerinden açıkça anlaşılacağı üzere, İl İstihbarat Şube Müdürlükleri, iller bazında yürüttükleri haberalma (istihbarat) faaliyetlerinde Başkanlığa verilen görevleri aynen yürütmekle bizzat yükümlüdürler. **(c) fıkrasında** yer alan "İl Emniyet Müdürlüğü icra birimleri arasında koordineyi sağlamak" görevi de Hrant DİNK konusunda olduğu gibi, başka icra birimini (İl Koruma Komisyonu) ilgilendiren durumlarda bilginin o birimlere de ulaştırılmasından yine İl İstihbarat Şube Müdürlüğünü bizzat sorumlu tutmuştur.

Bu görevin İstihbarat Dairesi Başkanlığı ya da Merkez C Şube Müdürlüğü tarafından yerine getirilmesi gerekliliğine dair mevzuatta herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Ayrıca mevcut uygulamalar açısından da bakıldığında, İl İstihbarat Şube Müdürlüklerince derlenen istihbari bilgilerle ilgili icra organlarının bilgilendirilmesi görevi her türden uygulama açısından bizzat İl İstihbarat Şube Müdürlüklerince yapılmaktadır. Geçmişte buna benzer bir görevin Merkez Şube Müdürlüklerince yapıldığının herhangi bir örneği bulunmamaktadır.

Yönetmeliğin **30'uncu maddesinde** yer alan C Şube Müdürlüğü görevleri açısından konuyu değerlendirdiğimizde ise; müfettişlerin raporunda yer verdiği gibi bir kontrol görevi burada ifadelendirilmemiştir. Sadece bu maddenin **(b) fıkrasının 5 ve 7'inci bentlerinde** yer alan;

5) İl İstihbarat şubelerince aşım sağ, irticai ve azınlık faaliyetlerine karşı yürütülen istihbarat operasyonlarının koordinesini ve takibini yapmak, operasyon öncesi ve sonrası geri besleme görevini yürütmek.

7) İl'lerden ve diğer kurumlardan gelen bilgi, belge ve duyumları takip edip değerlendirmek, bu konuda taşra üniteleri ile gerekli koordinasyonu sağlamak.

hükümleri çerçevesinde C Şube Müdürlüğü olarak yapılması gereken iller arası koordinasyonun sağlanması, operasyon öncesi ve sonrası konuya ilişkin geri besleme faaliyetlerinin yürütülmesidir.

Trabzon'un gönderdiği 17.02.2006 tarih ve B.05.1.EGM.4.61.00.06.14-500-400-(484-2006) 027246 sayılı F-4 raporunun üst yazısında C Şube Müdürlüğü görevlilerine ait "İstanbul'a yazılmayan husus varsa görüşelim" şeklinde derkenar emir düşülmüş olması iller arası koordinasyonda gerekli hassasiyetin gösterildiğinin bir kanıtıdır. Ancak bu F-4 raporunun hemen akabinde aynı tarihli B.05.1.EGM.4.61.00.06.13-100-0003-(482-2006) 027248 sayılı yazı ile Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü, dağıtım hanesinde belirtilen şekli ile gereği yapılmak üzere konuyu resmi yazı ile İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğüne de bildirmiş olmakla gerekli koordinenin sağlandığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla Hrant DİNK ile ilgili bu bilginin iller arası koordinasyonuyla ilgili yapılacak başka bir işlem zaten bulunmamaktadır. Bu yazıdan sonrası tümüyle İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün yapması gereken iş ve işlemlerle ilgilidir. Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü bu anlamda iller arası koordinasyon açısından görevini yerine getirmiş, Merkez C Şube Müdürlüğü, derkenar emirden de anlaşılacağı üzere bu konuda gerekli hassasiyeti göstermiş ve bilginin ilgili il olan İstanbul ile koordine edildiğini gözetmiştir.

Bunun dışında bilgiyi tamamlayacak diğer iller açısından konuyu bütünleyecek geri besleme faaliyetleri kapsamında (EK-1) de yer alan;

1. İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın, 02/12/2005 tarih ve B.05.1.EGM.0.06.03.03.19-200-02.(198352-2005) sayılı yazısı,
2. İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın, 12/12/2005 tarih ve B.05.1.EGM.0.06.03.03.11-100-0014.(203614-2005) sayılı yazısı,
3. İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın, 26/12/2005 tarih ve B.05.1.EGM.0.06.03.03.9-100.(213500-2005) sayılı yazısı,
4. İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın, 28/12/2005 tarih ve B.05.1.EGM.0.06.03.03.13-100-0003.(214892-2005) sayılı yazısı,
5. İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın, 03/02/2006 tarih ve B.05.1.EGM.0.06.03.02.13-100-0003.(17722-2006) sayılı yazısı,
6. İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın, 16/02/2005 tarih ve B.05.1.EGM.0.06.03.03.11-100-0014.(26114-2006) sayılı yazısı,
7. İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın, 07/03/2006 tarih ve B.05.1.EGM.0.06.03.03.2-400-029-110.(039644-2006) sayılı yazısı,
8. İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın, 31/03/2006 tarih ve B.05.1.EGM.0.06.03.03.13-100-0003-01.(057803-2006) sayılı yazısı,
9. İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın, 12/04/2006 tarih ve B.05.1.EGM.0.06.03.03.13-100-0003-01.(067181-2006) sayılı yazısı,

10. İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın, 10/06/2006 tarih ve B.05.1.EGM.0.06.03.03.2-400-029-110.(108318-2006) sayılı yazısı,

11. İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın, 21/07/2006 tarih ve B.05.1.EGM.0.06.03.02.4-100-116.(137456-2006) sayılı yazısı,

12. İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın, 28/08/2006 tarih ve B.05.1.EGM.0.06.03.02.1-400-003.(162980-2006) sayılı yazısı,

13. İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın, 12/10/2006 tarih ve B.05.1.EGM.0.06.03.03.4-101.(194484-2006) sayılı yazısı,

14. İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın, 06/11/2006 tarih ve B.05.1.EGM.0.06.03.02.10-001-01.(209716-2006) sayılı yazısı,

C Şube Müdürlüğü görevim esnasında, bu çerçevede hazırlanarak (81) İl'e tamim edilmiş yazılardır. Bu yazılarla, tüm İstihbarat Şube Müdürlüklerinden azınlıklar ve misyoner gruplara yönelik gerçekleştirilebilecek eylemler konusunda müteyakkız olunması ve istihbari çalışmalara ağırlık verilmesi istenmiştir. Gerek Trabzon'dan gelen bilgi gerekse diğer taşra ünitelerinden gelen bu konuyla ilgili olabilecek diğer bilgiler, (81) İl İstihbarat Şube Müdürlüklerine aktarılarak, azınlıklara yönelik gerçekleştirilebilecek saldırı eylemleri konusunda ısrarla çalışma talimatı verilmiştir.

Yukarıdaki bentlerde yer alan C Şube Müdürlüğü görevleri bu hususları ihtiva etmektedir. Merkez Şube Müdürlüklerinin, (81) ilden gelen her bir evrakla ilgili icrai birimleri koordine etmesi ve bu evraklarla ilgili tüm icrai işlemlerin takibini yapması zaten mümkün olamaz. Yönetmelik hükümlerinin bu şekilde yorumlanmasının hiçbir şekilde kabul edilebilir bir tarafı yoktur. Merkez C Şube Müdürlüğü'nün ortalama personel sayısı 30-40 civarındadır. 30-40 personel ile (81) ilde alınan duyumların (81) ilde uygulanacak tedbirler bağlamında takibini yapmak, her bilgi açısından gerekli görülecek ilgili ve icrai birimlere ulaştırılarak, uygulamaların sürecini ve sonucunu takip etmek hiçbir şekilde yürütülmesi mümkün olacak bir uygulama değildir. Kaldı ki böyle olması gerektiğine işaret eden bir mevzuat hükmü de bulunmamaktadır.

Yine Başbakanlık Müfettişlerinin raporunda operasyonun yürütülmesi görevinin de Başkanlığa ait olduğu iddia edilmiştir. Yukarıda yer alan yönetmeliğin 38. maddesinden anlaşılacağı üzere, operasyonu yürütme görevi İl İstihbarat Şube Müdürlüklerine verilmiştir.

Aynı şekilde "Özellikle Erhan TUNCEL'in elemanlıktan düşülmesi sonrasında Hrant DİNK'in korunması tedbirinin İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nca deruhte edilmesi gerekirdi." şeklinde yer alan değerlendirmenin de yönetmelikte yer alan hükümlerle bağdaştırılabilmesi mümkün değildir. Bu bağlamda; İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın Merkez Koruma Komisyonu'na (Sekreteryalığını EGM/Koruma Dairesi Başkanlığı yürütmektedir.) bir yazı göndermesi gerekliliğine işaret edilmektedir. Koruma Hizmetleri Yönetmeliği, Merkez

Koruma Komisyonu'nun hangi hallerde görevli olduğunu açıkça belirtmektedir. Öncelikle yapılması gereken husus, Hrant DİNK'in korunması talebinin Merkez Koruma Komisyonu'na mı, yoksa İl Koruma Komisyonu'na mı gönderileceğinin tespitidir. Bu husus Koruma Hizmetleri Yönetmeliği'nde açık bir şekilde yer almaktadır. Hrant DİNK'in korunması talebinin doğrudan Merkez Koruma Komisyonu'na gönderilmesi hiçbir şekilde mümkün değildir. Merkez Koruma Komisyonu bir itiraz ve/veya temyiz mercii gibi çalışmaktadır.

Yönetmelik hükümlerine göre; Merkez Koruma Komisyonu'nun devreye girmesi, ancak; Hrant DİNK'in korunma talebinin İl Koruma Komisyonu'na gitmesi sonrasında, Komisyonca bu talebin reddedilmesi halinde ya da kabulünde de koruma şekline itiraz durumunda mümkün olabilir ve ancak bu aşamadan sonra konu Merkez Koruma Komisyonu'na intikal ettirilir.

Koruma Hizmetleri Yönetmeliği'nde son derece açık ve net bir şekilde belirtilen bu hususun, Başbakanlık Müfettişleri tarafından neden farklı sonuçlar doğurabilecek bir tarzda yorumlandığı, doğrusu izaha muhtaç bir durumdur. Konu hakkında yapılan inceleme gerek Türkiye'de ve gerekse yurtdışında bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından son derece önemsenirken, konunun objektif ve hakkaniyetli bir şekilde irdelenmesi gerektiğini ifade etmeye dahi lüzum yoktur.

Kısacası, Başbakanlık Müfettişleri tarafından "İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın Koruma Dairesi Başkanlığı'na bir yazı göndermesi gerektiği" yönündeki tespit Koruma Hizmetleri Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde son derece dayanaksız kalmaktadır. Olması gereken, Hrant DİNK'in ikamet ettiği ilin İstihbarat Şube Müdürlüğü tarafından icrai birimlerin, yani İstanbul İl Koruma Komisyonu'nun sekreteryasını yürüten İstanbul Emniyet Müdürlüğü/Koruma Şube Müdürlüğü'nün harekete geçirilmesidir.

Operasyonu yürütme görevi İl İstihbarat Şube Müdürlüklerinin görevi olduğu gibi, Hrant DİNK ile ilgili koruma tedbirinin uygulanması görevi de yine ilgili İl Koruma Komisyonu'nun bulunduğu ildeki istihbarat şube müdürlüğüne aittir. Bu hususla ilgili detaylı açıklamalara "Hrant DİNK'e koruma tedbirlerinin alınması"na ilişkin ikinci bölümde yer verilecektir. Mevcut uygulamalar açısından konu incelendiğinde bu görevin İl İstihbarat Şube Müdürlüklerince yürütülmekte olduğu rahatlıkla anlaşılabilir. İl İstihbarat Şube Müdürlükleri hangi konuda olursa olsun tedbir almayı gerektirecek bir duyuma ulaştıklarında, bu bilgiyi tedbir almakla görevli ilgili birime bizzat intikal ettirirler. Tedbir alacak birim kendi illerinde ise (duyumun konusu başka bir ili ilgilendirmiyorsa) bizzat kendileri ilgili birime konuyu yazılı olarak iletirler. Şayet duyumu alan il istihbarat birimi farklı tedbirin uygulanacağı il farklı ise, duyumu alan İl İstihbarat Şubesi tedbirin uygulanacağı diğer ilin istihbarat şubesine bilgiyi gereği olarak iletir, bu arada İstihbarat Dairesi Başkanlığı'na da bilgi amaçlı yazı gönderilir.

Örneğin; bir il içerisinde tedbir almayı gerektirecek şekilde İl İstihbarat Şube Müdürlüğü herhangi bir örgüt tarafından korsan gösteri yapılacağı, saldırı ya da bombalı eylem gerçekleştirileceği, kamuya açık alanlarda basın açıklaması yapılacağı vb. konularda bir istihbarat elde ederse, uygulanacak tedbirin durumuna göre görevlendirmeyi yapmak üzere EKKM Şube Müdürlüğü'ne ve tedbirin uygulanmasında görev alabilecek ilgili diğer Şube Müdürlüklerine (Terör Mücadele Şube Müdürlüğü'ne, Güvenlik Şube Müdürlüğü'ne ve Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü'ne vb.) bu bilgiyi intikal ettirmekle yükümlüdür.

Hangi İl İstihbarat Şube Müdürlüğünde inceleme yapılırsa yapılsın, alınan duyumların tedbiri uygulayacak ilgili icra birimlerine bizzat yazılı olarak intikal ettirildiğine dair sayısız yazışma örneğine rastlanacaktır.

Alınan duyum doğrudan bir şahsın güvenliğine yönelik tehdide ilişkin ise, o zaman Koruma Hizmetleri Yönetmeliği'nin 11'inci maddesinde öngörüldüğü ve yukarıda izah edildiği üzere İl Koruma Komisyonu'nda değerlendirilmek üzere Koruma Şube Müdürlüğü'ne de gönderilmesi gerekmektedir. Böyle bir bilgiyi alan İl İstihbarat Şube Müdürlüğü, tedbir kendi ilinde uygulanacaksa bizzat ilgili icra birimine bu bilgiyi iletmelidir. Tedbir başka bir ilde uygulanacaksa o ilin İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne bilgiyi intikal ettirmekle görevlidir.

Hrant DİNK olayında da benzer şekilde istihbari bilginin iller arası koordinesi ve icra birimleri ile koordinesinden bizzat İl İstihbarat Şube Müdürlükleri sorumludur ve arşivlerdeki yazışmalar incelendiğinde, uygulamanın bu şekilde işlediğine dair sayısız örnek bulunması mümkündür. Bu koordinasyonun (ya da yazışmaların) İstihbarat Dairesi Başkanlığı ya da Merkez C Şube Müdürlüğü tarafından yapılmakta olduğuna dair İstihbarat Dairesi Başkanlığı arşivinde herhangi bir yazışma örneği yoktur.

2- HRANT DİNK HAKKINDA ALINAN İSTİHBARİ BİLGİNİN KORUMA KOMİSYONUNA İNTİKAL ETTİRİLMESİ

Terör örgütlerinin hedefi olanlar hakkında uygulanacak koruma tedbirlerinin esasları, 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 20'nci maddesine göre çıkartılan ve 16.09.1995 tarihinde yürürlüğe giren **Koruma Hizmetleri Yönetmeliği'**ne dayanmaktadır. Bu yönetmelikte istihbarat hizmetlerine bakan yönü itibariyle yapılacak uygulamalar iki bölümde incelenmiştir. Yönetmeliğin 10'uncu maddesinde "**talepleri halinde korunmaya alınacak şahıslarla**" ilgili uygulamalar düzenlenmiş, 11'inci maddede ise "**Talebine bakılmaksızın korunması istihbari birimlerce talep edileceklerle**" ilgili uygulamalarda ise ayrı bir düzenleme öngörülmüştür.

Koruma Hizmetleri Yönetmeliği'nin;

10. Maddesi:

Terör ve anarşi ile mücadelede suçların aydınlatılmasına yardımcı olan itirafçı, tanık ve ihbarcılar ile terör odaklarının açık hedefi haline gelen veya getirilen kişiler, yakınlarının

durumu sebebiyle can güvenliği bulunmayan kişiler, tehdit altında bulunan yabancı misyon temsilcileri ile diğer yabancı şahıslar 6,7 ve 8'nci maddelerde sayılan görevlilerin birinci derece akrabaları ile çeşitli sebeplerle can güvenliklerinin ciddi ve harici tehdit altında olduğu anlaşılanlar, **talepleri üzerine korumaya alınabilirler.**

11. Maddesi:

Hayatının ciddi biçimde tehdit altında bulunduğu Milli İstihbarat Teşkilatı ile diğer istihbarat birimleri tarafından tespit edilenler ve korunmaları zaruri görülenler, bu kuruluşların teklifi üzerine güvenlik birimlerince, talepleri aranmaksızın korumaya alınır.

Hrant DİNK'in öldürülmesi olayı kapsamında yürütülen soruşturmaya konu teşkil eden kısım hiç kuşkusuz Koruma Yönetmeliği'nin 11'inci maddesinde yer alan düzenlemeye ilişkindir. Yani Hrant DİNK'in kendisinin koruma altına alınması için herhangi bir talebi olmamıştır. Bir istihbarat birimi olarak Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü'nce Hrant DİNK'e yönelik bir saldırı eylemi gerçekleştirileceğine dair alınan istihbari duyumla ilgili olarak yönetmeliğin 11'inci maddesi hükümleri çerçevesinde, şahsın korunması talebine bakılmaksızın, istihbarat biriminin talebi doğrultusunda korunmasının gerekliliği üzerinde durulmaktadır. Bu durumda emniyet istihbarat uygulamaları açısından yapılan işlemlerde bir kusur söz konusu ise, bu durumun 11'inci madde bağlamında tahkik edilmesi gerekir.

11'inci madde doğrultusunda, Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü'nce Yardımcı İstihbarat Elemanı (YİE) Erhan TUNCEL'den alınan duyumla ilgili gerekli işlemlerin yapıp yapılmadığı ya da hangi birim açısından ne gibi ihmallerin oluştuğuna bakmak gerekirse;

11'inci maddeye göre; İstihbarat birimleri, bir şahsın terör örgütlerinin hedefi olduğuna dair istihbari bilgi elde ederler ve konunun ciddiyeti açısından korunmasını zaruri görürlerse, bu şahıslar hakkında gerekli görülecek koruma tedbirlerinin uygulanması amacıyla İl Koruma Komisyonu'na bu durumu iletmekle yükümlüdürler. Burada kastedilenin İl Koruma Komisyonu olduğu çok açıktır. Çünkü Merkez Koruma Komisyonu, **sadece;** durumu İl Koruma Komisyonu'nda görüşülerek karara bağlananlar hakkında bir itiraz oluşması halinde görev yapmakta ve bu itirazları karara bağlamaktadır. Dolayısıyla **talebe bakılmaksızın istihbari bilginin iletileceği komisyon İL KORUMA KOMİSYONU'dur.**

Peki bu bilginin İl Koruma Komisyonu'na intikali nasıl gerçekleştirilecektir? Yani burada bir eksiklik varsa kusur Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün mü, İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün mü yoksa İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın (C Şube Müdürlüğü) midir?

Bu husus bir mevzuatlar açısından bir de örnek uygulamalar açısından değerlendirilmelidir. Başbakanlık Müfettişlerinin raporunda şahsımla ilgili olarak yapılan değerlendirmelerden anlaşıldığı üzere, konu mevzuatlar bakımından doğru incelenmediği gibi, daha önceki uygulamaların ne şekilde gerçekleştirildiğine ise hiç bakılmamıştır.

2.a) Mevzuat açısından;

Emniyet istihbarat faaliyetleri, 2559 Sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu'nun Ek-5 ve Ek-7'inci maddelerine göre hazırlanan **İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği**'ne göre yürütülmektedir. Dolayısıyla bu alandaki uygulamalarda görev ve sorumluluğun en temel kaynağı da bu yönetmeliktir.

Yönetmeliğin **14'üncü maddesinde** İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın, **30'uncu maddesinde** Başkanlık C Şube Müdürlüğü'nün, **38'inci maddesinde** İl İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün görevlerine, **67'nci maddesinde** de Çalışma Esas ve Usullerine yer verilmiştir.

 14. Madde (İstihbarat Daire Başkanlığı'nın Görevleri):**a) İstihbarat Daire Başkanlığı, taşra birimleri ile birlikte;**

10) Yukarıdaki fıkralarda sayılan faaliyetler içinde yer alanlar ile tahrik, teşvik, himaye ve yardım edenlere ait bilgi toplamak, açık ve kapalı her türlü yollardan yararlanarak, Merkezce elde edilen ve ayrıca taşra birimlerinden intikal eden haberleri, kayıt ve tasnif etmek, varsa evveliyatı ile birleştirmek, değerlendirmek, onaylanmış planlara göre dağıtmak ve uygun görülenler için İstihbarat Operasyonları müstakilen veya müştereken yürütmek,

12) Devletin diğer istihbarat kuruluşlarıyla işbirliği yapmak.

f) İstihbarat birimleri arasındaki koordineyi sağlamak. **30. Madde** (C Şube Müdürlüğü):**b) Görevleri;**

5) İl İstihbarat Şubelerince aşırı sağ, irticai ve azınlık faaliyetlerine karşı yürütülen istihbarat operasyonlarının koordinesini ve takibini yapmak, operasyon öncesi ve sonrası geri besleme görevini yürütmek.

7) İllerden ve diğer kurumlardan gelen bilgi, belge ve duyumları takip edip değerlendirmek, bu konuda taşra üniteleri ile gerekli koordinasyonu sağlamak,

 38. Madde (İl İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün Görevleri):**a) Yönetmelikle Başkanlığa verilen görevleri İlde yapmak,**

b) İstihbarat Daire Başkanlığı merkez şube müdürlüklerinin yürüttükleri hizmetleri il bazında yürütmek, topladığı bilgileri merkeze ve ilgili illere iletmek,

c) Görev alanına giren konularda planlı istihbarat operasyonu hazırlamak, yürütmek ve bu anlamda Merkez, diğer İl istihbarat Şube Müdürlükleri ile **İl Emniyet Müdürlüğü icra birimleri arasında koordineyi sağlamak.**

d) Yönetmelik'in ilgili maddelerinde öngörülen esaslar dairesinde YİE temin etmek, çalıştırmak, elde ettiği bilgileri istihbarat değerlendirmesine tabi tuttuktan sonra, İstihbarat Daire Başkanlığı'na ve ilgili birimlere intikal ettirmek.

 67. Madde:

- Elde bulunan bilgiler konularına göre tasnif ve kayıt edilir.

- Genel konularla, geciktirilmesi sakınca doğuracak bilgiler, dağıtım planı uyarınca emniyet prensiplerine azami titizlik gösterilerek, mevcut teknik imkânlarla yetkililere ulaştırılır.

- **Taşra istihbarat birimleri, hangi yolla elde edilmiş olursa olsun, elde ettikleri haberleri gerektiğinde ilgili birimlere, ancak mutlaka Merkez'e usulüne uygun olarak göndermeye mecburdur.**

Başbakanlık Müfettişleri görev ihmalî tespitinde bulunurken sadece 14'üncü madde ve 30'uncu maddeyi dikkate alarak iddialarını temellendirmişlerdir. Hâlbuki koruma tedbirinin uygulanmasına ilişkin işlemlerin Başkanlık tarafından yürütüleceğine ya da Merkez C Şube Müdürlüğü'nün görevleri arasında olduğuna dair bu maddelerde açık ya da dolaylı herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Ancak İl İstihbarat Şube Müdürlüklerinin görevlerinin düzenlendiği **38'inci maddede** çok açık bir şekilde **"Planlı istihbarat operasyonlarını yürütmek ve İl Emniyet Müdürlüğü icra birimleri arasındaki koordineyi sağlamak"** şeklinde açık hüküm bulunmaktadır. Yani Hrant DİNK'in korunmasını sağlamanın, elde edilen istihbarî bilginin icra birimi olan Koruma Şube Müdürlüğü'ne intikal ettirilmesi görevi doğrudan ve açık bir biçimde İl İstihbarat Şube Müdürlüklerinin görevidir. Buna göre Trabzon İl İstihbarat Şube Müdürlüğü Erhan TUNCEL kaynaklı olarak elde ettiği istihbarî bilgiyi icra birimine intikal ettirmekle bizzat yükümlüdür. İcra birimi İstanbul'da olduğu için koordinasyonda muhatabı olan o ilin istihbarat birimine konuyu intikal ettirerek gerekli koordinasyon görevini yapmıştır. İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü ise Trabzon'dan kendisine intikal eden bilginin kendi ilinde gerekli görülecek şekilde icra birimine intikalinden bizzat sorumludur. Aşağıda uygulama açısından konuyu değerlendirdiğimizde tüm uygulamalarda buna benzer örneklerin bulunduğu açıkça görülecektir.

Başbakanlık Müfettişleri mevzuatlara ilişkin yaptıkları tespitlerde 08/02/2002 tarihli **"Hedef Şahıslar"** konulu tamim yazıya da atıfta bulunarak bu tamimin İl İstihbarat Şube Müdürlüklerince başlığı altında,

"Yapılan çalışmalar esnasında hedef şahıslar ile ilgili elde edilen bilgiler, hiçbir işlem yapılmayarak konusuna göre ilgili Merkez Haberalma Şube Müdürlüğüne bildirilecek"

şeklinde yer alan ifadeden hareketle, istihbarî bilginin İl Koruma Komisyonu'na iletilmesinde İl istihbarat Şube Müdürlüğünün herhangi bir görev ve sorumluluğunun bulunmadığı hükmüne varmışlardır. 2002 tarihli bu tamim mevzuatlar açısından yukarıda değinildiği üzere Koruma Hizmetleri Yönetmeliği'nin 10'uncu maddesi kapsamındaki bir işleme ilişkindir. Yani talebi bulunan şahısların durumu ile ilgili yapılan arşiv araştırması durumunda geçerli bir husustur. Hrant DİNK örneğinde böyle bir durum yoktur. Hrant DİNK'in korunması ile ilgili gereklilikler açısından istihbarat birimlerinin ödevine ilişkin bir

kusur olup olmadığı Koruma Hizmetleri Yönetmeliği'nin 11'inci maddesinde yer alan düzenleme üzerinden değerlendirilmelidir.

Terör örgütlerinin hedefi olan şahıslarla ilgili yürütülecek koruma hizmetlerindeki uygulamalar, yetkili makamlar ve bunların sorumlulukları mevzuatlar silsilesi açısından öncelikle **5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu, Koruma Hizmetleri Yönetmeliği ve İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği**nde düzenlenen hükümler kapsamında değerlendirilmelidir. Tamimde ifade edilen hususlar hiçbir şekilde bu yönetmelikteki hükümlere aykırılık teşkil edemezler. Fakat herhangi bir şekilde çelişkili bir durum söz konusuysa, esas alınması gereken hiç kuşkusuz yasa ve yönetmelik maddeleri olacaktır. Kaldı ki tamim sadece veri girişi işlemlerini düzenlemekte ve illere genel görevlerinin dışında özel bir durum arz eden Hedef Şahıslar Programı'na veri girişi yapmayacaklarını belirtmektedir.

Hedef Şahıslar Programı'na veri girişi yapılması arşiv sistematığı açısından destekleyici zenginleştirici bir husus olarak geliştirilmiştir. İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nda mevzuatlar açısından bağlayıcılığı bulunan arşiv, bilgisayar ortamında İstihbarat Değerlendirme Projesi (İDP) olarak adlandırılan genel arşivdir. Mevzuatlar açısından yürütülen tüm işlemler bu ortamda yapılmak zorundadır. Buna ilişkin genel prensiplerin yer aldığı 05/05/2000 tarihli **İstihbarat Daire Başkanlığı Merkez ve Taşra Birimleri Arşiv Talimatı**'nda (yönerge formatında 67 sayfa bir kitapçık şeklindedir) İl İstihbarat Şube Müdürlüklerinin resmi yazıları ile ilgili yapması gereken veri girişi işlemlerine ilişkin genel esaslar şu şekilde belirlenmiştir:

1.BÖLÜM

1.a) Kayıt

Daire İçi Resmi Evrak

İller kendi birimlerinden çıkan tüm evrakları, bilgisayar ortamında "Daire İçi Evrak" olarak kayıt edeceklerdir.

2.BÖLÜM

2.a) Veri Girişinin Önemi

Her il kendisinin; İstihbarat Daire Başkanlığı merkez ve taşra birimlerine göndermiş olduğu evrakı tarayıcıdan geçirecek ve veri girişi yapılacaktır.

2.b) Güncel Verilerin Girilmesi

İstihbarat Daire Başkanlığı taşra birimleri; çalışma alanlarına giren faaliyetlerle ilgili elde ettikleri tüm bilgilerin veri girişini kendileri yapacaktır.

İllerimiz kendileri tarafından yazılan evraklar ile dış kurumlardan kendilerine gelen ve veri girişi yapılması gerekli görülen tüm evrakların veri girişini GÜNCEL olarak yapacaklardır.

Burada şunu açıklamak istiyorum; Tamim yazıda yer alan düzenlemeler yasal mevzuatlar açısından bağlayıcı niteliği bulunan İstihbarat Daire Başkanlığı'nın genel arşivinde yapılacak uygulamalar ve bu hususa ilişkin zorunluluklara aykırılık teşkil edemezler. Tamim yazı ile arşiv uygulamalarındaki düzenlemelerden farklı bir uygulama amaç edinilmiş olsaydı o zaman, Arşiv Talimatı'nda da bu değişikliğin yapılmış olması gerekirdi.

Bu hususu daha iyi anlayabilmek için Hedef Şahıslar Programı'nın hangi amaçla uygulamaya geçirildiğini açıklamak gerekir. Hedef Şahıslar Programı'na ilişkin ilk düzenleme (EK-2)'de sunulan 24/04/2001 tarihli tamim yazı ile yapılmıştır. Bu tamimde programın amacı;

Sadece hedef şahıs durumunda olduğundan ötürü bilgi intikal eden şahıslara İDP ortamında fiş açılması zorunluluğundan kurtulmak,

1- Bilhassa korunma talepleri ile ilgili olarak gündeme gelen uygulamalar kapsamında daha sağlıklı bir işleyiş geliştirmek olarak belirlenmiştir.

Bu tamim yazının **3'üncü maddesinin 2'inci bendinde** yer alan "Hedef olduğuna dair intikal eden bilginin kaynağına ilişkin bilgiler (örgüt mensuplarının ifadeleri, örgütsel dokümanlar, istihbari bilgi, örgütlerin legal/illegal yayın organlarında yer alan haberler vb.) açıkça belirtilmelidir..." şeklindeki ifade Hedef Şahıslar Programı'na girilecek bilgilerin niteliğini göstermektedir.

Hedef Şahıslar Programı 1999-2001 yılları arasında İKK Şube Müdür Vekili olarak görev yaptığım süre içerisinde **şahsım tarafımdan** geliştirilerek uygulamaya sokulan bir programdır. Bu programdaki asıl amaç, İDP programına işlenen resmi evrakların ayrıca bir de Hedef Şahıslar Programı'na girilmesi **değildir**. İDP projesinde yapılan arşiv tetkikinde hiçbir şekilde görünme şansı bulunmayan "örgütsel dokümanlar, örgüt mensuplarının ifadeleri, örgütlerin yayın organlarında yer alan tehdit içerikli bilgiler vb." hususların arşiv tetkiki kapsamında sorgulanabilir hale getirilmesidir. Eğer Hrant DİNK'le ilgili bir talep olmuş olsaydı, İKK Şube Müdürlüğü'nce yapılacak arşiv araştırmasında öncelikle zorunlu olarak İDP projesinden bakılacak ve Trabzon'un resmi yazı ile gönderdiği bu bilgi orada rahatlıkla görülebilecekti. Hedef şahıslar programına veri girişine ilişkin düzenlemeler bu gibi durumları temelde amaç edinmemiştir.

Şahısların tehdit altında olduklarına dair tespitler büyük çoğunluk itibari ile örgütsel dokümanlara, örgüt mensuplarının ifadelerine, örgütlerin legal ve illegal yayın organlarındaki haberlere dayanmaktadır. Bu yönlü bilgilere İDP'deki arşiv araştırması ile ulaşamaz. Bunları İl İstihbarat Şube Müdürlükleri de yeterince inceleyip arşiv sistemi içerisinde değerlendiremezler. Bu tarz analize dayalı çalışmalar Başkanlık'taki Merkez Haberalma Şube Müdürlüklerince yürütülür. Çünkü Merkez Haberalma Şube Müdürlükleri örgütsel analizlere yönelik çalışmalar yaptıkları için örgütsel yayınları hassasiyetle takip

etmek, örgüt mensuplarının ifadelerini okumak ve örgütsel dokümanları da kapsamlı bir şekilde incelemek durumundadırlar. Bunlarla ilgili kendi sistematiklerine uygun olarak da (geri besleme faaliyetleri, üst makamlara hazırlanan raporlar, güvenlik birimleri arasındaki koordinasyon toplantıları, istihbarat içi koordinasyon toplantıları ve eğitim faaliyetleri vb.) çalışmalarda kullanılmak üzere kayıt altına alırlar. İşte bu çalışmalar esnasında şayet bir şahsın herhangi bir terör örgütünün hedefi olduğuna dair bir tespite ulaşılmışsa, bunun da ayrı bir yerde (Hedef Şahıslar Programı'nda) kayıt altına alınması ve bir talep durumunda İDP ortamındaki resmi evrak bazlı bilgilere ilave olarak bu bilgilerin de değerlendirmeye katılabilmesi amaçlanmıştır.

Trabzon'dan gelen Hrant DİNK ile ilgili bilgi zaten resmi evrakta olduğu için Hedef Şahıslar Programı kapsamında bir eksiklik söz konusu değildir. İDP arşivinde kapsamlı bir inceleme yapılacak olursa ayrıca Hedef Şahıslar Programı'na veri girişi yapılmamış çok sayıda resmi evrak olduğu anlaşılır.

2.b) Yürürlükteki uygulama açısından;

Koruma tedbirlerinin uygulanması ile ilgili olarak mevzuat hükümlerinin uygulamaya ne şekilde yansıdığı en iyi anlamamızı sağlayacak olan husus, hiç kuşkusuz bu konudaki görevlerin ne şekilde yürütüldüğüne dair örnek uygulamalardır. Koruma tedbirlerinin istihbarat hizmetlerine bakan yönü açısından,

1. Şanlıurfa İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün, 17/06/2004 tarih ve B.05.1.EGM.4.63.00.06.5-700-100 (3665-2004) 107420 sayılı yazısı,
2. İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün, 30/01/2007 tarih ve B.05.1.EGM.4.34.00.06.03.1-300-0001 (1701) 16987 sayılı yazısı,
3. İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün, 06/02/2007 tarih ve B.05.1.EGM.4.34.00.06.02.1-100-0055 (2311) 21280 sayılı yazısı,
4. İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün, 15/02/2007 tarih ve B.05.1.EGM.4.34.00.06.03.1-300-0001 (3269) 29919 sayılı yazısı,
5. Ankara İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün, 27/12/2007 tarih ve B.05.1.EGM.4.06.00.06.5-400-036-19837-276684 sayılı yazısı **(EK'e konulmadı)**,

yukarıda tarih-sayıları belirtilen ve **(EK-3)**'de yer alan seçilmiş bazı örnek yazışmalara dikkat edilirse, İl Koruma Komisyonları'na Koruma Hizmetleri Yönetmeliği'nin 11'inci maddesi doğrultusunda bilgi intikal ettirme görevinin İl İstihbarat Şube Müdürlüklerince yürütüldüğü çok açık olarak görülmektedir. İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez Şubelerince bu anlamda doğrudan İl Koruma Komisyonu'na muhatap yazılmış bir tane yazışma örneği yoktur.

Verilen örnek yazışmalar bir ilin tedbiri kendi ilince uygulanabilecek durumlarda doğrudan Koruma Şube Müdürlüğü'ne (İl Koruma Komisyonu Sekreteryası) yazmış olduğu yazı örnekleridir. Bu durum koruma tedbirinin aldırılması amacıyla ilgili icra birimi ile

yapılması gereken yazışmanın bizzat İl İstihbarat Şube Müdürlüklerince yapılmakta olduğunu açık bir şekilde göstermektedir. Aksine bir durum 5442 sayılı yasa ve ilgili yönetmelik hükümleriyle de bağdaştırılmaz.

Ancak Hrant DİNK örneğinde olduğu gibi, bir ilin başka ildeki bir kişi hakkında istihbari bilgi derlemesi durumunda, başka ilde uygulanacak koruma tedbiri ile ilgili olarak, o ilin icra birimine (Koruma Şube Müdürlüğü) bilgiyi intikal ettirmesi, o ilin istihbarat şube müdürlüğü üzerinden gerçekleştirilmektedir. Tedbirin uygulanması gereken İl İstihbarat Şube Müdürlüğü, kendisine bilgi intikal ettirildikten sonra o bilgiyi kendi ilindeki icra birimine intikal ettirmekle yükümlüdür.

Örneğin; İstanbul ilinde yürütülen istihbari çalışmalar kapsamında Ankara ilinde gerçekleştirilecek kitlesel bir eyleme ilişkin duyum alınmışsa, bu bilgi Ankara İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne gönderilir. Ankara İstihbarat Şube Müdürlüğü de İstanbul'dan kendisine intikal ettirilen bu bilgi üzerine, gerekli görülebilecek tedbirlerin uygulanması amacıyla kendi ilindeki icra birimlerine bu bilgiyi iletmekle yükümlüdür. Bu durumda İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü Ankara'da tedbiri uygulayacak birimlerle doğrudan yazışma yapamaz. Ankara ilinde alınması gereken tedbirlerle ilgili görev, yetki ve sorumluluk, tümüyle Ankara İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne aittir.

İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün (EK-4)'de yer alan, **15/02/2007 tarih ve B.05.1.EGM.4.34.00.06.04.C4.13 -100-0003-01 (3212) 29591** sayılı yazısında da icra birimlerine intikal ettirilecek bilgilerde koordinasyonun İstihbarat Şube Müdürlüğü üzerinden gerçekleştirilmekte olduğu açıkça görülmektedir. Bu yazıda İstihbarat Dairesi Başkanlığı'na İltisaklı (D) Kurumu'ndan (Jandarma Genel Komutanlığı) intikal eden "Saadettin TANTAN başta olmak üzere bazı şahıslara eylem yapılabileceğine" dair istihbari bilgi, gerekli görülebilecek koruma tedbirleri açısından icra birimlerine intikal ettirmek üzere İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne gönderilmiş, İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü de yazıda yer alan bilgiden hareketle, koruma uygulamaları kapsamında değerlendirilmek üzere bilgiyi Koruma Şube Müdürlüğü'ne resmi bir yazı ile iletmıştır. Trabzon'dan gönderilen 17/02/2006 tarihli yazı ile ilgili olarak da İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün aynı şekilde gerekli koruma önlemlerini aldirmek amacıyla bu bilgiyi İl Koruma Komisyonu'nun sekreteryahğını yürüten Koruma Şube Müdürlüğü'ne göndermesi gerekirdi. İlgili yönetmelik hükümleri de bu hususu açıkça belirtmektedir.

Bu açıdan Hrant DİNK örneğini yeniden değerlendirecek olursak, Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü aldığı bilgiyi İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne iletmek suretiyle iller arası koordinasyon görevini yerine getirmiştir. Bu bilginin İstanbul'a gönderilmesi ile birlikte İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün iki temel görevi oluşmuştur:

1- Kendisine gelen istihbari bilgi ile ilgili olarak kendi ilince sürdürülebilecek istihbari çalışmaları başlatmak ve bu kapsamda elde edeceği bilgileri ilgili iller ve Başkanlığa bildirmek,

2- Trabzon'dan gelen istihbari bilgi, tedbir almayı gerektirdiği için ilgili icra birimi yani Koruma Şube Müdürlüğü'ne resmi yazı ile iletilmesini sağlamak.

Yönetmeliğin 38'inci maddesinin (c) fıkrasında yer alan "İl Emniyet Müdürlüğü icra birimleri arasındaki koordineyi sağlamak" görevi Hrant DİNK örneğinde İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün görevidir. Çünkü hiçbir İl İstihbarat Şube Müdürlüğü başka bir ilin icra birimi ile doğrudan yazışma yapamaz, bu anlamdaki koordinasyon görevi eş düzeydeki İl İstihbarat Şube Müdürlükleri üzerinden gerçekleştirilir.

Bazen istihbari bilgiler Emniyet Müdürlükleri arasında yazışmaya konu teşkil edebilirler. Böyle bir durumda Trabzon Emniyet Müdürlüğü doğrudan İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne bir yazı yazmak sureti ile bu evrakın doğrudan icra birimine intikal ettirilmesi sağlanabilirdi. Ancak Hrant DİNK ile ilgili alınan bu bilgi Yardımcı İstihbarat Elemanı (YİE) gibi çok hassas bir kaynağa dayalı olması itibari ile istihbarat birimleri arasından koordinenin sağlanması zorunlu görülmektedir. Kaldı ki Hrant DİNK örneğinde İstanbul'dan Osman HAYAL'le ilgili olarak da beklenen istihbari bir çalışma söz konusudur.

Tam bu noktada planlı istihbarat operasyonlarından da bahsetmek gerekir. Daha önceden yapılan planlı istihbarat operasyonları hakkında sondajlama yolu ile seçilecek her bir örnekte görüleceği üzere, tüm operasyonların evvelinde bir dizi yazışma ve çalışma söz konusudur. Bu husus tartışmasızdır. Yani bir konunun planlı istihbarat operasyonuna dönüşmesi için operasyon evvelinde gerekli olan tüm çalışmalar yapılır.

Bahse konu olayda Trabzon'dan gönderilen 17/02/2006 tarihli yazı üzerine herhangi bir resmi yazının İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü tarafından düzenlenmediği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla süreçte bir kesinti hali söz konusudur. Uygulamada bir yazıya bir birim tarafından cevap verilmemiş olması, tümüyle o birimin sorumluluğu altındadır. Ama 17/02/2006 tarihli yazı üzerine İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü gerekli araştırmaları istihbari teknik ve metotlar uygulanarak (takip/tarassut, teknik çalışma vb.) yapmış olsa ve bu kapsamda derlediği bilgileri yönetmelik gereği diğer birimlerle arşiv kayıtlarına geçecek şekilde paylaşırdı, planlı istihbarat operasyonu için gerekli aşamalardan biri bu şekilde yerine getirilmiş olurdu. Oysa ki, süreç bu noktada İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü tarafından kesintiye uğratılmış ve operasyonel çalışmalara boyut kazandırabilecek bir potansiyel harekete geçirilememiştir.

Sonuç olarak;

Yukarıda yapılan açıklamalardan anlaşılacağı üzere hem mevzuatlar açısından, ama özellikle de İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez Şubeleri ve Taşra Ünitelerinin konuya ilişkin uygulama örnekleri dikkate alındığında Başbakanlık Müfettişlerinin tespitleri ışığında

şahsıyla ilgili görev ihmali bulunduğuna dair değerlendirmeler hiçbir şekilde gerçeği yansıtmamaktadır.

Yukarıda izahına samimiyetle çalıştığım hususlar kabul edilmese dahi; Başbakanlık Müfettişlerinin raporlarında görev ihmali olarak belirttikleri hususlar, sonuçta İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez C Şube Müdürlüğü açısından Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün 17/02/2006 tarihli (2) adet resmi yazısı ile ilgili yapılması gereken işlemlere dayandırılmaktadır. (EK-5)'te yer alan görevlendirme onayından da anlaşılacağı üzere **18-22 Şubat 2006** tarihleri arasında resmi bir görev kapsamında geçici görevli olarak yurtdışında bulunduğumdan, bu süre zarfında Şube Müdür Yardımcım, C Şube Müdür Vekili olarak görevlendirilmiştir. 17/02/2006 tarihli Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü'nden Başkanlığımıza gönderilen tahkikata konu olan (2) adet yazı da, üzerlerinde bulunan paraf ve derkenar emirlerinden de anlaşılacağı üzere tarafıma arz edilmemiş ve benim geçici görevli olarak yurt dışında bulunduğum süre zarfında işlemleri yapılmıştır.

Bu açıdan; Başbakanlık Müfettişlerinin raporlarında yer alan tespitler ışığında şahsımı doğrudan ilgilendiren bir görev ihmalinin nasıl söz konusu edilebilmiş olduğunu da doğrusu anlayabilmiş değilim.” dediği (EK: 6/1-42),

6) Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı (C) Şubesi Müdür Vekili T. Bülent DEMİREL'in "Bilgisine Başvurulan" sıfatıyla Müfettişliğimize yazılı olarak sunduğu 24/09/2009 ifadesinde aynen; "01.09.2009 tarih ve 80/06.EMN.İDB.İFD - 03 sayılı yazınız ile Başbakanlık müfettişlerince kaleme alınan 10/10/2008 tarih ve 13/08-05, 30/08-077, 48/08-15 sayılı raporlarında belirtilen iddialara ilişkin "Bilgisine Başvurulan" sıfatı ile ifadem istenmektedir.

Bahse konu iddialar incelendiğinde, Trabzon Emniyet Müdürlüğü'nün Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığına göndermiş olduğu 17.02.2009 tarih ve (484-2006)027246 sayılı yazısı; tarafıma yöneltilen 'koordinasyon görevini ihmal' ve 'planlı İstihbarat operasyonunu yapmadığım' suçlamaları için yeterli görülmektedir.

Mevzuatımız gereği taşra istihbarat birimlerimiz arasında yapılan bütün yazışmalar bilgi veya gereği için İstihbarat Dairesi Başkanlığına da gelmektedir. Trabzon'dan gelen bahse konu yazı bize bu kapsamda bilgilendirme mahiyetinde gelmiştir. Gönderilen yazının gereği noktasında ihmale konu planlı istihbarat operasyonu başlatmamız için yeterli bir veri bulunmamaktadır.

Koruma sağlanması girişiminde bulunulmadığına dair iddialarla ilgili olarak; gerekli olan bilgilerin İKK amaçlı olarak hazırlanmış Hedef Şahıs Takip Programına girilip girilmemesinden ziyade; Koruma Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında Madde 11 ile düzenlendiği şekliyle koruma talebi aranmadan korunan şahıslarla alakalı olarak veya madde 12 ile düzenlendiği şekliyle İl Emniyet temsilcisi ile Milli İstihbarat Teşkilatı

temsilcisinin bulunduğu İl Koruma Komisyonu Kurulu'nun kararı ile madde 16'da belirlenen usul kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

Madde 11 bir talep olmadan koruma altına alınacak şahıslarla alakalıdır. "Hayati tehlike" tehdidi Milli İstihbarat Teşkilatı ve diğer İstihbarat birimleri tarafından tespit edildiği takdirde şahsın resen korunacağı hükme bağlanmıştır.

5442 sayılı İl İdaresi Kanununu ve Koruma Hizmetleri Yönetmeliği'nin amir hükümleri uyarınca şahsın korunması konusunda **kanuni sorumluluk İstanbul İl Koruma Komisyonundadır. Koruma Hizmetlerine ilişkin olarak yasal dayanak Koruma Hizmetleri Yönetmeliği olup İKK tedbirlerine ilişkin verimliliği artırmak ve zaman kaybının önüne geçmek için hazırlanan Hedef Şahıs Programı ve programa veri girişini düzenleyen tamim değildir.** Ayrıca Milli İstihbarat Teşkilatı temsilcisinin de bu komisyonda yer aldığı unutulmamalıdır.

İhmal iddiasına dayanak teşkil eden yazının gereği İstanbul İli İstihbarat Şubesine gönderilmiştir. Eğer şahıs talep aranmadan koruma altına alınacaksa o il sınırları içinde görevli İstihbarat birimleri yapacakları çalışma ile bunu tespit eder ve şahsın talebine gerek duyulmadan koruma altına alınmasını sağlarlar. (Madde 11)

Yok, eğer şahsın talebi doğrultusunda koruma hizmeti sağlanacaksa bu sefer Komisyonun kararı gerekecektir. Komisyon karar merciinde bulunan birimler talebi ellerindeki bilgilere göre değerlendireceklerdir ki; zaten bu bilgiye bu komisyonda yer alan İl Emniyet Müdürü'nün sahip olması gerekmektedir. Ve şahsın bir talebi olmadığı içindir ki; bize de her hangi bir bilgi istemi gelmemiştir. Zaten İstanbul İli bu ön bilgiden Trabzon İli tarafından "gereği" kayıtlı haberdar edilmiştir.

İstihbarat Dairesi Başkanlığına gönderilen yazının gereği olarak Hedef Şahıs Takip Programına veri girilmemesinden dolayı İstanbul İlinin Trabzon İlinin ve diğer illerin çalışmasını göremediği ve bu yüzden yeterli ve gerekli çalışmalara başlayamadığını düşünmek yanlış olacaktır. Zira hedef şahıs programı kayıtlarını taşra birimleri hiç görememekte, merkez haber alma şubeleri sadece kendi konuları ile ilgili bilgilere müdahale edebilmekte, merkez İKK şubesi ise tamamına ulaşabilmektedir. Ayrıca, Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü'nce İstanbul İl İstihbarat Şube Müdürlüğüne eylemi yapması muhtemel kişinin eylemin gerçekleşmesi muhtemel yer olan İstanbul'a gelmesi halinde kalacağı yer ve ilişkiye geçeceği kişilere ilişkin olarak bilgiler verilmiştir. Hrant Dink Cinayetinin işlendiği yer göz önüne alınırsa şahsın korunmasına ilişkin karar alıcı mekanizmaları uyaracak ve resen koruma hizmetinin sunulmasına ikna edecek birimin İstanbul olduğu açıktır.

Koruma hizmetleri ya resen verilmekte ya da şahsın talebi doğrultusunda verilmektedir. Hedef Şahıs Takip Programı İl koruma Komisyonu tarafından gelen taleplere verimli ve ülke çapında gerekli bilgileri verebilmek için hazırlanmıştır. İl İstihbarat Birimleri konuya ilişkin olarak gelen bir taleple karşılaşmış da göremedikleri bir bilgidendir.

dolayı bir bilgi eksikliği ile karşılaşmadıkları için İKK amaçlı yürütülen bu programa veri girişinin İldeki İstihbarat Biriminin görevini yerine getirmesine engel olduğunu düşünmek yanlış olacaktır. Ayrıca İstanbul İlinin göremediği iddia olunan bilgi zaten Trabzon tarafından 'gereği' ibareli İstanbul İline gönderilmiştir.

Diğer taraftan, Trabzon'un 17.02.2006 tarihinde gönderdiği evrak üzerindeki parafe ve üzerine düştüğüm "İstanbul'a yazılmayan husus varsa görüşelim" notu ve büro amirinin "200661027248 sy. yazı ile İstanbul'la paylaşılmış" - "Arz edildi" notları bahse konu olayla ilgili İstanbul'da bilgi kaybı veya eksikliği olup olmadığının aramızda değerlendirildiğinin ve iller arasındaki koordinasyon konusundaki hassasiyetimizin göstergesidir.

Emniyet Genel Müdürlüğü Operasyon Yönetmeliği Madde 12'de belirtildiği gibi operasyon için çalışmaların olgunlaşması gerekmekte ve operasyonun yapılacağı yerin İl Emniyet Müdürü'nün kararı gerekmektedir.

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığı olarak yaptığımız Planlı İstihbarat operasyonlarında merkez teşkilatı olarak operasyonlarda koordine görevimiz vardır. Müstakil operasyonlar için birden fazla ili kapsamı ve tek başına bir ilin operasyonda yetersiz kalacağı yönünde kapsamlı ve detaylı bilgi bulunması gerekir. Aksi takdirde operasyonu bilginin kaynağı ve konunun gerçekleşmesi muhtemel yer birimi gerçekleştirir ve merkez olarak biz koordine ederiz. Merkez olarak müstakil operasyon yapmamızı gerektirecek düzeyde ne gerekli suç unsuru vardı ne de İstanbul yada Trabzon illerinin muhtemel bir operasyonda yetersiz kalacağına dair emare. O yüzden müstakil operasyonu gerçekleştirmek gibi bir yükümlüğümüz de bulunmamaktadır.

Trabzon İl emniyet'in yazısı tarafımıza ulaştığı zaman konumum gereği olarak parafladım. Bu tür evraklarda veri girişi yapılması asıl, yapılmaması emirle istisnai kılınmıştır. Parafemin üzerinde Hedef Şahıs Takip Programına giriş yapılmamasına dair bir emir bulunmamaktadır. Bilakis konuyu önemli gördüğümünden koordinasyon görevimizin gereği olarak "İstanbul'a yazılmayan husus varsa görüşelim" notu tarafımdan yazılarak bilgi paylaşımında herhangi bir eksiklik olmaması için gerekli talimat verilmiştir. Ayrıca Trabzon'dan gelen bilginin hassasiyetine binaen o tarihte geçici görevle il dışında bulunan şube müdürünün de dönüşte konudan haberdar edilmesi için evrak üzerine "Md. Bey'e Arz" notu tarafımdan yazılmıştır.

Diğer taraftan gelen bilginin Hedef Şahıs Takip Programının işletilmesi için yeterli olduğunu da söyleyemeyiz. Zira Başbakanlık Koruma Hizmetleri Yönetmeliği bir şahsa koruma sağlanması için terör ve organize suç örgütlerinin hedefi olduğuna ya da tehdit edildiğine dair hakkında bilgi bulunması ve korunmasının zaruri görülmesi hususlarını aramaktadır. Benzer şekilde 24.04.2001 tarih ve 62572 sayılı tamim ile 08.02.2002 tarih ve 22594 sayılı tamimlerde **bir şahsın hedef olduğuna dair Hedef Şahıs Projesine veri girişi**

yapılabilmesi bir terör örgütü veya organize suç örgütünün hedefi olması ön şartına bağlanmıştır. İstanbul İli gerekli çalışmaları yaptıktan sonra birimimizi bilgilendirmiş ve duyumun eyleme dönüşme ihtimali ortaya çıkmış olsa idi Hedef Şahıs Takip Programına da işletilmiş olurdu. Hedef şahıs takip programına veri girişi rutin bir işlem olup görev dağılımı ile görevlendirilmiş ilgili personel tarafından kasıtlı olarak yapılmadığına dair en ufak bir şüphem yoktur.

Operasyon başlatmamamızla ilgili olarak, Bilgi mahiyetinde gelen yazı Planlı İstihbarat Operasyonu'na başlamak için yeterli değildir. Planlı İstihbarat Operasyonu teyide muhtaç bilgilerle başlatılmaz. İstanbul iline gereği yani teyit amaçlı gönderilen yazı ile alakalı olarak zaten İstihbarat Dairesi Başkanlığı tarafından Şube faaliyetleri açısından ülke çapında muhtemel eylemlere hazırlık noktasında dikkatli olunması için gönderilmiş 12.10.2006 gün ve 194484 sayılı yazı mevcuttur. Bu yazı ile ülke çapında Ermeni vatandaşlarımıza yönelik muhtemel bir tehdit görüldüğü, bu tür eylem yapabilecek grup ve şahıslara yönelik istihbari çalışmaların yoğunlaştırılması ve gerekli önlemlerin alınması emredilmiştir.

İstihbarat Dairesi Başkanlığı tarafından yapılması gerektiği halde yapılmadığı ve bu yüzden de cinayetin engellenemediği iddiası ile ilgili olarak operasyon karar mercii İl Emniyet Müdürüdür. O ilin operasyona karar vermesini sağlayacak olan da o İlin İstihbarat Birimleridir. Gerek Trabzon İlinin gönderdiği "Gereği" ibareli notun gereği olarak, gerekse Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş Görev ve Çalışma Yönetmeliği madde 38 gereği İlin İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün Planlı İstihbarat Operasyonu yapması gerekirken koordine ve birden fazla ilde işlenen suçlara ilişkin olarak operasyon yükümlülüğü bulunan C Şube Müdürlüğü'nün sorumlu tutulmasını doğru bulmuyorum. Koordine görevi resen her evrakın ülke çapında kontrolü anlamına gelmemektedir.

Ayrıca Trabzon'un bahse konu evrakı gönderdiği 17.02.2006 tarihinden naklen ve terfian Düzce il Emniyet Müdürlüğü kadrosuna atanarak ilişik kestiğim 31.07.2006 tarihine kadar geçen sürede 17.02.2006 tarih ve (482-2006)027248 sayılı yazının gereği noktasında İstanbul İli İstihbarat Şube Müdürlüğü tarafından bir yazı gönderilmediği gibi evrakta geçen her hangi bir fiili gelişme de meydana gelmediği içindir ki sorumlu tutulmamın yanlış olacağı kanaatindeyim." dediği (EK: 8/1-4),

7) Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı (C) Şubesi Müdür Yardımcısı Osman GÜLBEL'in "Bilgisine Başvurulan" sıfatıyla Müfettişliğimize yazılı olarak sunduğu 16/09/2009 tarihli ifadesinde aynen; "İçişleri Bakanlığı Bakanlık Makamının 28/01/2009 gün ve 76 (34-2)23 sayılı onayı ve Teftiş Kurulu Başkanlığının

09.02.2009 gün ve 76 (106-15)491 sayılı görev emri uyarınca hakkımda yürütülmekte olan araştırma kapsamında;

Trabzon emniyet müdürlüğünün Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığına göndermiş olduğu 17.02.2006 tarih ve (484-2006)027246 yazısı ile Trabzon Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğünün: **gereği** için İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğüne, **bilgi** için de Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığına göndermiş olduğu 17.02.2006 tarih ve (482-2006)027248 yazısının dairemiz suretinde Şube Müdür Yardımcısı olarak işlem yaptığımı belirtilmektedir.

Bu tespitler ışığında, Trabzon İstihbarat Şubesinin **17.02.2006** tarihli yazısı üzerine **planlı operasyon** ihtimaline yönelik değerlendirmelerin yapılarak, İstihbarat Şubeleri arasındaki koordinasyonun sağlanması ve sürecin takibi ile Hrant DİNK'e yönelik koruma önlemlerinin alınması konusundaki elinde yeterli bilgi mevcut olmasına rağmen (özellikle YİE Erhan TUNCEL'in görevine son verilmesinin ardından), **Hedef Şahıslar Programı** ile ilgili Tamim'e göre gerekli değerlendirmelerin ve buna bağlı olarak **koruma** tedbiri alınması nedenleriyle görevlerini gereği gibi yerine getirmedikleri değerlendirilen ilgili (C) Şubesi Müdürü, aynı dönem ilgili Merkez Haberalma Daire Başkan yardımcıları ile .... Ve tespit edilecek diğer görevlilerin görevlerini ihmal ettikleri iddiaları ile ilgili olarak Bilgisine Başvurulan sıfatı ile ifademe başvurulması gerektiği bildirilmiştir.

İddialar ile ilgili olarak;

Planlı İstihbarat Operasyonu ile ilgili olarak;

- Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez ve Taşra Birimleri Kuruluş Görev ve Çalışma Yönetmeliği Madde:17'de Şube Müdür Yardımcılarının görevleri arasında " planlı istihbarat operasyonu" başlatma ve teklif etme görevi bulunmamaktadır.

A) Koruma Önlemlerinin alınması ile ilgili olarak;

- 5442 sayılı İl İdaresi Kanununu ve Koruma Hizmetleri Yönetmeliği'nin amir hükümleri uyarınca şahsın korunması konusunda kanuni sorumluluk İstanbul Valiliği ve İstanbul Emniyet Müdürlüğüne aittir.

- İstihbarat Dairesi Başkanlığı (C) Şube Müdürlüğünün koruma sürecini tetikleyen veya Koruma Komisyonlarının gündemini belirleyen bir rolü bulunmamaktadır. Tüm bu hususlar dikkate alındığında Hrant DİNK' in korunması konusunda İstihbarat Dairesi Başkanlığı (C) Şube Müdürlüğünün hukuken sorumlu olmadığı görülecektir.

- İstihbarat Dairesi Başkanlığı C Şube Müdürlüğünde ne şahsın talebi doğrultusunda koruma hizmetinin sunulmasına karar verilmesi sürecine ilişkin gerekli bilgi talebi gelmiş ne de İstanbul İlinde olmayıp da C Şube Müdürlüğünde olan bir bilgi olmadığı içindir ki resen koruma hizmetinin verilmesinde aksama olmuştur. C Şube Müdürlüğünde olan bilgiler İstanbul İlinde zaten var olan bilgilerdir. O yüzden ne resen ne de talebe bağlı koruma

hizmeti sunulmasında Hedef Şahıs Programına veri girişi yapılmamasından kaynaklanan bir aksama vardır.

C) Hedef Şahıs Takip Programı ile ilgili olarak;

- Teftiş Kurulunun, İstihbarat Dairesi Başkanlığının ihmali olduğu iddiasının temel dayanağı Hedef Şahıslar Programı, Birimin kendi iç işleyişini kolaylaştırmak amacıyla oluşturulan, herhangi bir kanun, yönetmelik ve yönerge ile zorunlu kılınmayan, koruma sürecinin dayanağını oluşturmayan bir programdır.

- 2002 tarihli tamim, koruma sürecine ilişkin bir genelge olmayıp sadece hedef şahıs projesine verilerin ne şekilde girileceğini belirleyen bir idari düzenleme olduğu ve söz konusu tamimle amaçlananın İl Koruma Komisyonları tarafından talep edilen bilgilerin İl İstihbarat Şube Müdürlükleri tarafından hemen cevaplanmaması, diğer 80 ilin kayıtlarının da bulunduğu İstihbarat Daire Başkanlığı'ndan bu bilgilerin de alınması suretiyle İl Koruma Komisyonu'na cevabın verilmesi ve bilgi bütünlüğünün sağlanmasıdır.

- Hedef Şahıs Takip Programı İstihbarat Dairesi Başkanlığının koruma değil İKK sürecine ilişkin iç işleyişi düzene sokma, mükerrer çalışmaların önüne geçerek iş gücü ve zaman kaybını önlemek için geliştirilmiş bir mekanizmadır.

- Ayrıca Trabzon Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğünden İstihbarat Dairesi Başkanlığına intikal eden "Yasin Hayal'in Hrant DİNK'e yönelik bir eylem planladığı" bilgisinin, Hrant DİNK'in hedef şahıslar programına alınması için yeterli olmadığı, bu değerlendirmeyi yapabilmek için ayrıca Trabzon Emniyetine cevaben İstanbul Emniyetinin yaptığı araştırma sonucunu gösterir bir yazının da İstihbarat Dairesi Başkanlığına ulaşması gerekmektedir.

- Hedef Şahıs Takip Programı'na girilmeyen ve İstanbul İli tarafından görülmeyen ve bu yüzden koruma tahsisinde İlgili Mercileri tetiklemediği ileri sürülen bilgi zaten İstanbul İli İstihbarat Biriminde de mevcuttur.

- Konuya ilişkin gelen evrakın üzerine büro amirimizin yaptığı çalışma notunu okudum ve Müdür Bey'e arz edilmesi gerektiğini personele söyledim. Bu nevede gelen her evrak rutin bir şekilde Hedef Şahıs Takip Programına kaydedilmektedir. Fakat içerik itibarıyla bu tür bilgilerin Hedef Şahıs Takip Programına Şahsa ilişkin veri girişi yapılması için yeterli olduğunu düşünmek, Hedef Şahıs Takip Programının işletilme amacının hiçe sayılması demek olacaktır. Her duyumu İlin veya merkezin teyit edilmeden Hedef Şahıs Takip Programına girmesi sizin de ifade isteminde belirttiğiniz gibi verimliliği düşürecektir ve iller arası koordinasyonu sekteye uğratacaktır. İstanbul'a da gönderilen evrakın gereği yapılmış olsaydı ve birimiz bilgilendirilseydi pek tabii teyit edici bilgiler doğrultusunda Programa giriş yapılırdı.

D) Yazışmalar ile ilgili olarak:

• İstihbarat Dairesi Başkanlığı C Şube Müdürlüğünde **12.09.2005 ile 27.09.2006** tarihleri arasında **Şube Müdür Yardımcısı** olarak görev yaptım.

• Trabzon Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğünün **gereği** için İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğüne, **bilgi** için de Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığına göndermiş olduğu 17.02.2006 tarih ve (482-2006)027248 sayılı yazılarına cevaben İstanbul Emniyet Müdürlüğünün yaptığı araştırma sonucunu gösterir bir yazı görev sürem içerisinde bana ulaşmamıştır.

• Ayrıca görev süresince yukarıda belirtilen evraklar haricinde konu ile ilgili olarak varsa başkaca herhangi bir evrak hakkında bilgim bulunmamaktadır.” **dediği (EK: 10/1-6),**

8) Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı (C) Şubesi Büro Amiri Yılmaz ANGIN'ın “Bilgisine Başvurulan” sıfatıyla Müfettişliğimize yazılı olarak sunduğu 24/9/2009 tarihli ifadesinde aynen; “İçişleri Bakanlığı Bakanlık Makamının 28/01/2009 gün ve 76 (34-2)23 sayılı onayı ve Teftiş Kurulu Başkanlığının 09.02.2009 gün ve 76 (106-15)491 sayılı görev emri uyarınca hakkımda yürütülmekte olan araştırma kapsamında;

Trabzon Emniyet Müdürlüğünün Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığına göndermiş olduğu 17.02.2006 tarih ve (484-2006)027246 sayılı yazısı ile Trabzon Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğünün aynı tarihli (482-2006)027248 sayılı yazılarından bahisle,

Planlı operasyon başlatılması ve sözkonusu evrağın Hedef Şahıslar Programına veri girişi yapılması görevlerini gereği gibi yerine getirmedikleri değerlendirilen dönemin ilgili C Şubesi Müdürlüğü personelinin görevlerini ihmal ettikleri iddiası ile ilgili olarak Bilgisine Başvurulan sıfatı ile ifademe başvurulması gerektiği bildirilmiştir.

Gelen Evrak ile İlgili İlk İşlem

1. Sözkonusu dönemde C2 Büro Amiri olarak görevli idim. Evrak büroma intikal ettiğinde evrakta geçen bilginin işlenmesi/kaybolmaması ve istendiğinde hızlı bir biçimde arz edilmesi için daha önce çalıştığım büroda oluşturduğum bir format gereği Yasin Hayal şahıs notuna (yani büro memurlarınca açılan/açılacak dijital bir word belgesine) evraktaki bilgilerin not edilmesi gerektiğini derkenar olarak yazdım.

2. Evrakta 5387193181 numaralı telefonu kullanan Yasin Hayal tarafından kullanıldığı ve Hayal'in şayet maddi destek temin ederse İstanbul'a ağabeyinin yanına gideceği hususu yer alıyordu. Ben bu telefon numarası üzerinden elimdeki imkanlar ölçüsünde verilen koşullu bilginin teyit yada tekzip edebilmek için numaranın o dönemde İstanbul'da kullanılan (yani bu ildeki baz istasyonlarından sinyal veren) bir telefon ile temasının bulunup bulunmadığını kontrol ettim. 2 Şubat 2006 tarihinde bu telefonun Fatma

Çakıral adına kayıtlı 5372844255 numaralı telefon ile temasının bulunduğunu gördüm. Ancak bu telefonun Osman Hayal tarafından mı kullanıldığı yoksa Hayal'in İstanbul'daki bir başka irtibatına mı ait olduğu konusunda kanaatim oluşmadığı ve Trabzon İstihbaratın İstanbul İstihbarat Şubesine bu yazıyı "gereği" için göndermiş olması nedeniyle bir tahkikat yapılacağı ve ikinci bir teyit yada tekzip bilgisinin bildirileceğini göz önünde bulundurarak tespitimi evrak üzerine not aldım. Bu çalışmaların bilgi için düşülmüş bir evrak itibariyle merkez şubede çalışan bir personel için zorunlu olmadığı kanaati taşısam da amacım bilgiden bilgi üretmek olduğu için İstanbul'dan konuyla ilgili evrak gelmesine yönelik olarak evrak üzerine notumu aldım ve evrağı derkenarda yazdığım hususlar ve diğer evrak işlemleri yapılmak üzere memurlarıma ayırdım. Görevimi yaptığımı düşünüyorum.

Hedef Şahıs Programı ve Hrant Dink'in Korunması

1. Hedef şahıs programının kullanımı ile ilgili 24.04.2001 ve 08.02.2002 tarihli tamimlerde bu programa veri girişi iki ana esasa oturtulmuştur:

a. Programa Terör Örgütleri tarafından hedef alınan kişiler ile ilgili bilgi girilecektir. Bu itibarla da Dairemizde esasen terör örgütlerine bakan bürolarca bilinen bir konudur. Dink'e yönelik tehdit bilgisi içeren evraktan tehditin kaynağının bir terör örgütü olmadığı anlaşılmaktadır.

b. Programı ortaya çıkaran amaç;

i. İstihbarat Dairesinin görevi kapsamında takip ettiği siyasal motivasyonlu yapılanmalarda görev almamalarına rağmen yalnızca bir terör örgütü tarafından tehdit edilmeleri nedeniyle kişiler hakkında fiş açılmasını önlemek ve

ii. (2002 tarihli tamimde açıkça belirtildiği gibi) Merkez Komisyonunda İl Komisyonlarına yapılan itirazlar ele alınırken İl'den gelen bilgi ile Başkanlıktan gelen bilgiler arasında çelişki olmasını önlemektir.

iii. Bu programa girilen bilgi sorulması halinde İKK Şubesinin bilgi talebinde bulunan merciye cevap vermesini kolaylaştırmaktır.

Diğer taraftan veri girişinin, evrak tabanlı diğer işlemler nevinden (yani evrağın kişi ilişkilerinin kontrolü, ilişkilendirilmesi gereken dosya varsa ilişki kurulması, not alınacak bir husus varsa not alınması) olduğu da bilinmektedir. Bu tür evraklarda veri girişi yapılması esastır, yapılmaması için hususi talimat/emir gerekmektedir. İlgili evrakta da Hedef Şahıs Takip Programına giriş yapılmamasına dair bir derkenarı bulunmamaktadır. Bilakis konuyu önemli gördüğümden not aldırıldım ve yazıdaki bilgiyi teyit yada tekzip etmeye matuf telefon detay analizi çalışması yaparak sonucunda İstanbul'dan gelecek ilave bilgi ile değerlendirmek üzere evrak üzerine not aldım. Bununla birlikte rutin evrak işlemi tabanlı Hedef Şahıs Programına veri girişi işleminin, rutin evrak işlemleriyle bağlantılı olduğunu düşünmekte, ancak kasten yapılmadığına dair bir kanaat de taşımamaktayım.

2. Başbakanlık müfettişlerince Trabzon'un evrağının hedef şahıs programına girilmemesi nedeniyle İstanbul İstihbarat Şubesi tarafından koruma işlemleri açısından değerlendirilemediği ifade edilmiştir. Ben bu değerlendirmeyi yerinde bulmuyorum. Çünkü;

a. İstanbul İstihbarat Şubesi hedef şahıs programına girilmesi gerektiği ileri sürülen bilgiye zaten vakıftır hatta o evrakta bildirilen hususun gereğini yapmak üzere konuya muttalidir.(Trabzon İstihbarat müdürünün yazışma dışında telefonla da İstanbul müdürüne bilgi verdiği anlaşılmıştır)

b. İstanbul İstihbarat şubesi hedef şahıs programındaki bilgileri sorgulama ve görmeye zaten salahiyyetli değildir. (Merkez Şubeler de yalnızca kendi girdiği özetin detayına erişme yetkisine sahiptir. Örneğin C şubesi A Şubesinde girilen bir bilginin detayını görememektedir. Bunların tamamını ve detayını yalnız İKK Şube görmektedir.) Dolayısıyla bu bilginin hedef şahıs programına girilmesi yada girilmemesinin İstanbul'u mağdur eden yada destekleyen hiçbir yönü bulunmamaktadır. Başbakanlık Müfettişlerinin bu konudaki değerlendirmelerinin aksine, hedef şahıs programına girilmemesi nedeniyle İstanbul'un koruma değerlendirmesinde bulunamaması yada koruma tedbiri almaması/bunu Komisyona taşımaması arasında bir illiyet bağı ve boşluk bulunmamaktadır. Hedef şahıs programı İl Koruma Komisyonuna bir konuyu taşımakla bağlantılı değildir, bu açıdan karar oluşturucu yada başlatıcı bir işlevi de bulunmamaktadır.

c. Diğer taraftan İstanbul İstihbarat Şubesinin Yasin Hayal ya da Hrant Dink'e yabancı olduğu, değerlendirme yapamayacağı yönündeki iddia bence tutarlı değildir. İstanbul her iki şahsı yazışmaya yansıyan bilgilerin ötesinde tahkikat ve geçmiş düzeyinde bilmektedir. Çünkü;

i- Yasin Hayal'i ve onun İstanbul ilişkilerini oldukça iyi tanımaktadır. Nitekim, Yasin Hayal 2004'te McDonalds'a el yapımı bomba atması sonrasında bizzat İstanbul'un istihbari ve operasyonel çalışmaları ile 30.10.2004'te İstanbul İstihbarat şube tarafından, **gizlendiği evde** yakalanmıştır.

ii- Hrant Dink'in eskiden beri İstihbarat Şube tarafından tanındığı, izlendiği, şahsın faaliyetlerini ve onu Yasin Hayal'in ifadesine göre televizyondan izleyerek hedefi haline getiren tepkilerin İstanbul'un sorumluluk alanında olduğu malumdur. Yukarıda ve aşağıda zikredilmiştir.

d. İstanbul konuyu İl Koruma komisyonuna taşısa ve Daire Başkanlığından bilgi talep edilseydi hem hedef şahıs programında merkez şubelerin bile tamamen göremeyeceği tüm bilgiler hem de Emniyet İstihbarat Dairesi evrak sirkülasyonundaki Dink ile ilgili her türlü bilgileri İstanbul'a gönderilecekti.

e. Evrak, karakteri itibariyle (yani Yasin Hayal'in maddi destek temini halinde harekete geçeceği, bir başka ile gideceği, bu ilde bir temas noktasının bulunduğu, bu ilde hedef aldığı bir şahsa yönelik saldırıda bulunacağı bilgileri) gereği tarafına düşülmüş

merci açısından ikinci bir çalışma gerektirmektedir ve bu yapısı itibariyle üzerinde çalışılabilir uç ve bilgilere rağmen teyit yada tekzibe muhtaçtır. Bu durum Trabzon'un verdiği bilginin İstanbul'ca cevaplanmasını gerekli kılmakta olup, nihayete ermemiştir, teyitli değildir. Dink'in bir terör örgütünün hedefi olduğuna dair bilgi bulunmaması dışında, bu hususun da veri girişine tesir eden sebeplerden olduğun düşünmekteyim. Çünkü somutlaşmamış bilgi ile aktarılan hususların tasavvur ve plan mahiyetinde kaldığı yada bilginin teyide muhtaç bilgi olduğunun düşünülmesi esastır. (Nitekim, 2007 Ocak ayında Samsun'daki bir rahibi Ordu'dan telefonla tehdit eden Semih SEĞMEN ile ilgili istihbari açıdan elde edilen bilgi, Savcılığa intikal ettirilerek yakalamaya dönüştürülmüş ancak kişi Savcılıktan serbest kalmış, Savcılık çıkışında aynı rahibi yeniden tehdit etmiştir. Yine 2007 Aralık ayında Antalya'da bir kilise rahibinin tehdit edilmesi olayında sözkonusu Murat TABUK hakkındaki bilgiler yakalamaya dönüştürülmüş, öldürme niyetine ilişkin istihbari bilgiler işe yaramamış, suç potansiyeline rağmen sözkonusu kişi yalnızca araç yakma konusundan ceza almıştır.)

f. Diğer yandan, bu bilgi ve düşünceler çoğunluğu itibariyle Başbakanlık Müfettişlerinin raporu sonrasında erişebildiğim yeni bilgilerdir. Çünkü temelde 2001 ve 2002 tarihli tamimler daha sonra göreve başlayanlara tebliğ edilip edilmediğini de bilmiyorum. Zaten terör örgütlerine karşı çalışan büro ve kısımları ilgilendirdiği, Dairenin diğer alanlarla ilgili faaliyet yürüten bölümlerini ilgilendirmediği için ben de dönem itibariyle aşırı sağ faaliyetlere bakan büro amiri olarak daha önce şifahi yollarla da hedef şahıs programı ile ilgili bilgilerle tanıştığımı hatırlamıyorum. Esasen her iki tamime bakıldığında bu konunun uygulamada işlerliğinin sağlanamadığı ve düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu anlaşılacaktır. Ancak bu iki tamimde de uygulamadaki diğer mekanizmaları göz ardı eden ve fiili gerçekle ilişkisi tam kurulmamış, aşırı kapsayıcı ifadelerin kullanılması, bu tamimlerin düzenleyici ve açıklayıcı vasıflarını da ortadan kaldırmıştır. En azından örneğin 81 ilde istihbarat şubelerinin çalışma yapacağı kişilerin açık kimliği, ilişkileri gibi tamimde değinilen detay bilgilerinin nasıl olup da Merkezdeki bir personel tarafından bulunabileceği izaha muhtaçtır. Bu nedenle uygulama bu biçimde yürümemiştir de. Ayrıca hedef şahıs tamimi yine Daire Başkanınca imzalanan Daire Arşiv Talimatına da aykırılık tesis etmekte ve evrağın veri girişinin Daire tarafından yapılmasını ifade etmektedir, oysa arşiv talimatı da bunun aksini yani her ilin kendinden çıkan evrağın veri girişini yapacağını öngörmektedir. Hedef şahıs ile ilgili tamimin uygulamada sorunlu olduğu anlaşılmaktadır.

3. Dink'in korunması ile ilgili değerlendirme yapılması ile ilgili olarak;

- 2003'te Sydney'e gitmesi ile ilgili evrak,
- Trabzon'un edindiği bilgi,

- Daire Başkanlığının 12.10.2006 tarih ve 194484 sayılı İstanbul'a da gönderilen emir nitelikli Ermeni vatandaşlara yönelik saldırı girişimlerine karşı istihbari çalışma yapılması talimatının

İstanbul tarafından değerlendirilemeyeceği, koruma tedbiri alınmasının Merkezin görevi olduğu değerlendirilmesine katılmıyorum. Nitekim,

a. 2003 yılında Dink'e Sydney'de saldırı yapılacağı ile ilgili ihbar, 28 Ocak 2003 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü İl Emniyet Müdür Yardımcısı tarafından İstihbarat Şube Müdürlüğüne bildirilmiştir. (EK 1)

b. Trabzon'un yazısı açıkça gereği için doğrudan İstanbul'a gitmiştir. Hatta şunun bilinmesinde fayda vardır ki, İstihbarat Daire Başkanlığı Emniyetin diğer Dairelerindeki uygulamanın aksine kendi şubelerinin iller arasında yaptığı yazışmaların tamamına bilgi olarak eklenmektedir ve bu her zaman özellikli bir bilgilendirme anlamına gelmeyip bu branşa ait bir rutindir. Dolayısıyla yazışmada bilgi edinilmesi istenen tarafa gereği görevlerinin çıkarılması doğru değildir. Aksi takdirde Emniyet İstihbaratının merkez birimi 81 ildeki kadrosunun görevlerini üstlenmek ile sorumlu tutulmak zorunda kalacaktır.

c. Daire Başkanlığı 12.10.2006 tarihli emir yazısı ile illerden Ermeni vatandaşların tehdit edilmesine karşı çalışma yapılmasını istemektedir. Yazının akşına bakıldığında da vatandaşlar ile ilgili talebin parantez içinde ve italik verilerek vurgulandığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla emir yazı bu konuda özel bir vurgulama yapmıştır. İllerde bu konuda elde hiçbir bilgi olmasa bile çalışma yapılmasını gerekli kılmaktadır. Bu yönüyle İstanbul, Trabzon'dan kendisine gelen yazıyı yeniden en azından yeniden irdelemek yada genelleşmiş bir önleme emri doğrultusunda elindeki bilgileri check etmek durumundadır.

Nitekim İstanbul İstihbarat Şubesi 1970'li yıllardan beri Hrant Dink'i izlemektedir bu nedenle hem onu hem de onun faaliyetleri neticesinde meydana gelen gelişmeleri yakından tanımak durumundadır.

Özeldense, 31.09.1997'de İstanbul Pasaport Şubesine yazdığı bir yazıda da açıkça ifade ettiği gibi Dink'i Ermenilik faaliyetlerinde çalışma hedefi olarak görmüş ve çalışma konusu olarak tespit etmiştir.(EK 2)

Daire Başkanlığının emir yazısı Ermenilere yönelik provokatif girişimi konusunda çalışma talimatı verdiğinden, İstanbul'un Ermenilik hedeflerini ve bu kapsamda Hrant Dink'in durumu ve Dink ile ilgili bilgileri kontrol etmesi ve tedbir geliştirmesi gereklidir.

d. Esasen Terörle Mücadeleden zarar gören kamu görevlilerinin korunmasını amaçlayan ve 1 maddesi hariç tamamen buna ilişkin detayları içeren ve Terör Kanunu madde 20'ye atfen çıkarılan Koruma Yönetmeliği korunacaklar ile ilgili aşağıda arz edeceğim biçimde bağlayıcı bir tasnif yapmıştır.

1. Korunması zorunlu olanlar: Bunlar üst düzey devlet görevlisi olup taleplerine bakılmaksızın korunurlar. Merkez Komisyonu bu korumanın nasıl yapılacağına ilişkin değerlendirmeyi yapmaktadır.

2. Korunması talebe bağlı olanlar:

i. Açık ve maddi delillerle sübut bularak tehdit gördüğü için talepte bulunan kamu görevlileri,

ii. Çeşitli sebeplerle can güvenliği kalmadığını ifade ederek talepte bulunan kişiler

3. Madde 11 kapsamında, MİT ve diğer istihbarat birimlerince korunması yarar görülenler. Bu maddenin İl Koruma Komisyonunca yapılacağı gerek madde 14'te izah edilmekte gerekse Merkez Komisyon üyelerine (bu bağlamda Daire Başkanlığı temsilcisi merkez komisyonuna üyedir) yalnızca a bendindeki şahısların korunması ve il itirazlarının sonuca bağlanması görevin verilmiş olmasından anlaşılmaktadır. Ayrıca İl İdaresi kanununun 11inci maddesi ve diğer hükümleri de kişi dokunulmazlığının korunması görevini Valiye emrindeki kolluk (Koruma Komisyonu üyesi olan İl Emniyet Müdürü) üzerinden tevdi etmektedir. Dolayısıyla Koruma komisyonu üyeleri yukarıda sayılan hususlar Dink'in korunması ile ilgili tedbir geliştirmekten sorumlu ve salahiyyettardır. İstanbul İstihbarata iletilen bilginin ham yada rafine, teyitli yada teyitsiz olmasına bakılmaksızın İl Emniyet Müdürüne intikali gereklidir çünkü İl Emniyet Müdürü re'sen korumaya alınacakların değerlendirildiği İl Koruma Komisyonu üyesidir.

Ayrıca, aslını Sayın Müfettişlerinin daha iyi bilecekleri şekilde, yukarıda saydığım hususlar ile de sorumlu oldukları anlaşılan ve İstanbul İl Koruma Komisyonunda görev alan 2 üyenin Dink'i şifahen uyardıkları ancak Yönetmeliğe uygun bir koruma tedbiri almadıkları malumdur. Gelişmelerin izlenmesi, bilgilerin üst üste konularak değerlendirmeye gidilmesi ve re'sen koruma prosedürü başlatılması yönünde Başbakanlık müfettişlerince yapılan değerlendirmelerin Dairemize ve C Şube Müdürlüğüne müteveccih olamayacağı ve İl Koruma Komisyonu ve İstanbul İstihbarat Şubesine râci olduğunun bir başka karinesidir. Dink'in Türklüğe hakaret suçu ile yapılan yargılaması ve sonrasındaki tartışmaların, genel tehditlerin hedefi durumundaki Agos gazetesinin de İstanbul'da yani İstanbul İl Koruma Komisyonunun görev alanında olduğu hatırlanmalıdır. Bu konuda re'sen harekete geçmek Komisyon üyesi MİT görevlisi ve İlin diğer (Jandarma yada Emniyet) İstihbarat temsilcilerinin olup, Dairemizdeki Hedef şahıs programı ile hiçbir bağlantısı yoktur. (İstanbul'un bu olayda hedef şahısa girilecek bilgiye zaten sahip olduğu, bir koruma prosedürü başlatması halinde Daire'nin tüm bilgilerine de erişebileceğini yukarıda zikretmiştim.) Dairemizin Hedef Şahıs Programı iç düzenleme ve İKK Şubesinin elini kolaylaştırma amaçlı olup ilgili tamimleri açıkça bu program veri girişi yapılacakların bir terör örgütü tarafından hedef olmasını koşula bağlamıştır (Hatta tamimden anlaşıldığı kadarıyla hangi terör örgütü tarafından hedef olduğunun belirtilmesi için müstakil bir hane

de bulunmaktadır). İl Koruma Komisyonunca ifa edilecek re'sen koruma tedbirinde böyle bir koşul açık olarak yer almamıştır.

4. Müstakilen ifade etmekte yarar var ki; hedef şahıs programı hiç kimseye re'sen koruma verilmesine neden olmamıştır. Veri girişinin yapılmaması yada İstanbul'un bu programdaki bütün bilgileri görememesi onun re'sen konuyu Koruma Komisyonuna taşımasına da engel değildir. Çünkü buna ilişkin hiçbir kısıtlama mevcut değildir. Bunlar birbirinden farklı olgulardır. Komisyon bu konuda hareket geçmede istihbari bilgi ile mukayyet de değildir. Yaşamın doğal akışındaki bilgiler de komisyonun konusu haline getirebilecektir. Bu konuda bir sınırlandırma bulunmamaktadır. Bu açıdan, Dink'in Türklüğe Hakaret suçuyla ilgili yargılamaları da zaten İstanbul'da yapılmıştır.

Operasyon Yapılması ile İlgili Değerlendirmeler

1. Emniyet Genel Müdürlüğü Operasyon Yönetmeliği Madde 12'de belirtildiği gibi operasyon için çalışmaların olgunlaşması gerekmekte ve operasyonun yapılacağı yerin İl Emniyet Müdürü'nün kararı gerekmektedir.

2. İstihbarat Dairesinin C şubesi açısından konu ele alındığında, Şube, bir ilin açtığı operasyonda koordine ile görevlidir. (Daire Başkanlığı Çalışma Yönetmeliği Madde 30.b.5)

Dairenin müstakilen operasyon başlatması için ise;

- Dairenin görev alanı olan CMK 250'de tarif edilen terör ve organize suç örgütleri ile ilişkili bir faaliyete ilişkin olması,

- Bir yapılanmanın tespit edilmesi,

- Bu yapılanmanın bir ilin dışına taşması,

- İlin tek başına operasyonda yetersiz kalacağına anlaşılması,

yönünde kapsamlı ve detaylı bilgilere ulaşılması gerekmektedir. Bu şartların bulunması halinde Daire Başkanlığı operasyon planlar ve uygulamaya koyar. Aksi takdirde operasyon İl'e İl Emniyet ve İstihbarat Şubesine müteveccihdir. Uygulamaya da dikkat edildiğinde operasyonların Hizbullah, MLKP gibi terör örgütlerine yönelik ve yukarıdaki koşullar çerçevesinde yürüdüğü görülecektir.

Dolayısıyla somut olayda, merkezce müstakil operasyon yapılmasını gerektirecek düzeyde; a) maddi deliller ile teyit edilebilir hale gelmiş suç unsuru, b) İstanbul yada Trabzon illerinin muhtemel bir operasyonda yetersiz kalacağına dair emare, c) ancak bir operasyonla üstesinden gelinecek düzeyde olgunlaşmış yapılanma bulunmaktadır. Bu nedenle C Şube Müdürlüğü ve Dairemizin müstakil operasyon gerçekleştirme yükümlülüğü bulunduğu kanaatini taşımamaktayım.

Personelden, sınırları/koşulları mevzuatla açıkça belirlenmemiş dolayısıyla öğrenilmesi sürece ve tecrübeye dayalı hususlarda (bir tehdit olayını operasyona dönüştürme somut olayında) 1952 yılından bu yana Daire bünyesinde oluşmuş uygulamanın ötesine

geçecek girişimler başlatılmasını beklemenin de fiili gerçekte uyuşmayacağını düşünüyorum.

Bununla birlikte, iller arasındaki bilgi akışının sağlandığına ilişkin evrak üzerinde bir kontrol yapıldığı da derkenarlardan anlaşılmaktadır. Şube Müdür Vekilinin "İstanbul'a yazılmayan husus varsa görüşelim" derkenarına mukabil tarafımdan "200661027248 sy. yazı ile İstanbul'la paylaşılmış" derkenarının düşüldüğü ve bu konun dahili telefonda derkenar sahibine izah edildiğine ilişkin de "Arz edildi" derkenarım bulunmaktadır. Dolayısıyla Şube Müdür Vekili ile benim aramdaki muhavere, konunun İstanbul'ca bilinmesi açısından ele alındığını da göstermektedir.

Mevcut olayda, operasyon gerekli ise İl Emniyet Müdürü onayı ile İl istihbarat Şube tarafından yapılması gerektiğini ve C Şubesinin bu konuda görevli olmadığını düşünüyorum. Daire ve C Şubesi tarafından başlatılacak bir operasyonun da büro amiri düzeyinde karar verilecek konulardan olmadığını biliyorum. Tarafıma yöneltilen sorulara cevaben arz ederim" dediği (EK: 12/1-11),

9) Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı (C) Şubesinde Polis Memuru Hüsamettin YAMAN'ın "Bilgisine Başvurulan" sıfatıyla Müfettişliğimize yazılı olarak sunduğu 02/09/2009 tarihli ifadesinde aynen; "Trabzon Emniyet Müdürlüğü'nün EGM/İstihbarat Dairesi Başkanlığı'na gönderdiği 17/02/2006 tarih ve (484-2006) 027246 yazısı ile Trabzon Emn. Md. İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün; gereği için İstanbul Emn. Md. İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne, bilgi için de EGM/İstihbarat Dairesi Başkanlığı'na göndermiş olduğu 17/02/2006 tarih ve (484-2006) 027248 sayılı yazısının İstihbarat Dairesi Başkanlığı Hedef Şahıslar Programına kaydedilmediği, söz konusu yazının kuruma ulaştığı tarihte, konuyla ilgili olarak C Şubesinde Hedef Şahıslar Programına veri girişi yetkisi ve görevinin tarafımda olduğu bildirilerek programa evrakın niçin kaydedilmediği konusu ile ilgili 'Bilgisine Başvurulan' sıfatı ile ifadem talep edilmiş olup, konu ile ilgili ifadem aşağıya çıkarılmıştır.

Söz konusu evrakların C Şube Müdürlüğü'ne geldiği tarihlerde, C Şube Müdürlüğü konuları kapsamında hedef haline gelmiş veya gelebilecek olan şahıs, kurum ve kuruluşlar ile ilgili bilgilerin, bilgisayar ortamında takibinin yapıldığı programa girilmesi yetkisi tarafıma verilmiş ve tarafımdan takip edilmekte idi.

Bahse konu programa ilgili evrakların girilebilmesi için de; C Şube Müdürlüğü'ne gelen evraklar sıralı amirlerimiz vasıtasıyla incelendikten sonra ilgili bürosuna intikal ettirildiği, ilgili büro memurunun da; evrakın üzerine sıralı amirlerimiz tarafından düşülen talimatlar doğrultusunda eğer hedef şahıslar programına alınacaksa evrakı tarafıma getirerek programa giriş işlemlerinin yapılması sağlanmaktadır.

Eğer evrakın üzerine Hedef Şahıs Programına alınması yönünde herhangi bir talimat yazılmamışsa evrak tarafıma getirilmez bürosu tarafından diğer işlemleri yapıldıktan sonra evrakın Arşive kaldırılması işlemi yapılmaktadır.

Tarifimden Hedef Şahıs Programına alınan evrakların üzerine mutlaka alındığına dair not düşerek, alındığı tarihi yazarak tarafımı atarım. Eğer evrak üzerinde herhangi bir el yazım ve parafım yoksa evrak tarafıma getirilmemiş ve programa alınmamıştır.

Evrakların diğer bütün işlemlerini ilgili bürosu takip etmektedir. Ben sadece talimatlar doğrultusunda Hedef Şahıs Programına alınması gereken kısmını alıp, evrakı getiren memur arkadaşına evrakı iade ediyordum. Benim üzerine not düşülme evrakları programa alma gibi veya her evrakı görüp değerlendirme gibi bir yetkim yoktur. Benim bilgim bundan ibaret olup, işbu ifade tutanağı imza altına alınmıştır” dediği (EK: 14), İncelenmiştir.

XI - İNCELEME:

1- Müfettişliğimizin 08/05/2009 tarih ve 80/06.EMN.İDB-03 sayılı yazısı ile Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'ndan “Başbakanlık Müfettişlerinin, Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığına göndermiş olduğu 13/05/2008 tarih ve (13) 08/44 sayılı yazılarına istinaden, Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığının 22/05/2008 tarih ve 13-200-(119651-2008) sayılı cevabi yazısının onaylı bir suretinin” istendiği (EK: 15),

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'nın 08/7/2009 tarih ve 167492 sayılı cevabi yazısında ise; “Konu hakkında ilgide kayıtlı yazıda istenilen (13) 08/44 ve (119651) sayılı yazıların onaylı bir sureti ekte iletilmiştir” dendiği (EK: 16/1-10),

2- Müfettişliğimizin 11/05/2009 tarih ve 80/06.EMN.İDB-07 sayılı yazısı ile Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'ndan “Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığının, yürürlükteki mevzuat hükümleri doğrultusunda, sürecin kontrolünü sağlamak suretiyle operasyonun yürütülmesi ve takibine yönelik çalışmalar kapsamında,

1- Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığınca, İl Emniyet Müdürlüklerinden gelen yazılarla ilgili olarak ne gibi işlemler yürüttüğünün,

2- 1. madde kapsamında Trabzon Emniyet Müdürlüğünün Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığına göndermiş olduğu 17/02/2006 tarih ve (484 - 2006) 027246 sayılı yazı ile ilgili olarak hangi işlemlerin gerçekleştirildiğinin,

3- Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığınca, İl Emniyet Müdürlükleri İstihbarat Şube Müdürlüklerinden gelen yazılarla ilgili olarak ne gibi işlemler yürüttüğünün,

3. madde kapsamında, Trabzon Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğünün; gereği için İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğüne, bilgi için de Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığına göndermiş olduğu 17/02/2006 tarih ve (484 - 2006) 027248 sayılı yazı ile ilgili olarak hangi işlemlerin gerçekleştirildiğinin tarafımıza bildirilmesinin” istendiği (EK: 17/1-2),

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'nın 17/7/2009 tarih ve 180615 sayılı cevabi yazısında ise; “Konu hakkında ilgide kayıtlı yazıda istenilen bilgi ve belgelere ilişkin olarak;

Cevap-1:

05.05.2000 tarihli ve (61166-200) sayılı İstihbarat Daire Başkanlığı Merkez ve Taşra Birimleri Arşiv Talimatının “1. g” DAĞITIM maddesinde;

İl İstihbarat Birimleri kendi aralarında yaptıkları yazışmalarda Başkanlığı mutlaka bilgilendirmeli ve evrakın bir sureti de Başkanlığa gönderilmelidir. Bilgi için Başkanlığa gönderilen evrakların üzerine “İstihbarat Daire Başkanlığı” yazılırken, evrakın bilgisayara kayıt aşamasında ise, dağıtım hanesine Başkanlıkta hangi şubeye gideceği işlenecek ve Başkanlık Merkez Şubeler harf kodları ile girilecektir. (A-B-C-K-M-S gibi) hükümleri yer almaktadır.

Buna göre İl İstihbarat Şube Müdürlükleri kendi aralarında yaptıkları yazışmalardan İstihbarat Daire Başkanlığına bilgi vermekte ve evrakın bir suretini de Başkanlığa göndermektedir.

İl İstihbarat Şube Müdürlüklerinden İstihbarat Daire Başkanlığına gönderilen evraklarla ilgili işlemler 02.08.2006 tarihine kadar aşağıdaki gibi yürütülmekteydi;

-İl İstihbarat Şube Müdürlüklerince hazırlanıp imzalatılan evraklar bilgisayara kayıt edilir,

-Bilgisayar sayısı evrakın üzerine yazılır,

-Evrak tarayıcıdan geçirilir,

-SVG programı ile bilgisayar ortamında İstihbarat Daire Başkanlığı Arşiv Şube Müdürlüğüne gönderilir,

Arşiv Şube Müdürlüğündeki görevli personel tarafından evrak transferi onaylanır,

- Evrakın görüntüsü sistem havuzuna atılır,
- Evrakın çıktısı alınarak ilgili Şube Müdürlüğüne zimmetle teslim edilir.

Evrakın içeriği ile ilgili hususlarda ne gibi işlemlerin yapılacağı evrakı teslim alan Merkez Şube Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır.

İl İstihbarat Şube Müdürlüklerinden İstihbarat Daire Başkanlığına gönderilen evraklarla ilgili işlemler 02.08.2006 tarihinden sonra ise aşağıdaki gibi yürütülmektedir;

-İl İstihbarat Şube Müdürlüklerince hazırlanıp imzalatılan evraklar bilgisayara kayıt edilir,

- Bilgisayar sayısı evrakın üzerine yazılır,
- Evrak tarayıcıdan geçirilir,

SVG programı ile bilgisayar ortamında doğrudan İstihbarat Daire Başkanlığındaki ilgili Merkez Şube Müdürlüğüne gönderilir,

-İlgili Merkez Şube Müdürlüklerindeki görevli personel tarafından evrak transferi onaylanır,

- Evrakın görüntüsü sistem havuzuna atılır,
- Evrakın çıktısı alınarak diğer işlemleri yürütülür.

İlgili Merkez Şube Müdürlüğünde işlemi biten ve arşivlenmesi gereken evraklar en son işlem olarak Arşiv Şube Müdürlüğüne iade edilmekte, Arşiv Şube Müdürlüğü tarafından Arşiv talimatında belirtilen sisteme göre tasnif edilip, klasörlenmekte ve muhafazası sağlanmaktadır.

Cevap-2:

Trabzon Emniyet Müdürlüğü'nce hazırlanan F-3 ve F-4 raporları; 02.02.1998 tarihinde yürürlüğe giren Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı Hizmetlerinde Çalıştırılacak Yardımcı İstihbarat Elemanlarının Temini, Çalıştırılması ve İlişğinin Kesilmesine İlişkin Yönerge'nin 9.Madde 7.Fıkra (YİE ile yapılan buluşma sonucu düzenlenen F-3 / F-4 Raporları ve eklerinin birer sureti dosyasında muhafaza edilir. Bu raporların birer sureti de ilgili örgüt ile kendi dosyalarına konulmak üzere Merkeze gönderilir.) gereğince; 17.02.2006 gün ve (484-2006) 027246 sayılı yazı ile Daire Başkanlığımıza bilgi amacıyla gönderilmiştir.

Aynı gün raporda yer verilen bilgiler 17.02.2006 gün ve (482-2006) 027248 sayılı yazı ile gereği için İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne gönderilmiş, aynı yazı ile Daire Başkanlığımıza bilgi verilmiştir. İl istihbarat şube müdürlükleri kendi aralarında yaptıkları yazışmalardan Başkanlığa da bilgi vermeleri gerekmekte, bu doğrultuda her türlü yazışma İstihbarat Dairesi Başkanlığı'na bilgi amacıyla gönderilmektedir. İllerden intikal eden bilgiler çerçevesinde, ülke genelinde yaşanan gelişmeler takip edilmektedir.

Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün 17.02.2006 tarih ve B.05.1.EGM.4.61.00.06.14-500-400 (484-2006) 027246 sayılı F-3, F-4 Raporu konulu yazısı, İstihbarat Daire Başkanlığı Arşiv Şube Müdürlüğüne 17 Şubat 2006 tarihi intikal ettiği, Arşiv Şube Müdürlüğü'nden de ilgili Şubesi olan C Şube'sine yönlendirildiği, C Şube'sinde 17 Şubat 2009 tarih ve 2316 defter sayısı ile kaydedildiği ve C 1/2 Bürosuna düşümü yapıldığı, evrak Şube Müdür Vekiline arz edildiğinde, Şube Müdür Vekili tarafından içinde geçen bilgileri değerlendirmesi ile ilgili olarak, İstanbul'a yazılmayan hususlar varsa görüşelim ve 200661027248 sayılı ve Yasin HAYAL konulu evrak ile İstanbul'la paylaşılmıştı, şeklinde bilgiler derlenmiştir.

Cevap-3:

05.05.2000 tarihli ve (61166-2000) sayılı İstihbarat Daire Başkanlığı Merkez ve Taşra Birimleri Arşiv Talimatı'nın l g) Dağıtım maddesinde;

İl istihbarat birimleri kendi aralarında yaptıkları yazışmalarda Başkanlığı mutlaka bilgilendirmeli ve evrakın bir sureti de Başkanlığa gönderilmelidir.

Bilgi için Başkanlığa gönderilen evrakların üzerine "İstihbarat Daire Başkanlığı" yazılırken, evrakın bilgisayara kayıt aşamasında ise, dağıtım hanesine Başkanlıkta hangi şubeye gideceği işlenecek ve Başkanlık merkez şubeler harf kodları ile girilecektir. (A-B-C-K-M-S gibi.) hükümleri yer almaktadır.

Buna göre il istihbarat şube müdürlükleri kendi aralarında yaptıkları yazışmalardan İstihbarat Daire Başkanlığına bilgi vermekte ve evrakın bir suretini de Başkanlığa göndermektedir.

Cevap - 4:

Trabzon Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün; gereği için İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğüne, bilgi için Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığına göndermiş olduğu, 17.02.2006 tarihli ve (482-2006) 027248 sayılı evrak; 17.02.2006 günü bilgisayar ortamında Başkanlığımıza gönderilmiştir. Evrakın çıktısı alınarak 17.02.2006 tarihinde C Şube Müdürlüğünde görevli 155890 sicil sayılı personele zimmetle teslim edilmiştir. Evrakın içeriğinde belirtilen hususlarla ilgili çalışmalar ise bu aşamadan sonra evrakı teslim alan şube müdürlüğü tarafından değerlendirilmektedir.

Hrant DİNK'in bir eylem hedefi olabileceğine ilişkin istihbari duyum, gereği için İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğüne yazılan 17 Şubat 2006 tarihinde Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğünün YİE kaynaklı bilgileri ile alınmıştır. Yasin HAYAL'in bu yönde bir eyleme girişmesi durumunda İstanbul'da temasa geçeceği değerlendirilen şahsın ismi ve telefon numarası bilgilerinin İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğüne aynı gün bildirildiği görülmüştür.

17.02.2006 tarih ve Yasin HAYAL konulu yazı ile ilgili;

- 17 Şubat 2006 tarih ve 2327 defter sayısı ile kaydedildiği,

- C 1/2 Bürosuna düşümü yapıldığı,

- Evrak Şube Müdür Vekiline arz edildiğinde,

- Şube Müdür Vekili tarafından içinde geçen bilgileri değerlendirmesi ile ilgili olarak, YİE bilgisi Yasin HAYAL, şahıs notuna ve Şubat ayında (02.02.06) 537 284 42 55 numaralı Fatma ÇAKIRAL adına kayıtlı Trabzon'da adresli şahıs İstanbul'dayken görüşme yapmış, başka İstanbul araması yok, (alan bilgisi çıkanlardan) ve Müdür beye arz ile bittiği tespit edilmiştir" dendiği (EK: 18/1-31),

3- Müfettişliğimizin 11/05/2009 tarih ve 80/06.EMN.İDB-08 sayılı yazısı ile Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'ndan "Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığının, yürürlükteki mevzuat hükümleri doğrultusunda, Hedef Şahıslar Programının işletilmesine yönelik çalışmalar kapsamında,

1- Hedef Şahıslar Programının çalışma usul ve esaslarını belirleyen ilgili mevzuat (kanun, tüzük, yönetmelik, yönerge, genelge, emir, vb.) ile bu programın işleyişinin nasıl olduğunun,

2- Hedef Şahıslar Programının çalışma usul ve esaslarını belirleyen ilgili mevzuat doğrultusunda genel uygulama konusunda tarafımıza fikir verecek belgelerin,

3- Trabzon Emniyet Müdürlüğünün Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığına göndermiş olduğu 17/02/2006 tarih ve (484 - 2006) 027246 sayılı yazısı ile,

4- Trabzon Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğünün; gereği için İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğüne, bilgi için de Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığına göndermiş olduğu 17/02/2006 tarih ve (484 - 2006) 027248 sayılı yazılarıyla ilgili olarak hangi işlemlerin gerçekleştirildiğinin,

5- AGOS Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant DİNK hakkında sistem kayıtlarında, yukarıda belirtilen yazılardan başka tehdit algılamasına yönelik ihbarların mevcut olup olmadığının, var ise bu konuda ne gibi işlemler gerçekleştirildiğinin; Hrant

DİNK hakkında koruma kararının alınması yönünde herhangi bir birime yazılı ve/veya sözlü emir verilip verilmediğinin,

AGOS Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant DİNK'in **Hedef Şahıslar Programına** kayıt edilip edilmediğinin; kayıt yapılmamış ise buna ilişkin gerekçelerinin” istendiği (EK:19/1-2),

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'nın 17/7/2009 tarih ve 180660 sayılı cevabi yazısında ise; “Konu hakkında ilgide kayıtlı yazılarda istenilen bilgi ve belgelere ilişkin olarak;

Cevap-1:

Hedef Şahıslar Programı; hedef şahıs/kurumlar ile ilgili hedef olduklarına veya tehdit edildiklerine dair elde edilen tüm bilgilerin değerlendirilerek bir arada toplandığı, bilgi taleplerine de hızlı ve etkin bir şekilde cevap verilmesini sağlayan ve sadece Başkanlığımız haberalma şube müdürlükleri tarafından veri girişi işlemlerinin yapıldığı bir programdır. Hedef Şahıs Projesinin oluşturulmasını zorunlu kılan herhangi bir kanun, yönetmelik ve yönerge hükmü bulunmamaktadır. Bahse konu program, çeşitli şekillerde derlenen tehdit bilgilerinin belli bir program dahilinde kaydedilmesi ve koruma talepleri ile ilgili verimli ve disiplinli bilgi/belge akışının sağlanması amacıyla, kendisine herhangi bir zorlamada bulunulmadan Başkanlığımız tarafından kurum içi işleyişi kolaylaştırmak için oluşturulmuş, koruma tedbiri sağlanması konusunda bağlayıcılığı olmayan bir programdır.

Ülkemiz genelinde terör örgütlerine karşı yürütülen operasyonel çalışmalar neticesinde, teşkilatımız tarafından elde edilen ya da dış birimlerden intikal eden tehdit bilgileri, İl İstihbarat Şube Müdürlükleri tarafından Başkanlığımız ilgili haberalma şube müdürlüklerine gönderilmektedir.

Elde edilen ya da intikal eden tehdit bilgileri bir değerlendirmeye tabi tutulmakta ve daha sonra Başkanlığımız bünyesindeki Hedef Şahıslar Programına veri girişi yapılmaktadır. Programa veri girişi yapılırken; hedef olan şahsın açık kimliği, unvanı, mesleği gibi bilgiler ile şahıs hakkındaki mevcut tehdit bilgilerinin kısa özeti, hangi örgüt tarafından hedef gösterildiği, evrak veya dokümanda isminin nasıl geçtiği, evrak sayısı yazılmaktadır.

Koruma Talepleri İle İlgili Mevcut İşlemler;

İl Emniyet Müdürlüğü Koruma Şube Müdürlükleri tarafından, dilekçe ile koruma talebinde bulunan ya da durumu İl Koruma Komisyonunda görüşülecek olan şahıslar hakkında İl Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü, Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü, Güvenlik Şube Müdürlüğü ve uygun görülen diğer İl Emniyet Müdürlüğü Şube Müdürlükleri ile İstihbarat Şube Müdürlüklerinden şahsın tehdit bilgi ve belgeleri

talep edildiği bilinmekte olup konuya ilişkin düzenlenmiş bazı örnek yazışmalar ekte iletilmiştir.

İl İstihbarat Şube Müdürlüklerimiz, koruma talebinde bulunan şahıs hakkındaki mevcut tehdit bilgi ve belgeleri Başkanlığımızdan talep etmektedir. Bu taleplerini yaparken, şahıs hakkında kendi kayıtlarında herhangi bir bilgi mevcut ise bu bilgiyi ve Şube görüşlerini de göndermektedirler.

Koruma talepleri Başkanlığımız G Şube Müdürlüğünde işlem görmektedir. Hedef Şahıslar Programından en opsiyonel bir şekilde hakkında bilgi talep edilen şahıs sorgulanmaktadır. Hedef Şahıslar Programında herhangi bir bilgisi bulunan şahsa ait bilgiler ilgili evrağına da ulaşılmak suretiyle ayrıntılı bir şekilde değerlendirilmekte ve koruma/korunması talep edilen şahsın; hangi yayının ya da evrakın hangi sayfasında ne şekilde isminin geçtiği yazılarak talep eden İl İstihbarat Şube Müdürlüğüne gönderilmektedir. Hakkında herhangi bir tehdit bilgisi bulunmayanlar ile ilgili ise "3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 20. maddesine istinaden çıkarılan Koruma Hizmetleri Yönetmeliği hükümlerine göre, terör örgütlerinin hedefi olduklarına dair herhangi bir bilgi ve belgenin mevcut olmadığı anlaşılmıştır." şeklinde cevap verilmektedir.

Burada uygulama ile ilgili önemli olan bir husus; koruma talebinde bulunan şahıslar ile ilgili Hedef Şahıslar Programında sorgulama yapıldıktan sonra, herhangi bir bilgisi olsun ya da olmasın mevcut (İDP) İstihbarat Değerlendirme Projesinde şahıs araştırılmakta ve tüm evrakları incelenerek daha önce kayda girmeyen bilgileri var ise yeniden değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

İl İstihbarat Şube Müdürlüklerimiz Başkanlığımızdan aldıkları cevabı kendilerinden bilgi talebinde bulunan Koruma Şube Müdürlüklerine göndermektedir. Cevap verirken şahıs hakkında değerlendirme yapmamaları ile ilgili herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır.

G Şube Müdürlüğü, herhangi bir bilgisi bulunmayan ancak hassas konular ve şahıslar hakkında Merkez Haberalma Şubelerinden konunun incelenerek değerlendirilmesini talep edebilmektedir. Koruma talepleri çok hassas bir şekilde ele alınarak cevaplanmaktadır.

Bunun dışında; Koruma Dairesi Başkanlığı tarafından Merkez Koruma Komisyonunda durumları görüşülecek şahıslar hakkında Başkanlığımızdan direkt bilgi talep edilmekte, şahıslar hakkında aynı hassasiyetle inceleme yapılarak Koruma Dairesi Başkanlığına cevap verilmekte ve Merkez Koruma Komisyonuna katılım sağlanmaktadır.

Tehdit İçerikli İhbarlar ve Duyumlar İle İlgili Mevcut İşlemler;

Başkanlığımız görev alanı dahilinde yürütülmekte olan çalışmalar kapsamında; kamu ve sivil alandaki mesleği, görevi, konumu, unvanı ve yapmış olduğu hizmetlerinden

dolayı terör örgütlerinin açık hedefi haline gelen veya getirilen şahıslar hakkında derlenen bilgiler ile ilgili yapılacak işlemler ve koruma taleplerinin ne şekilde yerine getirileceği, yukarıda açıklanan hususlar çerçevesinde Merkez Şube Müdürlükleri ve İl İstihbarat Şube Müdürlüklerince yapılmaktadır.

Özellikle Ülkemizin içerisinde bulunduğu son süreçte, yukarıda belirtilen kapsamdaki bu şahısları hedef alıcı tehdit içerikli e-mail, mektup, telefon vs. yöntemleriyle gönderilen ihbarlarda artış yaşandığı, ayrıca devletimizin diğer istihbarat birimlerinden de söz konusu kişilerin tehdit altında olduğu ve hedef seçildiklerine dair duyumların Merkez ve Taşra birimlerimize intikal ettiği görülmektedir.

Taşra birimlerimize intikal eden ya da haberalma çalışmaları kapsamında elde edilen bu tür tehdit, ihbar ve duyumlar ile ilgili olarak hangi çalışmaların yapıldığı aşağıda belirtilmiştir.

-3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 20. maddesine istinaden çıkarılan Koruma Hizmetleri Yönetmeliğinin 11. maddesi doğrultusunda, İl İstihbarat Şube Müdürlükleri tarafından yürütülen istihbarat faaliyetleri esnasında; terör ve organize suç örgütlerinin hedefi olduklarına ya da tehdit edildiklerine dair haklarında bilgi derlenen ve korunmaları zaruri görülen şahıslar hakkındaki mevcut tehdit bilgileri ile varsa Şube değerlendirmeleri, Başkanlık meyanda İl Emniyet Müdürlüğü ve Valilik Makamına bildirilerek il Koruma Komisyonunda ele alınmaları sağlanmaktadır.

-İl İstihbarat Şube Müdürlükleri, yapılan tehdit, ihbar ve intikal eden duyumlar konusunda gerekli tüm istihbarat metod ve tekniklerini kullanarak çalışmalarını yürütmekte, gerektiğinde konunun iltisaklı olduğu diğer illerle de koordine kurmaktadır.

-Merkez Şube Müdürlükleri, yapılan ihbar ve intikal eden duyumları ilgili birimlere iletmekte, ayrıca tehdit bilgilerini değerlendirerek ivedi olarak Hedef Şahıslar Programına veri girişi işlemlerini yapmaktadırlar.

-Taşra birimlerimiz konuyla ilgili çalışmalarını sürdürürken, tehdidi gerçekleştiren örgüt, şahıs veya şahısların tespitine yönelik adli sürecin de başlatılması için ilgili birimlerle koordine kurarak, gerekli yasal prosedürün yürütülmesini sağlamak ve neticesinden Başkanlığımız meyanda ilgili illere bilgi vermektedirler.

Cevap-2:

- 24.04.2001 tarih ve 62572 sayılı Hedef Şahıslar Programı konulu,
- 08.02.2002 tarih ve 22594 sayılı Hedef Şahıslar konulu,
- 09.02.2007 tarih ve 25559 sayılı Koruma Talepleri konulu,
- 21.02.2007 tarih ve 34923 sayılı Tehdit Bilgilerinde Uyulacak Esaslar konulu,
-28.02.2007 tarih ve 40485 sayılı Tehdit İçerikli İhbarlar konulu tamim yazılar, ekte iletilmiştir.

Cevap 3:

Birinci sorunun cevabında da belirtildiği üzere Hedef Şahıslar Programı; hedef şahıs/kurumlar ile ilgili hedef olduklarına veya tehdit edildiklerine dair elde edilen tüm bilgilerin değerlendirilerek bir arada toplandığı, bilgi taleplerine de hızlı ve etkin bir şekilde cevap verilmesini sağlayan ve sadece Başkanlığımız haberalma şube müdürlükleri tarafından veri giriş işlemlerinin yapıldığı bir programdır. Hedef Şahıs Projesinin oluşturulmasını zorunlu kılan herhangi bir kanun, yönetmelik ve yönerge hükmü bulunmamaktadır. Bahse konu program, çeşitli şekillerde derlenen tehdit bilgilerinin belli bir program dahilinde kaydedilmesi ve koruma talepleri ile ilgili verimli ve disiplinli bilgi/belge akışının sağlanması amacıyla, kendisine herhangi bir zorlamada bulunulmadan Başkanlığımız tarafından kurum içi işleyişi kolaylaştırmak için oluşturulmuş, koruma tedbiri sağlanması konusunda bağlayıcılığı olmayan bir programdır. Bir şahsın Hedef Şahıs Projesine girilmemiş olması onun terör ve organize suç örgütlerinin hedefi olmadığı anlamına gelmeyeceği değerlendirilmektedir.

Ayrıca Başbakanlık Koruma Hizmetleri Yönetmeliği ve buna bağlı oluşturulan düzenlemelerde bir şahsa koruma sağlanması için terör ve organize suç örgütlerinin hedefi olduklarına ya da tehdit edildiklerine dair haklarında bilgi derlenmesi ve korunmalarının zaruri görülmesi hususu aranmaktadır. Hedef Şahıs Programına veri girişi yapılırken de hedef olan şahsın hangi örgüt tarafından hedef gösterildiğinin yazılması gerekmektedir. Bu açıklamalardan anlaşıldığı üzere bir şahsın hedef olduğuna dair Hedef Şahıs Projesine veri girişi yapılabilmesi 24.04.2001 tarih ve 62572 sayılı Hedef Şahıslar Programı konulu ve 08.02.2002 tarih ve 22594 sayılı Hedef Şahıslar konulu tamimler uyarınca bir **terör örgütü** veya **organize suç örgütünün** hedefi olması ön şartına bağlanmıştır.

Trabzon Emniyet Müdürlüğü tarafından gereği için gönderilen ve haber kaynağı olarak da YİE bilgisi şeklinde belirtilen teyite muhtaç istihbari bilgi hakkında İstanbul Emniyet Müdürlüğüne bir tahkikatın yapılması gerekmekte olup yapılacak tahkikatta şayet bilginin doğruluğu konusunda eksikliklerin bulunduğu düşünülmüş ise bilginin kaynağının bulunduğu Trabzon Emniyet Müdürlüğüne bu hususların sorularak ek bilgi talep edilebileceği düşünülmektedir.

Ancak ilgi sayılı istihbarat raporunun gereğinin İstanbul Emniyet Müdürlüğüne yerine getirilmemesi veya getirildiğine dair Trabzon İl Emniyet Müdürlüğüne ve İstihbarat Daire Başkanlığına bilgi verilmediği için hedef şahıs programına veri giriş işlemi ilgili merkez şube müdürlüğüne yapılmamıştır. Trabzon İl Emniyet Müdürlüğüne gereği için İstanbul Emniyet Müdürlüğüne yazılan yazının açık kaldığı (evrak işlemde görüldüğü) şeklinde yorumlanmaktadır.

Şayet bu konuda bir tahkikat yapılmış olsa idi bu tahkikat sonucunun bu güne kadarki çalışma usulüne göre Trabzon'a ve Başkanlığa bildirmesi gerekmektedir. Bu tahkikat sonucunun şahsın bir terör ve/veya organize suç örgütünün hedefi olup olmadığı hususuna esas teşkil edeceği değerlendirilmektedir.

Hrant DİNK'in bir eylem hedefi olabileceğine ilişkin istihbari duyum, gereği için İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğüne yazılan 17 Şubat 2006 tarihinde Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğünün YİE kaynaklı bilgileri ile alınmıştır. Yasin HAYAL'in bu yönde bir eyleme girişmesi durumunda İstanbul'da temasa geçeceği değerlendirilen şahsın ismi ve telefon numarası bilgilerinin İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğüne aynı gün bildirildiği görülmüştür.

Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün; 17/02/2006 tarih ve (484-2006) 027246 sayılı evrak ile 17/02/2006 tarih ve (482-2006) 027248 sayılı evrak asıllarının onaylı suretleri yazı ekinde iletilmiştir.

Dolayısıyla, Hedef Şahıs Programı uygulaması açısından, Trabzon Emniyet Müdürlüğünden intikal eden YİE kaynaklı duyumun, koruma hizmetleri ile ilgili prosedürü icra edecek İstanbul Emniyet Müdürlüğü birimine ulaştığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğünün 17.02.2006 tarihli yazısında bir eylem hedefi olabileceği belirtilen Hrant DİNK hakkında Şubat 2004 tarihinden itibaren yayınlanan ve yazımız ekinde sunulan haberlerin niteliğinin, adı geçen şahsın İstanbul Valiliğinde dönemin Vali Yardımcısı tarafından ikaz edildiği hususunun ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11.maddesinde yer alan amir hükümlerin birlikte değerlendirilmesinin şahsa koruma sağlanması konusundaki sorumluluğun tespiti açısından faydalı olacaktır.

Cevap- 4:

AGOS Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant DİNK hakkında sistem kayıtlarında, yukarıda belirtilen yazılardan başka tehdit algılamasına yönelik olarak;

-Dışişleri Bakanlığının 17 Ocak 2003 tarih ve ARTY-Ermeni Terör/17-57 sayılı yazısı ile; Hrant DİNK'e yönelik olası saldırıya ilişkin imzasız ve isimsiz bir mektubun Sydney Başkonsolosluğuna intikal ettiği bildirilmiştir.

-Bir ihbar mektubuna atfen bakanlıkça gönderilen yazıda, saldırı mahallinin Avustralya olduğu ifade edilmiş, bu kapsamda konu MİT Müsteşarlığı'na da bildirilmiştir. İleri sürülen saldırı ya da ihbarcıya ilişkin somutlaşmamış duyum niteliğindeki konu mevcut haliyle teyit edilmemiş, MİT Müsteşarlığı'ndan da konu hakkında teyit ya da teyit edilmesi gereken bir bilgi intikal etmemiştir.

-Konuyla ilgili olarak, 28.02.2001 tarih ve 5001 genelge numaralı yazıda "Adı, soyadı, adresi ve imzası bulunmayan... görev alanına girmeyen ihbarlara hiçbir şekilde işlem yapılmayacağı" ifade edilmiştir.

Cevap- 5:

AGOS Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant DİNK ile ilgili olarak Hedef Şahıslar Programında yapılan inceleme neticesinde, şahsın herhangi bir kaydının olmadığı anlaşılmıştır" dendiği (EK: 20/1-30),

4- Müfettişliğimizin 15/06/2009 tarih ve 80/06.EMN.İDB-12 sayılı yazısı ile Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'ndan "Trabzon Emniyet Müdürlüğünün Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığına göndermiş olduğu 17/02/2006 tarih ve (484 - 2006) 027246 sayılı yazısı ile,

Trabzon Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğünün; gereği için İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğüne, bilgi için de Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığına göndermiş olduğu 17/02/2006 tarih ve (484 - 2006) 027248 sayılı yazılarıyla ilgili olarak,

1- İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğü ve Trabzon Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğü arasındaki işlemlerin koordinasyonunun sağlanması amacıyla neler yapılması gerektiğinin,

2- Yapılan ve/veya yapılması gereken işlemler açısından sürecin operasyona dönüştürülmemesinin nedenlerinin neler olduğunun bildirilmesinin" **istendiği (EK:21),**

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'nın 17/7/2009 tarih ve 180667 sayılı cevabi yazısında ise; "Konu hakkında ilgide kayıtlı yazıda istenilen bilgi ve belgelere ilişkin olarak;

Cevap -1:

Koordinasyon kavramı belli bir amaca ulaşmak için çeşitli işler arasında bir bağlantı, uyum ve düzen sağlamak şeklinde tanımlanmaktadır. İdare hukukunda da koordinasyon "belirlenen amaçlara, plan ve program hedeflerine ulaşılabilmesi için kurumların görev, faaliyet ve işlemleri arasındaki uyumun sağlanması" şeklinde tanımlanmaktadır. İstihbarat Dairesi Başkanlığında "Koordinasyon" ulaşılmak istenen hedef doğrultusunda taşra birimlerinin kendi aralarında ve Başkanlıkla uyumlu çalışmasının sağlanması olarak anlaşılmaktadır. Merkez teşkilatı olan İstihbarat Dairesi Başkanlığının taşra birimlerini koordine etmesinden onları her konuda yönlendirmesi ve onlara hiçbir inisiyatif bırakmaması anlaşılmalıdır. Taşra birimleri il veya ilçe düzeyinde İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez ve Taşra Birimleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği uyarınca merkezin yetki ve sorumluluklarına haiz oldukları bilinmektedir.

İstihbarat Dairesi Başkanlığı merkezi birim olması nedeniyle taşra birimlerinin kendi aralarında ve merkezle uyum içerisinde çalışmasını sağlamakla yükümlüdür. Nitekim Yönetmeliğin 14.maddesinin 12 fıkrasının (f) bendinde görevleri arasında "İstihbarat Birimleri arasındaki koordineyi sağlamak" da sayılmıştır. Ayrıca İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez Ve Taşra Birimleri Kuruluş, Görev Ve Çalışma Yönetmeliğinin (19.07.1995 yürürlüğe girmiştir ve 12.02.2007 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır) İl

İstihbarat Şube Müdürlüğünün görevlerinin sayıldığı 38.maddesinin 1.fikrasının (c) bendinde yer alan "Görev alanına giren konularda planlı istihbarat operasyonlarını hazırlamak, yürütmek ve bu anlamda Merkez, diğer İl İstihbarat Şube Müdürlükleri ile İl Emniyet Müdürlüğü icra birimleri arasındaki koordineyi sağlamak" hükmü açısından taşra birimlerinin de koordinasyon konusunda sorumlu olduğu belirtilmiştir.

İstihbarat Dairesi Başkanlığı koordinasyon görevinin gereği olarak tamimler yayınlamakta, birimlerini bilgilendirmekte ve İstihbarat Değerlendirme Projesi (İDP) ile bilgi bütünlüğünü sağlamaktadır. İstihbarat Dairesi Başkanlığı, koordinasyonu sağlama görevinin gereği olarak yukarıda sayılan görevlerinin yanı sıra taşra birimleri arasında eşgüdüm konusunda bir sorun oluştuğunda da devreye girmektedir.

Nitekim İstihbarat Dairesi Başkanlığı koordinasyon görevinin gereği olarak Hrant DİNK cinayeti öncesinde Ermeni Soykırımı yasa tasarısının gündeme gelmesi üzerine 81 İl Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüklerine gönderilen 12.10.2006 gün ve 194484 sayılı yazı ile ülke çapında Ermeni vatandaşlarımıza yönelik muhtemel bir tehdit görüldüğü, bu tür eylem yapabilecek grup ve şahıslara yönelik istihbari çalışmaların yoğunlaştırılması ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla tüm illerimiz bilgilendirilmiş "aşırı tepki gösterebilecek grupların yakinen izlenmesine yönelik istihbari çalışmalara ağırlık verilmesi" talimatı verilmiştir.

Hrant DİNK'in bir eylem hedefi olabileceğine ilişkin istihbari duyum, Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün 17.02.2006 tarih ve (484-2006) 027246 sayılı yazısı ile YİE kaynaklı olarak alınmıştır. Bahse konu bilginin İstanbul Emniyet Müdürlüğüne iletilmesi gerektiği hususu değerlendirilmiş ve koordinasyonun sağlanması amacıyla evrakın üzerine ilgili Şube Müdür Vekili tarafından "içinde geçen bilgilerin değerlendirmesi ile ilgili olarak, İstanbul'a yazılmayan hususlar varsa görüşelim ve 200661027248 sayılı ve Yasin HAYAL konulu evrak ile İstanbul'la paylaşılmıştı ayrıca konunun ilgili yere arz edildiği" şeklinde not düşüldüğü görülmüştür.

Yasin HAYAL'in bu yönde bir eyleme girişmesi durumunda İstanbul'da temasa geçeceği değerlendirilen şahsın ismi ve telefon numarası bilgilerinin, Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü'nce aynı gün (17.02.2006) ve (482-2006) 027248 sayılı yazı ile "gereği" için İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne bildirilerek gerekli koordinasyonun sağlandığı anlaşılmıştır.

Cevap -2:

Trabzon Emniyeti İstihbarat Şubesinin 17.02.2006 tarih ve (482-2006) 027248 yazısı ile Yasin HAYAL'in Hrant DİNK'e yönelik bir eyleme girişmesi durumunda İstanbul'da temasa geçeceği değerlendirilen şahsın ismi ve telefon numarası bilgilerinin "gereği için" İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğüne "bilgi" olarak da İstihbarat Dairesi Başkanlığına aynı gün bildirildiği görülmüştür.

Istanbul İstihbarat Şube Müdürlüğünün EGM İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin (12.02.2007 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır) 67.maddesinde yer alan "Taşra İstihbarat birimleri hangi yolla elde edilmiş olursa olsun, elde ettikleri haberleri gerektiğinde ilgili birimlere, ancak mutlaka Merkez'e usulüne uygun olarak göndermeye mecburdur" hükmü uyarınca söz konusu yazı üzerine yaptığı işlemlere ilişkin Başkanlığa bilgi vermesi gerekmektedir.

Yine İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin (19.07.1995 yürürlüğe girmiştir. 12.02.2007 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır) İl İstihbarat Şube Müdürlüğünün görevlerinin sayıldığı 38.maddesinin 1.fikrasının (a) bendinde yer alan "Başkanlığa verilen görevleri ilde yapmak", "(b) bendinde yer alan "İl İstihbarat Şube Müdürlüğü; Merkez Şube Müdürlüklerinin yürüttükleri görevleri il bazında yerine getirmek ve elde edilen bilgileri Merkeze ve ilgili illeri iletmek", (c) bendinde yer alan "Görev alanına giren konularda planlı istihbarat operasyonlarını hazırlamak, yürütmek ve bu anlamda Merkez, diğer İl

İstihbarat Şube Müdürlükleri ile İl Emniyet Müdürlüğü icra birimleri arasındaki koordineyi sağlamak" hükmü uyarınca Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğünün 17.02.2006 tarihli yazısının takibini yapmak ve yapılan çalışmalar neticesinde **gerek görülmesi halinde** konuya ilişkin planlı istihbarat operasyonu açma talebinde bulunma taşra birimlerinin yetki ve sorumluluğundadır.

Merkez Teşkilatının kendisini "Taşra" birimlerinin yerine koyarak onların yetki ve sorumluluğunda olan işlemleri gerçekleştirmesi idare hukukunun temel prensiplerinden birisi olan ve taşra birimlerine merkeze danışmadan, merkez adına kendiliklerinden karar alabilme olanağı sağlayan "**Yetki Genişliği**" ilkesi ile örtüşmemektedir. Aksi takdirde hem "Yetki Genişliği" ilkesi hem de Yönetmelikte yer alan taşra birimlerinin sorumlu olduğu "Başkanlığa verilen görevleri ilde yapmak" hükmü işlevsiz hale gelecektir.

İl İstihbarat Şube Müdürlükleri elde edilen bilgileri İstihbarat Dairesi Başkanlığı ile koordineli olarak operasyonel çalışmalara aktarmakla sorumludur. Koordinasyon görevi, 17.02.2006 tarih ve (482-2006) 027248 sayılı evrak ile yerine getirilmiştir.

Ayrıca, İstihbarat Dairesi Başkanlığınca Ermeni vatandaşlarımıza yönelik eylemlerin gündeme gelebileceği hususu değerlendirilmiş, sözde Ermeni Soykırımı (1915 Olayları) ile ilgili tartışmaların kamuoyu gündemine gelmesi üzerine, 81 İl Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne gönderilen 12.10.2006 gün ve 194484 sayılı yazı ile "**aşırı tepki gösterebilecek grupların yakinen izlenmesine yönelik istihbari çalışmalara ağırlık verilmesi**" talimatı verilmiştir" dendiği (EK: 22/1-10),

5- Müfettişliğimizin 25/06/2009 tarih ve 80/06.EMN.İDB-17 sayılı yazısı ile Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'ndan "01/02/2006 - 01/02/2007

tarihlerinde İstihbarat Daire Başkanı, Operasyonlardan Sorumlu Daire Başkan Yardımcısı, (C) Şubesi Müdürü, (C) Şubesi Müdür Yardımcısı ve Hedef Şahıslar Programına giriş yapmakla yükümlü sıralı (C) Şube Müdürlüğü personelinin isimlerinin (izin, yurt dışı görev vb nedenlerle görevden ayrılışlarında vekalet edenler ile birlikte), görev yaptığı tarih kayıtlarının, en son çalışmakta oldukları görev yerleri, adresleri ve ev, iş ve cep telefon numaralarının bildirilmesinin” istendiği (EK: 23),

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'nın 11/7/2009 tarih ve 170896 sayılı cevabi yazısında ise; “01.02.2006 – 01.02.2007 tarihleri arasındaki personel bilgileri ekte iletilmiştir. Ayrıca Hedef Şahıslar Programına giriş yapmakla yükümlü sıralı C Şube Müdürlüğü personelinin isimleri ile ilgili talep hakkında; 01.02.2006 – 01.02.2007 tarihleri arasındaki dönemde “83043 sicil sayılı Polis Memuru Hüsamettin YAMAN, 121532 sicil sayılı Polis Memuru Salih ŞİMŞEK ile 206896 sicil sayılı Polis Memuru Şahin ÇİÇEK” isimli personele yetki talep edildiği, ilgili Şube tarafından adı geçen personelin yetkilendirildiği ancak arşiv kayıtlarına göre bu yetkiyi kullanan personelin 83043 sicil sayılı Polis Memuru Hüsamettin YAMAN olduğu anlaşılmıştır” dendiği (EK: 24/1-13),

6- Müfettişliğimizin 09/07/2009 tarih ve 80/06.EMN.İDB-20 sayılı yazısı ile Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'ndan “

1- Trabzon Emniyet Müdürlüğü'nün Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığına göndermiş olduğu 17/02/2006 tarih ve (484-2006) 027246 sayılı yazısı üzerinde paraf ve notu bulunan personelin isimlerinin, en son çalışmakta oldukları görev yerleri, adresleri ve ev, iş ve cep telefon numaralarının,

2- Trabzon Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün; gereği için İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğüne, bilgi için de Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığına göndermiş olduğu 17/02/2006 tarih ve (484-2006) 027248 sayılı yazısı üzerinde paraf ve notu bulunan personelin isimlerinin, en son çalışmakta oldukları görev yerleri, adresleri ve ev, iş ve cep telefon numaralarının bildirilmesinin” istendiği (EK: 25),

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'nın 17/7/2009 tarih ve 170574 sayılı cevabi yazısında ise; “Adı geçen personel bilgileri ekte iletilmiştir” dendiği (EK: 26/1-2),

7- Müfettişliğimizin 08/05/2009 tarih ve 80/06.İST.İDB-01 sayılı yazısı ile Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'ndan "İlgi (a) onay ve ilgi (b) görev emirleri uyarınca Müfettişliğimiz tarafından yürütülen araştırmaya esas olmak üzere;

1- Yapılan araştırmalarda ele alınan konuların ilgili mevzuat açısından değerlendirilebilmesi açısından gerekli olan;

a) Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin 01/01/2006 - 01/02/2007 tarihleri arasında geçerli olan Bakan onaylı asıl nüshasından kopyalanan tasdikli bir örneğinin (varsa yapılan her bir değişikliğe ilişkin onay tarihi, yürürlük tarihi ve onayı içeren nüshalarıyla, gerekiyor ise buna ilişkin açıklamalar ile birlikte olmak kaydıyla),

b) Başbakanlık Koruma Hizmetleri Yönetmeliğinin 01/01/2006 - 01/02/2007 tarihleri arasında geçerli olan onaylı asıl nüshasından kopyalanan tasdikli bir örneğinin (varsa yapılan her bir değişikliğe ilişkin onay tarihi, yürürlük tarihi ve onayı içeren nüshalarıyla, gerekiyor ise buna ilişkin açıklamalar ile birlikte olmak kaydıyla),

c) İl Emniyet Müdürlükleri Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü ve İlçe Emniyet Müdürlükleri/Amirlikleri Terörle Mücadele Büro Amirliği Kuruluş Görev ve Çalışma Yönetmeliğinin 01/01/2006-01/02/2007 tarihleri arasında geçerli olan Bakan onaylı asıl nüshasından kopyalanan tasdikli bir örneğinin (varsa yapılan her bir değişikliğe ilişkin onay tarihi, yürürlük tarihi ve onayı içeren nüshalarıyla, gerekiyor ise buna ilişkin açıklamalar ile birlikte olmak kaydıyla),

d) Ayrıca; a, b ve c şıklarında belirtilen yönetmeliklerle ilgili olarak; bu yönetmeliklerin açıklanması, işlemlerin yerine getirilmesinde ortaya çıkan problemlerin çözümü ve tereddütlerin giderilmesi, eşgüdümün sağlanması açılarından yayımlanan **Yönerge, Genelge ve Emirlerin**,

2- İl Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüklerinin (İstanbul, Ankara, İzmir büyükşehirlerindeki İstihbarattan Sorumlu Müdür Yardımcılığı statüsü ile birlikte değerlendirilerek) her türlü işleyişini (İl İstihbarat Şube Müdürlükleri ve Emniyet Müdürlüğünün diğer Şubeleri arası eşgüdüm, sorunların çözümü, İl Emniyet Müdürü ile ilişkiler, yapılması gereken toplantılar vb) düzenleyen Yönetmelik, Yönerge, Genelge ve Emirlerin bulunup bulunmadığı; varsa bu konudaki mevzuatın 01/01/2006 - 01/02/2007 tarihleri arasında geçerli olan Bakan/Genel Müdür/Daire Başkanı onaylı asıl nüshasından kopyalanan tasdikli bir örneğinin (varsa yapılan her bir değişikliğe ilişkin onay tarihi,

yürürlük tarihi ve onayı içeren nüshalarıyla, gerekiyor ise buna ilişkin açıklamalar ile birlikte olmak kaydıyla), Edinilmesine gerek duyulmuştur.

Bahsi geçen mevzuat, bilgi ve açıklamaların dizi pusulasına bağlı ekleriyle tarafımıza intikal ettirilmesinin" istendiği (EK: 27/1-2),

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'nın 08/7/2009 tarih ve 167516 sayılı cevabi yazısında ise; "İçişleri Bakanlığı Bakanlık Makamının 28.01.2009 gün ve 76 (34-2) 23 sayılı onayı ile İçişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın 09.02.2009 gün ve 79 (106-15) 491 sayılı görev emri uyarınca Müfettişliğiniz tarafından yürütülen araştırmaya esas olmak üzere ilgide kayıtlı yazıda belirtilen hususların Müfettişliğinize bildirilmesi istenilmiştir.

Konu hakkında ilgide kayıtlı yazıda istenilen bilgi ve belgelere ilişkin olarak;

Cevap -1/a:

01.01.2006 – 01.02.2007 tarihleri arası yürürlükte olan "Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği" nin onaylı bir sureti ile aynı yönetmeliğin 92. maddesinde yapılan değişiklik ile ilgili Bakanlık Onayı'nın onaylı sureti ekte iletilmiştir.

Cevap-1/b:

Koruma Hizmetleri Yönetmeliğinin bir sureti ekte iletilmiştir.

Cevap-1/c:

Başkanlığımızda mevcut değildir.

Cevap-1/d:

İstihbarat Dairesi Başkanlığınca işlemlerin yerine getirilmesinde ortaya çıkan problemlerin çözümü ve tereddütlerin giderilmesi konusunda yayımlanan;

-24.04.2001 tarih ve 62572 sayılı Hedef Şahıslar Programı konulu,

-08.02.2002 tarih ve 22594 Sayılı Hedef Şahıslar konulu,

-09.02.2007 tarih ve 25559 sayılı Koruma Talepleri konulu,

-21.02.2007 tarih ve 34923 sayılı Tehdit Bilgilerinde Uyulacak Esaslar konulu,

-28.02.2007 tarih ve 40485 sayılı Tehdit İçerikli İhbarlar konulu tamim yazılar ekte iletilmiştir.

Cevap-2:

19.07.1995 tarihinde Bakanlık Makamınca onaylanarak yürürlüğe giren ve 01.02.2007 tarihinde de yürürlükte olan; "Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire

Başkanlığı Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş-Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin 9. maddesi gereğince İstihbarat Şube Müdürlükleri doğrudan İl Emniyet Müdürüne bağlıdır.

Ancak, Bakanın teklifi Genel Müdür'ün onayı ile stratejik özelliğine binaen tespit edilen özel statülü illerin İstihbarat Şube Müdürlükleri münhasıran İstihbarat hizmetlerinde sorumlu Müdür Yardımcısına bağlanabilir.

Yetki ve sorumlulukları düzenleyen bölümün 44. Maddesinde yer alan "hizmetin yürütülmesinden İl İstihbarat Şube Müdürü (Özel statülü illerdeki İstihbarattan sorumlu Müdür Yardımcılarının yetki ve sorumlulukları saklı kalmak üzere) İl Emniyet Müdürüne karşı sorumludur..." hükmü yer almaktadır.

Emniyet Müdürlüğünün diğer şubeleri arası eş güdümü, sorunların çözümü ile ilgili, 38. Maddesinin (c) bendinde İstihbarat Şube Müdürlüklerinin, görev alanına giren konularda planlı istihbarat operasyonlarını hazırlamak, yürütmek ve bu anlamda Merkez, diğer il İstihbarat Şube Müdürlükleri ile Emniyet Müdürlüğü icra birimleri arasındaki koordineyi sağlamakla yükümlü olduğu belirtilmiştir.

60. Maddesinde ise; İl Terörle Mücadele ve Güvenlik Şubeleriyle diğer birimler, gerektiğinde İl İstihbarat Ünitelerini, personeline ve icraatını maskelemekle yükümlüdür hükmüne yer verilmiştir.

55. Madde de ise İl İstihbarat birimleri, Emniyet Müdürlüğünün diğer hizmet kademeleri veya ildeki başka kuruluşlarla doğrudan yazışma yapamazlar, yazışmaya muhatap alamazlar. Emniyet Müdürlüğü içinde veya dışındaki üniteler ve kuruluşlarla yapılacak yazışmalara muhatap olan makam İl Emniyet Müdürlüğü makamıdır.

Merkez'le İl İstihbarat Şube Müdürlüğü, İl İstihbarat Şubeleri ile İlçe İstihbarat Grupları arası yazışmalar, istatistiki bilgilere veya değerlendirmeye havi yazışmalar bu hükümlerin dışındadır" dendiği (EK: 28/1-61),

İncelenmiştir.

XII - TAHLİL:

"Trabzon Emniyeti İstihbarat Şubesinin İstanbul Emniyeti İstihbarat Şubesine 17/02/2006 tarihli yazısı üzerine planlı operasyon ihtimaline yönelik değerlendirmelerin yapılarak, İstihbarat Şubeleri arasındaki koordinasyonun sağlanması ve sürecin takibinin ile Hrant DİNK'e yönelik koruma önlemlerinin alınması konusunda elinde yeterli bilgi mevcut olmasına rağmen, (özellikle YİE Erhan TUNCEL'in görevine son verilmesinin ardından) Hedef Şahıslar Programı ile ilgili Tamim'e göre gerekli değerlendirmelerin ve buna bağlı olarak koruma tedbiri alınmaması nedenleriyle, görevlerini gereği gibi yerine getirmedikleri değerlendirilen ilgili (C) Şubesi Müdürü Ali Fuat YILMAZER, aynı dönem ilgili Merkez Haberalma

Daire başkan yardımcılarını ile Trabzon Emniyet Müdürlüğü yaptığı dönemde İstihbarat Daire Başkanı olarak görev yaptığı döneme kadar sürecin başından sonuna tüm aşamalarından haberdar olan ve gerekli değerlendirmeleri yapabilme yetkisine sahip olduğu görülmektedir. Bu müfettişlere verilen görevlerin hepsi, Trabzon, Samsun ve Ramazan AKYÜREK ve tespit edilecek diğer görevlilerin görevlerini ihmal ettikleri ile ilgili olarak;

Hrant DİNK Cinayeti ile ilgili olarak kamu görevlilerinin kusur, ihmal, kötüye kullanma veya kasıt olup olmadığı konularında araştırma, ön inceleme ve disiplin soruşturması yapmak üzere daha önce bir çok kez polis, jandarma ve mülkiye müfettişleri görevlendirilmiştir. Bu müfettişlere verilen görevlerin hepsi, Trabzon, Samsun ve İstanbul Emniyeti veya Jandarmasının görevlileri hakkında yapılmıştır. Çünkü, cinayeti planlayan ve işleyenler Trabzon'da yaşamaktadır, ancak, cinayetin hedefi olan Hrant DİNK İstanbul'da yaşamaktadır ve cinayet İstanbul'da işlenmiştir.

Bu cinayetle ilgili olarak ilk defa Başbakanlık Müfettişleri, raporlarında Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanı'na Ramazan AKYÜREK, (C) Şubesi Müdürü Ali Fuat YILMAZER ve tespit edilecek diğer görevlilere sorumluluk atfetmişlerdir.

Şimdi Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nden gereği için İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne bilgi için ise Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı (EGM İDB)'na gönderilen 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazı ile ilgili olarak, Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı (EGM İDB) görevlilerinden,

I - Sorumlu olabileceklerin tespiti,

II- Sorumluluklarının tespiti,

Konuları önem kazanmıştır.

I - "SORUMLU OLABİLECEKLERİN TESPİTİ" konusunu irdelersek;

Başbakanlık Müfettişlerinin Raporuna göre,

1) Sürecin başından sonuna tüm aşamalarından haberdar olan ve gerekli değerlendirmeleri yapabilme yetkisine sahip olduğu görülen ve değerlendirilen İstihbarat Daire Başkanı Ramazan AKYÜREK,

2) Merkez Haberalma Daire başkan yardımcılarını,

3) (C) Şubesi Müdürü Ali Fuat YILMAZER,

4) ve tespit edilecek diğer görevliler,

sorumlu olarak nitelenmektedir.

Önce sorumluluk atfedilen diğer görevlilerin tespiti ile ilgili olarak, Müfettişliğimizin 25/06/2009 tarih ve 80/06.EMN.İDB-17 sayılı yazısı ile Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'ndan "01/02/2006 - 01/02/2007 tarihlerinde İstihbarat Daire Başkanı, Operasyonlardan (Haberalma) Sorumlu Daire Başkan Yardımcısı, (C) Şubesi Müdürü, (C) Şubesi Müdür Yardımcısı ve Hedef Şahıslar Programına giriş yapmakla yükümlü sıralı (C) Şube Müdürlüğü personelinin isimlerinin (izin, yurt dışı görev vb nedenlerle görevden ayrılışlarında vekalet edenler ile birlikte), görev yaptığı tarih kayıtlarının, en son çalışmakta oldukları görev yerleri, adresleri ve ev, iş ve cep telefon numaralarının bildirilmesinin" istenmiştir (EK: 23).

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'nın 11/7/2009 tarih ve 170896 sayılı cevabi yazısına göre, 01.02.2006-01.02.2007 tarihleri arasında,

- Sabri UZUN (13/06/2003-22/03/2006 arası) ve Ramazan AKYÜREK'in İstihbarat Daire Başkanı olarak (09/05/2006-.....),
- Necmettin EMRE (07/02/2003-03/07/2006 arası) ve Vedat YAVUZ'un (18/06/2003-25/07/2006 arası) Operasyonlardan (Haberalma) sorumlu Daire Başkan Yardımcısı,
- Ali Fuat YILMAZER'in (21/07/2005-26/03/2007 arası) (C) Şubesi Müdürü,
- T.Bülent DEMİREL'in (29/07/1999-31/07/2006 arası), Ali POYRAZ'ın (19/09/2006-..) ve Sadık AKPINARLI'nın (22/01/2007-11/09/2008 arası) (C) Şubesi Müdür Yardımcısı,
- Hedef Şahıs Programına giriş yapmakla yükümlü ve yetkili olan Polis Memuru'nun Hüsamettin YAMAN (11/07/1995-...) olduğu,

İstihbarat Daire Başkanı Sabri UZUN ile (C) Şubesi Müdürü'nün Ali Fuat YILMAZER'in 18/02/2006-23/02/2006 tarihleri arasında yurtdışında olmaları nedeniyle İstihbarat Daire Başkanlığı'na Daire Başkan Yardımcısı Necmettin EMRE'nin, (C) Şubesi Müdürlüğü'ne de (C) Şubesi Müdür Yardımcısı T.Bülent DEMİREL'in vekalet ettiği,

incelenmiştir (EK: 24/1-13).

Bu yazıya göre, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nden gereği için İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne bilgi için ise Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı (EGM İDB)'na gönderilen 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazı (EK: 18/9), EGM İDB'na intikal ettiği 17/02/2006 tarihinde, İstihbarat Daire Başkanı'nun Sabri UZUN, Operasyonlardan (Haberalma) sorumlu Daire Başkan Yardımcıları'nın Necmettin EMRE ve Vedat YAVUZ, (C) Şubesi Müdürü'nün Ali Fuat YILMAZER, (C) Şubesi Müdür Yardımcısı'nın T.Bülent DEMİREL, Hedef Şahıs Programına giriş yapmakla yükümlü ve yetkili olan Polis Memuru'nun Hüsamettin YAMAN olduğu anlaşılmaktadır.

Müfettişliğimizce Yıldız Teknik Üniversitesi Enformatik Bölümü Başkanı Yrd. Doç. Dr. Abdullah BAL ile Emniyet Genel Müdürlüğü Bilgi İşlem Daire Başkanlığı İletişim

Şubesi'nde görevli Adli Bilişim Uzmanı, Elektronik Mühendisi ve Komiser Şahin BUYRUKBİLEN, Bilirkişi olarak görevlendirilmiş ve bilirkişilerden Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın güvenli evrak iletişimi konusunda çalışma yapmaları istenmiştir.

Bu Bilirkişiler yaptıkları oldukça ayrıntılı inceleme sonucu, 16.06.2009 tarihli BİLİRKİŞİ RAPORU'nu hazırlamışlardır. Bu Rapora göre, "Trabzon Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğünün gereği için İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğüne, bilgi için de Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığına göndermiş olduğu 17/02/2006 tarih ve (484-2006) 027248 sayılı yazı, 17.02.2006 günü saat 16:57:20'de Trabzon İstihbarat'ta çalışmakta olan 178368 sicil sayılı personel tarafından IDP sistemine eklenerek evrak sayısı alınmış, saat 16:57:29 ve 16:57:37'de bilgi ve gereği olarak dağıtım bilgisi işlenmiş ve 17:44:48'de İstihbarat Daire Başkanlığı Arşiv Şubesinde görevli 206276 sicil sayılı personel tarafından dijital arşiv sistemine kaydedilmiştir."

 (EK: 29/16 ve 29/22).

Yani Bilirkişi Raporu'na göre, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğünün 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazısı, 17/02/2006 günü saat 17:44:48'de İstihbarat Daire Başkanlığı'na ulaşmıştır.

Sadece bu tespitle yetinilmemiş, Müfettişliğimizin 09/07/2009 tarih ve 80/06.EMN.İDB-20 sayılı yazısı ile Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'ndan "Trabzon Emniyet Müdürlüğünün Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığına göndermiş olduğu 17/02/2006 tarih ve (484-2006) 027246 ve 027248 sayılı yazıları üzerindeki paraf ve notu bulunan personelin isimlerinin, en son çalışmakta oldukları görev yerleri, adresleri ve ev, iş ve cep telefon numaralarının bildirilmesinin" istenmiştir (EK: 25).

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı'nın 17/7/2009 tarih ve 170574 sayılı cevabi yazısı ile, Trabzon Emniyet Müdürlüğünün Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığına göndermiş olduğu 17/02/2006 tarih ve (484-2006) 027246 ve 027248 sayılı yazıları üzerindeki paraf ve notu bulunan personelin 3. Sınıf Emniyet Müdürü T.Bülent DEMİREL, 4. Sınıf Emniyet Müdürü Osman GÜLBEL ve Başkomiser Yılmaz ANGIN olduğu bildirilmiştir (EK: 26/1-2),

3. Sınıf Emniyet Müdürü T.Bülent DEMİREL, 24/09/2009 tarihli ifadesinde "Trabzon İl emniyet'in yazısı tarafımıza ulaştığı zaman konumum gereği olarak parafладım." (EK: 8/3),

4. Sınıf Emniyet Müdürü Osman GÜLBEL, 16/09/2009 tarihli ifadesinde “Konuya ilişkin gelen evrakın üzerine büro amirimin yaptığı çalışma notunu okudum ve Müdür Beye arz edilmesi gerektiğini personele söyledim.” (EK: 10/3),

Başkomiser Yılmaz ANGIN ise 24/09/2009 tarihli ifadesinde “Sözkonusu dönemde C2 Büro Amiri olarak görevli idim. Evrak büroma intikal ettiğinde evrakta geçen bilginin işlenmesi/kaybolmaması ve istendiğinde hızlı bir biçimde arz edilmesi için daha önce çalıştığım büroda oluşturduğum bir format gereği Yasin Hayal şahıs notuna (yani büro memurlarınca açılan/açılacak dijital bir word belgesine) evraktaki bilgilerin not edilmesi gerektiğini derkenar olarak yazdım. Evrakta 5387193181 numaralı telefonu kullanan Yasin Hayal tarafından kullanıldığı ve Hayal'in şayet maddi destek temin ederse İstanbul'a ağabeyinin yanına gideceği hususu yer alıyordu. Ben bu telefon numarası üzerinden elimdeki imkanlar ölçüsünde verilen koşullu bilginin teyit yada tekzip edebilmek için numaranın o dönemde İstanbul'da kullanılan (yani bu ildeki baz istasyonlarından sinyal veren) bir telefon ile temasının bulunup bulunmadığını kontrol ettim. 2 Şubat 2006 tarihinde bu telefonun Fatma Çakıral adına kayıtlı 5372844255 numaralı telefon ile temasının bulunduğunu gördüm. Ancak bu telefonun Osman Hayal tarafından mı kullanıldığı yoksa Hayal'in İstanbul'daki bir başka irtibatına mı ait olduğu konusunda kanaatim oluşmadığı ve Trabzon İstihbaratın İstanbul İstihbarat Şubesine bu yazıyı “gereği” için göndermiş olması nedeniyle bir tahkikat yapılacağı ve ikinci bir teyit ya da tekzip bilgisinin bildirileceğini göz önünde bulundurarak tespitimi evrak üzerine not aldım. Bu çalışmaların bilgi için düşülmüş bir evrak itibariyle merkez şubede çalışan bir personel için zorunlu olmadığı kanaati taşısam da amacım bilgiden bilgi üretmek olduğu için İstanbul'dan konuyla ilgili evrak gelmesine yönelik olarak evrak üzerine notumu aldım ve evrağı derkenarda yazdığım hususlar ve diğer evrak işlemleri yapılmak üzere memurlarıma ayırdım” (EK: 12/1-2),

Şeklinde ilgili yazıya ve içeriğine muttali oldukları beyanlarında bulunmuşlardır.

Her ne kadar sözkonusu yazı 17/02/2006 günü ulaşmış ise de yazının üzerindeki paraf ve notlardan anlaşıldığı kadarıyla o gün itibarı ile yazının ancak T.Bülent DEMİREL seviyesinde işlem gördüğü görülmektedir. 17/02/2006 günü Cuma gününe denk gelmektedir. Yazının Daire Başkanlığına ulaştığı vakitte akşam 17:44:48'dir. İstihbarat Daire Başkanı Sabri UZUN ile (C) Şubesi Müdürü'nün Ali Fuat YILMAZER de 18/02/2006-23/02/2006 tarihleri arasında yurtdışıdır.

Sonuç olarak, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün gereği için İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne bilgi için ise Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı (EGM İDB)'na gönderdiği 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazı (EK: 18/9), EGM İDB'na intikal ettiği 17/02/2006 tarihinde, bu yazının gereğini yapmakla görevli olanların,

- İstihbarat Daire Başkanı olarak Sabri UZUN,
  - Operasyonlardan (Haberalma) sorumlu Daire Başkan Yardımcıları olarak Necmettin EMRE ve Vedat YAVUZ,
  - (C) Şubesi Müdürü olarak Ali Fuat YILMAZER,
  - (C) Şubesi Müdür Yardımcısı olarak T.Bülent DEMİREL,
  - (C) Şubesi Müdür Yardımcısı olarak Osman GÜLBEL,
  - (C) Şubesi Büro Amiri olarak Yılmaz ANGIN,
  - Hedef Şahıs Programına giriş yapmakla yükümlü ve yetkili olan Polis Memuru Hüsametin YAMAN,
- Olduğu,

18/02/2006-23/02/2006 tarihleri arasında ise;

- İstihbarat Daire Başkanı Vekili olarak Necmettin EMRE'nin,
  - (C) Şubesi Müdürü Vekili olarak T.Bülent DEMİREL'nin,
- Görevli olduğu anlaşılmıştır.

Başbakanlık Müfettişlerinin Raporuna göre, sorumlu olduğu görülen ve değerlendirilen İstihbarat Daire Başkanı Ramazan AKYÜREK ise 09/05/2006 tarihinde yani yazının EGM İDB'na ulaşmasından yaklaşık 3 ay sonra göreve başlamıştır (EK:24/3). Dolayısıyla, "EGM İstihbarat Daire Başkanı" olmasından dolayı Ramazan AKYÜREK'e bir kusur veya suç isnat etmenin doğru olmayacağı kanaatine varılmıştır.

II- "SORUMLULUKLARININ TESPİTİ" konusunu irdelersek;

Başbakanlık Müfettişlerinin Raporuna göre,

A) Trabzon Emniyeti İstihbarat Şubesinin İstanbul Emniyeti İstihbarat Şubesine 17/02/2006 tarihli yazısı üzerine planlı operasyon ihtimaline yönelik değerlendirmelerin yapılarak, İstihbarat Şubeleri arasındaki koordinasyonun sağlanmaması ve sürecin takibinin yapılmaması,

B) Hrant DİNK'e yönelik koruma önlemlerinin alınması konusunda elinde yeterli bilgi mevcut olmasına rağmen, (özellikle YİE Erhan TUNCEL'in görevine son verilmesinin ardından) Hedef Şahıslar Programı ile ilgili Tamim'e göre gerekli değerlendirmelerin ve buna bağlı olarak koruma tedbiri alınmaması,

Sorumlu olabileceklere yüklenen sorumluluklar olarak görünmektedir.

II/A) İlk olarak, EGM İstihbarat Daire Başkanlığı'nın İstihbarat Şubeleri arasındaki koordinasyon sağlamak, planlı operasyon ihtimaline yönelik değerlendirmelerde bulunmak ve süreçleri takip etmek gibi görev ve sorumlulukları olup olmadığına bakacak olursak;

İlk olarak, EGM İstihbarat Daire Başkanlığı'nın İstihbarat Şubeleri arasındaki koordinasyon sağlamak, planlı operasyon ihtimaline yönelik değerlendirmelerde bulunmak ve süreçleri takip etmek gibi görev ve sorumlulukları olup olmadığına bakacak olursak;

Emniyet görevlilerinin operasyonlarını nasıl yapacağına ilişkin olarak, 16/11/2001 tarihinde İçişleri Bakanı'nın Onayıyla yürürlüğe konulan ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 28/12/2001 tarih ve 5701-6194 sayılı yazısıyla İstihbarat Daire Başkanlığına gönderilen, İstihbarat Daire Başkanlığının 11/01/2002 tarih ve (6064-2002) sayılı genelgesiyle tüm birimlerine tebliğ edilen ve GİZLİ gizlilik derecesine sahip **Emniyet Genel Müdürlüğü Operasyon Yönetmeliği** bulunmaktadır (EK:28/52-61). Bu Yönetmeliğin;

"Tanımlar" başlığını taşıyan 4. maddesinde "**Operasyon**"un; "*Hedef şahısların yakalanması, suç delillerinin toplanması, suçun işlenmesine ve devamına engel olunması amacı ile çeşitli taktik ve tekniklerle uzman görevliler tarafından yürütülen planlı işlemleri*" ifade ettiğini,

"**Operasyonun Amacı**" başlıklı 5. maddesinin; "*Operasyon; operasyonu icra eden personelin, hedef şahısların, mağdurun veya çevresinde bulunan ilgisiz kişilerin vücut bütünlüğü, mal varlığı ve manevi varlığının korunması dikkate alınarak en az riskle sonuçlandırılması, tehlikenin ve saldırının önlenmesi ve durdurulması, rehin alınan kişilerin kurtarılması ve işgal edilen yerlerin boşaltılması, hedef şahısların yakalanması, etkisiz hale getirilmesi, hedef şahıslara ait silah, mühimmat, araç-gereç, malzeme, doküman ve olayla ilgili diğer nesne ve delillerin ele geçirilmesi amacıyla icra edilir.*" hükümlerini haiz olduğu,

"**Operasyon Çeşitleri**" başlıklı 6/b maddesinin; "*Operasyon çeşitleri şunlardır; ...b) Planlı Operasyon: İlgili birimlerce elde edilen istihbarat bilgilerine dayanılarak planlanan ve silahlı çatışma riski yüksek olan hazırlıklı operasyonlardır.*" hükmü içerdiği,

"**Operasyon Aşamaları**" başlığını taşıyan 7. maddesinin; "*Adli Soruşturmacı birimin veya istihbarat biriminin çalışmalarıyla elde edilen bilgiler sonucu şüphelilerin yakalanmasına ve rehine alınan kişilerin kurtarılmasına yönelik icra edilecek operasyonların operasyon öncesi, operasyon esnası ve operasyon sonrası olmak üzere üç aşaması mevcut olup, her aşamada ilgili birimlerce gerekli çalışmalar yapılır.*" hükmünü taşıdığı,

"**Operasyon Öncesi Çalışmalar**" başlıklı 8. maddesinin; "*Operasyon öncesi çalışmalar, yakalama işleminin icrasına yönelik olarak dış emniyet tertibatının alınmasına*"

kadar olan çalışmaları kapsar. Operasyon öncesi yapılması gereken çalışmalar planlı operasyonlarda mutlaka yapılır,...Bu çalışmalar istihbarat birimince ve/veya adli soruşturmacı birim tarafından yapılır ve aşağıdaki çalışmaları kapsar.” hükümlerini haiz olduğu,

“İstihbarat Biriminin Operasyon Öncesi Çalışmaları” başlıklı 9. maddesinin; “Özellikle terör, organize suçlar ve görev alanına giren diğer hususlarda, operasyon planının hazırlık çalışması ve planlama sürecinin kısa ya da uzun tutulması, haber kaynaklarından alınan bilgilerle birlikte, konusu suç teşkil eden faaliyetlerin niteliğine, hedeflerin ve operasyon alanının özelliğine, hedef şahıs veya örgütün uyguladığı taktiklere göre değişebilir. İstihbarat hazırlık çalışmalarının operasyonu icraya yönelik çalışmaları gerektirip gerektirmeyeceği ilgili istihbarat birimi tarafından değerlendirilerek, Emniyet Müdürlüğüne arz edilir.” hükmünü amir olduğu,

“Operasyon Alanı ve Şüpheliler Hakkında Bilgiler” başlığını taşıyan 10. maddesinin; “Planlı İstihbarat Çalışmaları yapılan operasyonlarda; icra edilecek operasyonun güvenliği, bina, arazi, sığınak gibi operasyon alanı ve hedef şahıslar hakkında tüm detaylarının bilinmesi amacıyla aşağıda sıralanan bilgiler imkanlar ölçüsünde temin edilir.” hükmü altında bu bilgilerin neler olduğunun sıralandığı,

“Operasyon Kararı” başlıklı 12. maddesinin; “Operasyona yönelik hazırlık çalışmalarının olgunlaşmasına müteakip istihbarat ve adli soruşturmacı birim tarafından sunulan bilgiler çerçevesinde operasyona Emniyet Müdürlüğüne karar verilir.” hükmünü içerdiği,

“Brifing” başlıklı 13. maddesinin; “Operasyon kararından sonra istihbarat çalışmalarının yakalamaya dönüştürülmesi amacıyla, istihbarat birimince çalışmaların seyri hakkında bir brifing verileceği” hükmüne bağlandıktan sonra maddenin devamında brifinge kimlerin katılacağı belirlendiği,

“Hedef ile İlgili Bilgilerin Adli Soruşturmacı Birime Verilmesi” başlıklı 15. maddesinin; “Brifing esnasında hedef ile ilgili olarak bu yönetmeliğin 10. maddesinde yer alan tüm bilgiler bir dosya olarak adli soruşturmacı birime verilir. Ancak İstihbarat metod ve teknikleri kullanılarak toplanan ve henüz değerlendirilmemiş bilgiler sadece istihbarat biriminde kalır ve diğer birimlere kesinlikle verilmez.” hükmünü amir olduğu,

“Operasyon İcrasının Hazırlık Çalışması” başlıklı 18. maddesinin; “İstihbarat birimince, bu yönetmeliğin 10. maddesinde tespit edilen bilgiler, adli soruşturmacı birim tarafından mevcut bilgilerle karşılaştırılarak operasyonun icrası için gerekli hazırlık çalışmalarına başlanır.” hükmünü içerdiği,

“İstihbarat Biriminin Operasyon Esnası Çalışmaları” başlıklı 27. maddesinin; “İstihbarat birimi, operasyon esnasındaki çalışmalara katılarak gelişebilecek durumlara göre görev alanı ile ilgili çalışmalar yapar.” hükmünü taşıdığı,

“İstihbarat Biriminin Operasyon Sonrası Yapacağı Çalışmalar” başlıklı 31. maddesinin; “Hedef şahısları etkisiz hale getirilmesinden sonra, adli soruşturmacı birimlerce sürdürülen çalışmaların her safhasına istihbarat personeli destek çalışmalarında bulunmak amacıyla katılır. İfade alma esnasında olabilecek gelişmelere göre ilave istihbarat çalışmaları yapılır.” hükmünü içerdiği,

İncelenmiştir.

Bu mevzuata göre,“Operasyon”un suçun işlenmesine ve devamına engel olunması amacı ile çeşitli taktik ve tekniklerle uzman görevliler tarafından yürütülen planlı işlemler anlamına geldiği (4.madde), “Operasyonun Amacı”nın *kişilerin vücut bütünlüğü, mal varlığı ve manevi varlığının korunması olduğu* (5.madde), dolayısıyla, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü’nün bilgi için Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı (EGM İDB)’na gönderdiği 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı bu yazıya istinaden bir istihbarat operasyonu düzenlenmesi gerektiği, istihbarat hazırlık çalışmalarının operasyonu icraya yönelik çalışmaları gerektirip gerektirmeyeceği ilgili istihbarat birimi tarafından değerlendirilerek, Emniyet Müdürüne arz edileceği (9.madde), operasyona ise il emniyet müdürünün karar vereceği (12.madde) incelenmiştir.

Bu bağlamda, bahsekonu yazıya dayanarak bir operasyon düzenleme görevi, il müdürlüklerinin görevidir. Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü’nün gereği için İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü’ne bilgi için de Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı (EGM İDB)’na gönderdiği 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı bu yazıya, “istihbarat hazırlık çalışmaları” kapsamında İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü gerekli araştırmayı yaptıktan sonra cevap vermeliydi. Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü de, gelen cevapla birlikte kendilerinin de devam ettirdikleri çalışmaların sonucunu dercedip değerlendirdikten sonra eksik kalan bir bilgi eksiği varsa EGM İDB’ndan bu eksikliğin giderilmesi yönünde talepte bulunmalıydı. Bu eksikliğin de tamamlanmasının ardından Operasyon Yönetmeliği’nin 9. maddesinde de belirtildiği gibi bir operasyonun icra edilmesine yönelik çalışmaların gerektiği değerlendirildiğinden bahisle Emniyet Müdürüne arz edilmesi gerekiyordu.

Bahsekonu yazıyla ilgili olarak, İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü’ne herhangi bir yazılı cevap vermediği için “istihbarat hazırlık çalışmaları” eksik kalmış ve bu ciddi istihbari yazı operasyona dönüşmemiştir.

Yine konuyla ilgili olarak, Emniyet istihbarat faaliyetleri, 2559 Sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu'nun Ek-5 ve Ek-7'inci maddelerine göre hazırlanan 19/07/1995 tarihli Bakan Onayıyla yürürlüğe konulan ve ÇOK GİZLİ gizlilik derecesine sahip "**EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İSTİHBARAT DAİRE BAŞKANLIĞI MERKEZ VE TAŞRA ÜNİTELERİ KURULUŞ, GÖREV VE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ**"ne göre yürütülmektedir. Dolayısıyla bu alandaki uygulamalarda görev ve sorumluluğun en temel kaynağı da bu yönetmeliktir.

Yönetmeliğin 14'üncü maddesinde İstihbarat Dairesi Başkanlığı'nın, 30'uncu maddesinde Başkanlık C Şube Müdürlüğü'nün, 38'inci maddesinde İl İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün görevlerine, 67'nci maddesinde de Çalışma Esas ve Usullerine yer verilmiştir:

14. Madde (İstihbarat Daire Başkanlığı'nın Görevleri):

a) İstihbarat Daire Başkanlığı, taşra birimleri ile birlikte;

10) Yukarıdaki fıkralarda sayılan faaliyetler içinde yer alanlar ile tahrik, teşvik, himaye ve yardım edenlere ait bilgi toplamak, açık ve kapalı her türlü yollardan yararlanarak, Merkezce elde edilen ve ayrıca taşra birimlerinden intikal eden haberleri, kayıt ve tasnif etmek, varsa evveliyatı ile birleştirmek, değerlendirmek, onaylanmış planlara göre dağıtmak ve uygun görülenler için İstihbarat Operasyonları müstakilen veya müştereken yürütmek,

f) İstihbarat birimleri arasındaki koordinasyonu sağlamak.

Yönetmeliğin 14. maddesinin (a) fıkrasının 10. bendine göre, İstihbarat Daire Başkanlığı'nın Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün bilgi için Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı (EGM İDB)'na gönderdiği 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı bu yazıyı operasyona dönüştürmekle yükümlü olduğu izlenimi doğmakla birlikte, burada 10. bendin girişindeki "Yukarıdaki fıkralarda sayılan faaliyetler"e dikkat çekilmektedir. Yukarıdaki fıkralarda ise daha çok milli güvenliğe, düşman ülke hesabına yurt içinde eylem planlayanlara ve devletin şahsına yönelik suçlardan bahsedilmektedir. Dolayısıyla, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün hem de bilgi için gönderdiği bu yazıyı değerlendirip operasyona dönüştürme ve operasyon yürütme gibi yükümlülüğü olmadığı anlaşılmaktadır.

İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin 14. maddesinin (a) fıkrasının 10. bendine göre, EGM İDB'nin operasyon yürütme görevi vardır ama Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün bilgi için EGM İDB'na gönderdiği 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı bu yazı konusunda değil.

Yönetmeliğin 14. maddesinin diğer fıkralarında yine EGM İDB'nin operasyon yürütme görevi veren bir düzenleme bulunmamaktadır.

Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün bilgi için EGM İDB'na gönderdiği 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazı, Yasin HAYAL'in Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni olan Hrant DİNK'e yönelik bir eylem planladığını içermektedir. Yasin HAYAL, 2004 yılında Trabzon ilinde McDonald's isimli restoranta bomba attığı için tutuklanmış ve bir süre cezaevinde yatmıştır. Yasin HAYAL'in İstihbarat Değerlendirme Projesi (İDP) nezdinde "irticai" faaliyetler kapsamında değerlendirilmiş ve tasnif edilmiştir.

İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin 30. maddesinin (b) fıkrasının 1. bendine göre, "Ülke genelinde ve yurtdışındaki, aşırı sağ, irticai ve azınlık faaliyetlerini izlemek" (C) Şube Müdürlüğü'nün görevidir.

Dolayısıyla, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün bilgi için EGM İDB'na gönderdiği 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazının (C) Şube Müdürlüğü'ne gönderilmesi doğrudur.

Bu durumda, (C) Şube Müdürlüğü'nün bu evrak üzerinde hangi işlemleri yapmak zorunda olduğu konusunu irdelenecek olursak;

30. Madde (C Şube Müdürlüğü):

b) Görevleri;

5) İl İstihbarat Şubelerince aşırı sağ, irticai ve azınlık faaliyetlerine karşı yürütülen istihbarat operasyonlarının koordinesini ve takibini yapmak, operasyon öncesi ve sonrası geri besleme görevini yürütmek.

7) İllerden ve diğer kurumlardan gelen bilgi, belge ve duyuruları takip edip değerlendirmek, bu konuda taşra üniteleri ile gerekli koordinasyonu sağlamak,

İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin 30. maddesinin (b) fıkrasının 5. bendinde, özellikle "İl İstihbarat Şubelerince ... yürütülen" lafzına dikkat etmemiz gerekir. EGM İDB, illerin yürüttüğü operasyonları koordine edecek, takip edecek ve besleme görevi yapacaktır. Görüldüğü gibi bu madde hükmünde EGM İDB'na operasyon yürütme görevi verilmemiştir.

Yine Yönetmeliğin 30. maddesinin (b) fıkrasının 7. bendine göre, illerden gelen bilgi, belge ve duyuruları takip edip değerlendirmek ve bu konuda taşra ünitelerini koordine etmek görevi vardır.

Bu bağlamda, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nden bilgi için EGM İDB'na gelen 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazı, kaydedilmiş (EK:18/11). ve ilgilisi olan (C) Şube Müdürlüğü'ne havale edilmiştir (EK:18/9).

EGM İDB'nin 17/7/2009 tarih ve 170574 sayılı yazısında, 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazı üzerinde paraf ve notu bulunan personelin T. Bülent DEMİREL, Osman GÜLBEL, ve Yılmaz ANGIN olduğu bildirilmiştir (EK: 26/1-2).

Bu noktada, (C) Şube Müdürü Ali Fuat YILMAZER 14/7/2009 tarihli ifadesinde "C Şube Müdürlüğü olarak yapılması gereken iller arası koordinasyonun sağlanması, operasyon öncesi ve sonrası konuya ilişkin geri besleme faaliyetlerinin yürütülmesidir.

Trabzon'un gönderdiği 17.02.2006 tarih ve B.05.1.EGM.4.61.00.06.14-500-400-(484-2006) 027246 sayılı F-4 raporunun üst yazısında C Şube Müdürlüğü görevlilerine ait "İstanbul'a yazılmayan husus varsa görüşelim" şeklinde derkenar emir düşülmüş olması iller arası koordinasyonda gerekli hassasiyetin gösterildiğinin bir kanıtıdır. Ancak bu F-4 raporunun hemen akabinde aynı tarihli B.05.1.EGM.4.61.00.06.13-100-0003-(482-2006) 027248 sayılı yazı ile Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü, dağıtım hanesinde belirtilen şekli ile gereği yapılmak üzere konuyu resmi yazı ile İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğüne de bildirmiş olmakla gerekli koordinenin sağlandığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla Hrant DİNK ile ilgili bu bilginin iller arası koordinasyonu ile ilgili yapılacak başka bir işlem zaten bulunmamaktadır. Bu yazıdan sonrası tümüyle İstanbul İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün yapması gereken iş ve işlemlerle ilgilidir. Trabzon İstihbarat Şube Müdürlüğü bu anlamda iller arası koordinasyon açısından görevini yerine getirmiş, Merkez C Şube Müdürlüğü, derkenar emirden de anlaşılacağı üzere bu konuda gerekli hassasiyeti göstermiş ve bilginin ilgili il olan İstanbul ile koordine edildiğini gözetmiştir" şeklinde değerlendirmede bulunmuştur. (EK:6/3).

(C) Şube Müdür Yardımcısı T.Bülent DEMİREL 24/9/2009 tarihli ifadesinde Trabzon'un 17.02.2006 tarihinde gönderdiği evrak üzerindeki parafe ve üzerine düştüğüm "İstanbul'a yazılmayan husus varsa görüşelim" notu ve büro amirinin "200661027248 sy. yazı ile İstanbul'la paylaşılmış" - "Arz edildi" notları bahse konu olayla ilgili İstanbul'da bilgi kaybı veya eksikliği olup olmadığının aramızda değerlendirildiğinin ve iller arasındaki koordinasyon konusundaki hassasiyetimizin göstergesidir... Trabzon İl emniyet'in yazısı tarafımıza ulaştığı zaman konumun gereği olarak parafladım. Bu tür evraklarda veri girişi yapılması asıl, yapılmaması emirle istisnai kılınmıştır. ...konuyu önemli gördüğümünden koordinasyon görevimizin gereği olarak "İstanbul'a yazılmayan husus varsa görüşelim" notu tarafımdan yazılarak bilgi paylaşımında herhangi bir eksiklik olmaması için gerekli talimat verilmiştir. Ayrıca Trabzon'dan gelen bilginin hassasiyetine binaen o tarihte geçici görevle il dışında bulunan şube müdürünün de dönüşte konudan haberdar edilmesi için evrak üzerine "Md. Bey'e Arz" notu tarafımdan yazılmıştır" şeklinde değerlendirmede bulunmuştur. (EK:8/2).

(C) Şubesi Büro Amiri Yılmaz ANGIN 24/9/2009 tarihli ifadesinde “**Gelen Evrak ile İlgili İlk İşlem**

1. *Sözkonusu dönemde C2 Büro Amiri olarak görevli idim. Evrak büroma intikal ettiğinde evrakta geçen bilginin işlenmesi/kaybolmaması ve istendiğinde hızlı bir biçimde arz edilmesi için daha önce çalıştığım büroda oluşturduğum bir format gereği Yasin Hayal şahıs notuna (yani büro memurlarınca açılan/açılacak dijital bir word belgesine) evraktaki bilgilerin not edilmesi gerektiğini derkenar olarak yazdım.*

2. *Evrakta 5387193181 numaralı telefonu kullanan Yasin Hayal tarafından kullanıldığı ve Hayal'in şayet maddi destek temin ederse İstanbul'a ağabeyinin yanına gideceği hususu yer alıyordu. Ben bu telefon numarası üzerinden elimdeki imkanlar ölçüsünde verilen koşullu bilginin teyit yada tezkip edebilmek için numaranın o dönemde İstanbul'da kullanılan (yani bu ildeki baz istasyonlarından sinyal veren) bir telefon ile temasının bulunup bulunmadığını kontrol ettim. 2 Şubat 2006 tarihinde bu telefonun Fatma Çakıral adına kayıtlı 5372844255 numaralı telefon ile temasının bulunduğunu gördüm. Ancak bu telefonun Osman Hayal tarafından mı kullanıldığı yoksa Hayal'in İstanbul'daki bir başka irtibatına mı ait olduğu konusunda kanaatim oluşmadığı ve Trabzon İstihbaratın İstanbul İstihbarat Şubesine bu yazıyı “gereği” için göndermiş olması nedeniyle bir tahkikat yapılacağı ve ikinci bir teyit ya da tezkip bilgisinin bildirileceğini göz önünde bulundurarak tespitimi evrak üzerine not aldım. Bu çalışmaların bilgi için düşülmüş bir evrak itibariyle merkez şubede çalışan bir personel için zorunlu olmadığı kanaati taşısam da amacım bilgidен bilgi üretmek olduğu için İstanbul'dan konuyla ilgili evrak gelmesine yönelik olarak evrak üzerine notumu aldım ve evrağı derkenarda yazdığım hususlar ve diğer evrak işlemleri yapılmak üzere memurlarıma ayırdım. Görevimi yaptığımı düşünüyorum” şeklinde değerlendirmede bulunmuştur. (EK:12/1-2).*

Sonuçta, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nden bilgi için EGM İDB'na gelen 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazı üzerinde, (C) Şube Müdür Vekili olarak T. Bülent DEMİREL, (C) Şube Müdür Yardımcısı olarak Osman GÜLBEL ve C 2 Büro Amiri olarak Yılmaz ANGIN paraflamışlardır. T. Bülent DEMİREL, yazıyı “C2” ye havale etmiş, Büro Amiri olarak Yılmaz ANGIN'ın yazıdaki telefon numarası ile ilgili araştırma yapmış daha sonra ise yine T. Bülent DEMİREL “Md. bey'e arz” notu düşmüştür. Yani, yazı kaydedilmiş ve içindeki bilgiler araştırılarak değerlendirilmiştir.

19/07/1995 tarihli Bakan Onayıyla yürürlüğe konulan ve ÇOK GİZLİ gizlilik derecesine sahip “EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İSTİHBARAT DAİRE BAŞKANLIĞI MERKEZ VE TAŞRA ÜNİTELERİ KURULUŞ, GÖREV VE ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ”nde İl İstihbarat Şube Müdürlüklerinin Görevlerine bakacak olursak;

□ 38. Madde (II İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün Görevleri):

c) Görev alanına giren konularda planlı istihbarat operasyonu hazırlamak, yürütmek ve bu anlamda Merkez, diğer İl istihbarat Şube Müdürlükleri ile İl Emniyet Müdürlüğü'ne icra birimleri arasında koordineyi sağlamak.

Bu madde hükmüne göre, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazısının içeriği ile ilgili gereken istihbarat operasyonunu yapmak, il müdürlüklerinin görevleri arasındadır. Burada, planlı istihbarat operasyonu hazırlamak ve koordineyi sağlamak Trabzon ya da İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün görevidir.

İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin 67'nci maddesinde de Çalışma Esas ve Usullerine yer verilmiştir.

□ 67. Madde:

- Elde bulunan bilgiler konularına göre tasnif ve kayıt edilir.
- Genel konularla, geciktirilmesi sakınca doğuracak bilgiler, dağıtım planı uyarınca emniyet prensiplerine azami titizlik gösterilerek, mevcut teknik imkânlarla yetkililere ulaştırılır.

- Taşra istihbarat birimleri, hangi yolla elde edilmiş olursa olsun, elde ettikleri haberleri gerektiğinde ilgili birimlere, ancak mutlaka Merkez'e usulüne uygun olarak göndermeye mecburdur.

Bu madde hükmüne göre, EGM İDB (C) Şube Müdürlüğü görevlileri, yazıyı almış ve arşive kaydetmişler, tasnif ederek ilgili büroya havale etmişler, ilgili büro da evrakı değerlendirmeye tabi tutmuşlar, yazı üzerine not düşerek paraflamışlardır. Ayrıca, ifadelerinde yazının "gereği için" İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne de yazıldığına dikkat çekmişlerdir. Burada, EGM İDB'nin sorumluluğu, yazının arşive kaydedilmesi, tasnif edilmesi, ilgili büroya havale edilmesi, ilgili büronun da bu evrakın gereğini yerine getirecek birime ulaşıp ulaşmadığını kontrol etmektir. Bu yazının içeriğini değerlendirdikten sonra konuyu bir istihbarat operasyonuna dönüştürmek, EGM İDB'nin görevi değildir.

16.06.2009 tarihli BİLİRKİŞİ RAPORU'na göre, Trabzon Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün 17/02/2006 tarih ve (484-2006) 027248 sayılı yazısı, 17.02.2006 günü 17:44:48'de İstihbarat Daire Başkanlığı Arşiv Şubesinde görevli 206276 sicil sayılı personel tarafından dijital arşiv sistemine kaydedilmiştir (EK: 28/1-5).

Yine İstihbarat Dairesi Başkanı Ramazan AKYÜREK, İstihbarat Dairesi Başkan Yardımcısı Vedat YAVUZ, (C) Şubesi Müdürü Ali Fuat YILMAZER, (C) Şube Müdür Vekili T. Bülent DEMİREL, (C) Şube Müdür Yardımcısı Osman GÜLBEL ve C 2 Büro

Amiri Yılmaz ANGIN ifadelerinde, Trabzon Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün 17/02/2006 tarih ve (484-2006) 027248 sayılı yazısına istinaden istihbarat operasyonu yürütme görevinin İstihbarat Daire Başkanlığı'nın değil, İl İstihbarat Şube Müdürlüklerinin olduğunu vurgulamışlardır.

Netice itibarıyla, Emniyet Genel Müdürlüğü Operasyon Yönetmeliği'nin 4. ve 5. maddelerine göre, suç işlenmesi, kişilerin vücut bütünlüğü, mal varlığı ve manevi varlığının korunması için Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün bilgi için Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı (EGM İDB)'na gönderdiği 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı bu yazıya istinaden bir istihbarat operasyonu düzenlenmesi gerektiği, bu amaçla, gereği için kendisine gelen bu yazıya gerekli araştırmayı yaptıktan sonra İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü cevap vermesi, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü de, gelen cevapla birlikte kendilerinin de devam ettirdikleri çalışmaların sonucunu dercedip değerlendirdikten sonra eksik kalan bir bilgi eksikliği varsa EGM İDB'ndan bu eksikliğin giderilmesi yönünde talepte bulunması, bu eksikliğin de tamamlanmasının ardından Operasyon Yönetmeliği'nin 9. maddesinde de belirtildiği gibi bir operasyonun icra edilmesine yönelik çalışmaların gerektiği değerlendirildiğinden bahisle Emniyet Müdürlüğüne arz edilmesi gerektiği,

Ancak, bahsekonu yazıyla ilgili olarak, İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne herhangi bir yazılı cevap vermediği için "istihbarat hazırlık çalışmaları" eksik kalmış ve bu ciddi istihbari yazı operasyona dönüşemediği, burada sorumlu olanların, 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazıdaki istihbari bilgileri araştırarak Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne cevap vermeyen İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü görevlileri ile yazdıkları yazının cevabını yeterince takip etmeyen Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü görevlileri olduğu,

İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin 14. maddesinin (a) fıkrasının 10. bendi uyarınca EGM İDB'nın Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün bilgi için EGM İDB'na gönderdiği 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı bu yazı konusunda operasyon yürütme görevinin olmadığı, yine Yönetmeliğin 30. maddesinin (b) fıkrasının 7. bendine göre, (C) Şube Müdürlüğü'nün illerden gelen bilgi, belge ve duyumları takip edip değerlendirmek ve bu konuda taşra ünitelerini koordine etmek görevinin olduğu, Yönetmeliğin 38. maddesinin (c) fıkrasına göre, bu yazının içeriği ile ilgili gereken planlı istihbarat operasyonunu hazırlama ve koordineyi sağlamanın Trabzon ya da İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün görevi olduğu,

Kanaat ve sonucuna varılmıştır.

II/B) İkinci olarak, Hrant DİNK'e yönelik koruma önlemlerinin alınması konusunda elinde yeterli bilgi mevcut olmasına rağmen, (özellikle YİE Erhan TUNCEL'in görevine son verilmesinin ardından) HEDEF ŞAHISLAR PROGRAMI ile ilgili Tamim'e göre gerekli değerlendirmelerin ve buna bağlı olarak koruma tedbiri alınmaması, konusunda EGM İDB'nın sorumluluğu olup olmadığı konusunu irdeleyecek olursak;

EGM İDB, ilk olarak 24/04/2001 tarih ve 62572-2001 sayılı yazıda, Hedef Şahıslar Programı'ndan bahsedilmektedir. Bu yazıda, "Bilhassa "koruma talepleri" ile ilgili olarak gündeme gelen uygulamalar kapsamında karşılaşılan sıkıntıların giderilebilmesi ve terör örgütlerinin hedefi olduklarına dair bilgi derlenen şahıslarla ilgili gerekli işlemlerin daha sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla, yeni bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu"

Bu kapsamda,

"Sadece terör örgütlerinin hedefi durumunda olduğundan dolayı bilgi intikal eden şahıslara, hiçbir şekilde İDP ortamında fiş açılmayacak ve bu şahıslara ait veri girişi işlemleri "HEDEF ŞAHISLAR PROGRAMI"nda yapılacaktır" şeklindeki talimat Merkez Şube Müdürlüklerine duyurulmuştur (EK:20/20-21).

Bu tamim, öncelikle idari bir sıkıntının giderilmesi amacıyla hazırlanmış bir idari düzenlemedir. Yani, yasal bir düzenleme değildir. Amaç da, gerekli işlemlerin daha sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesidir. Bu program, şahısların korunmasıyla doğrudan ilgili değildir. Bu programa kaydedilen bir şahıs artık koruma altına alınmış demek değildir. Bu program, koruma altına alma işlemlerinin daha seri yürütülebilmesi amacıyla idarenin yapmış olduğu bir tasarruftur.

Ayrıca, özellikle terör örgütlerinin hedefi olan şahısların bu programa kaydının yapılacağını vurgulamaktadır. Trabzon Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün 17/02/2006 tarih ve (484-2006) 027248 sayılı yazısının içeriğine bakacak olursak, bir terör örgütünden o an için bahsetmek güçtür. Yasin Hayal'in 2004 yılında McDonald's'a yönelik yaptığı eylem, bir terör eylemi olarak irticai nitelikte olduğu değerlendirilmiş ve "irtica" ile mücadele şubesi ve bürosundan takip edilmiştir. Ancak, Yasin Hayal ile ilgili olarak belli bir terör örgütünün adı geçmemiştir.

EGM İDB, ikinci kez 08/02/2002 tarih ve 022594-2002 sayılı yazıda, Hedef Şahıslar ile ilgili daha önce Merkez Şube Müdürlüklerine duyurulan tamimin işleminde bazı sıkıntılar olduğu, İl Koruma Komisyonlarına eski ve gereksiz kayıtlarında gönderilebildiği, bu yüzden İl Koruma Komisyonları'nda çelişki meydana gelebildiği, bu sıkıntıların giderilmesi için tekrar yeni bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu bildirilmektedir (EK:20/12-13).

Bu yazıda dikkat çeken hususlar şunlardır:

- ✓ Terör örgütünün hedefi olan şahıslar programa girilecektir.
- ✓ Bu program, hedef şahısların korunmasını sağlayacak asıl mekanizmayı kuran değil, asıl mekanizmaya yardımcı olmak için gerekli bilgilere erişimi hızlı ve sağlıklı kılan bir programdır.
- ✓ Bu program ile ilgili sadece Merkez Haberalma Şube müdürlüklerine değil aynı zamanda il istihbarat şube müdürlüklerine ve Merkez Arşiv ile Bilgi İşlem Şube Müdürlüklerine de görev verilmiştir.

Burada da açıkça görüldüğü gibi, korunması gerektiği düşünülen hedef şahıslarla ilgili bilgi talepleri, İl Koruma Komisyonlarından gelen bilgi talepleri Merkez İKK Şube Müdürlüğüne gelecektir. Hedef şahıslarla ilgili toplanan bilgiler de, Merkez Haberalma Şube müdürlüklerine gönderilecektir. Haberalma Şube müdürlükleri, gelen bilgileri derleyecek toplayacak, tarayacak, değerlendirecek, eski görülenler ayıklanacak ve gereksiz olanların silinmesi için Arşiv Şube Müdürlüğüne bildireceklerdir. Arşiv Şube Müdürlüğü de gerekli koordine sağlandıktan sonra eski ve gereksiz bilgileri silecektir.

Yine Hedef Şahıslar Programı'nı 1999-2001 yılları arasında İKK Şube Müdür Vekili olarak görev yaptığı süre içerisinde geliştirerek uygulamaya soktuğunu ifade eden Ali Fuat YILMAZER 14.07.2009 ifadesinde "Bu programdaki asıl amaç, İDP programına işlenen resmi evrakların ayrıca bir de Hedef Şahıslar Programı'na girilmesi değildir. İDP projesinde yapılan arşiv tetkikinde hiçbir şekilde görünme şansı bulunmayan "örgütsel dokümanlar, örgüt mensuplarının ifadeleri, örgütlerin yayın organlarında yer alan tehdit içerikli bilgiler vb." hususların arşiv tetkiki kapsamında sorgulanabilir hale getirilmesidir. Eğer Hrant DINK'le ilgili bir talep olmuş olsaydı, İKK Şube Müdürlüğü'nce yapılacak arşiv araştırmasında öncelikle zorunlu olarak İDP projesinden bakılacak ve Trabzon'un resmi yazı ile gönderdiği bu bilgi orada rahatlıkla görülebilecekti. Hedef şahıslar programına veri girişine ilişkin düzenlemeler bu gibi durumları temelde amaç edinmemiştir.

Şahısların tehdit altında olduklarına dair tespitler büyük çoğunluk itibari ile örgütsel dokümanlara, örgüt mensuplarının ifadelerine, örgütlerin legal ve illegal yayın organlarındaki haberlere dayanmaktadır. Bu yönlü bilgilere İDP'deki arşiv araştırması ile ulaşılamaz. Bunları İl İstihbarat Şube Müdürlükleri de yeterince inceleyip arşiv sistematığı içerisinde değerlendiremezler. Bu tarz analize dayalı çalışmalar Başkanlık'taki Merkez Haberalma Şube Müdürlüklerince yürütülür. Çünkü Merkez Haberalma Şube Müdürlükleri örgütsel analizlere yönelik çalışmalar yaptıkları için örgütsel yayımları hassasiyetle takip etmek, örgüt mensuplarının ifadelerini okumak ve örgütsel dokümanları da kapsamlı bir şekilde incelemek durumundadırlar. Bunlarla ilgili kendi sistematiklerine uygun olarak da (geri besleme faaliyetleri, üst makamlara hazırlanan raporlar, güvenlik birimleri arasındaki

koordinasyon toplantıları, istihbarat içi koordinasyon toplantıları ve eğitim faaliyetleri vb.) çalışmalarda kullanılmak üzere kayıt altına alırlar. İşte bu çalışmalar esnasında şayet bir şahsın herhangi bir terör örgütünün hedefi olduğuna dair bir tespite ulaşılmışsa, bunun da ayrı bir yerde (Hedef Şahıslar Programı'nda) kayıt altına alınması ve bir talep durumunda İDP ortamındaki resmi evrak bazlı bilgilere ilave olarak bu bilgilerin de değerlendirmeye katılabilmesi amaçlanmıştır. Trabzon'dan gelen Hrant DİNK ile ilgili bilgi zaten resmi evrakta olduğu için Hedef Şahıslar Programı kapsamında bir eksiklik söz konusu değildir. İDP arşivinde kapsamlı bir inceleme yapılacak olursa ayrıca Hedef Şahıslar Programı'na veri girişi yapılmamış çok sayıda resmi evrak olduğu anlaşılır" şeklinde değerlendirmede bulunmuştur.

Açıkça anlaşıldığı üzere, Hedef Şahıslar Programı, bir koruma programı değildir. Yani, bu programa kaydedilen artık korunmaya başlanmıştır, demek değildir. Bu program, korunmaya alınması düşünülen hedef şahıslar hakkında daha sağlıklı bir araştırma yapılabilmesi için istihbarat birimleri arasındaki uyumlu çalışmayı sağlayıcı mahiyetteki bir idari düzenlemedir.

Kaldı ki, hedef şahısların koruma altına alınabilmesini olanaklı kılan bu hususları tanzim eden Koruma Hizmetleri Yönetmeliği vardır.

Koruma Hizmetleri Yönetmeliği'nin (EK:28/11-24),

11. maddesine göre, "Hayatının ciddi biçimde tehdit altında bulunduğu Milli İstihbarat Teşkilatı ile diğer istihbarat birimleri tarafından tespit edilenler ve korunmaları zaruri görülenler, bu kuruluşların teklifi üzerine güvenlik birimlerince, talepleri aranmaksızın korumaya alınırlar."

Kuşkusuz, Hrant DİNK, Koruma Hizmetleri Yönetmeliği'nin 11. maddesi kapsamında koruma altına alınabilirdi.

14. maddesine göre, 7, 8, 10 ve 11. maddelerde sayılanların koruma kararları ve şekilleri İl Koruma Komisyonunca belirlenir. İl Koruma Komisyonu kararına karşı yapılan itirazlar, Merkez Koruma Komisyonu'na değerlendirilerek karara bağlanır.

17. maddesine göre, Komisyonların sekreteryaportörlük hizmetleri; İl Koruma Komisyonlarında Koruma Şube Müdürlüğüne yerine getirilir.

18. maddesine göre, İl Koruma Komisyonu kararları Vali Olur'u ile kesinleşir.

Ayrıca, 5442 sayılı **İl İdaresi Kanunu**'nun 9. maddesine göre, "Vali, ilde Devletin ve Hükümetin temsilcisi ve ayrı ayrı her Bakanın mümessili ve bunların idari ve siyasi yürütme vasıtasıdır. Bu sıfatla : C) Vali, kanun, tüzük, yönetmelik ve Hükümet kararlarının neşir ve ilanını ve uygulanmasını sağlamak ve Bakanlıkların talimat ve emirlerini yürütmekle ödevlidir. Bu işlerin gerçekleştirilmesi için gereken bütün tedbirleri almaya yetkilidir. D) Vali, dördüncü maddenin son fıkrasında belirtilen adli ve askeri teşkilat

dışında kalan bütün Devlet daire, müessese ve işletmelerini, özel işyerlerini, özel idare, belediye köy idareleriyle bunlara bağlı tekml müesseseleri denetler, teftiş eder. E) İlin her yönden genel idare ve genel gidişini düzenlemek ve denetlemekten sorumludur."

5442 sayılı **İl İdaresi Kanunu**'nun 11. maddesine göre, "A) Vali, il sınırları içinde bulunan genel ve özel bütün kolluk kuvvet ve teşkilatının amiridir. Suç işlenmesini önlemek, kamu düzen ve güvenini korumak için gereken tedbirleri alır. Bu maksatla Devletin genel ve özel kolluk kuvvetlerini istihdam eder, bu teşkilat amir ve memurları vali tarafından verilen emirleri derhal yerine getirmekle yükümlüdür.

C) İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin, kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisi valinin ödev ve görevlerindedir.

Bunları sağlamak için vali gereken karar ve tedbirleri alır. Bu hususta alınan ve ilan olunan karar ve tedbirlere uymayanlar hakkında 66 ncı madde hükmü uygulanır."

13. maddesine göre, "Vali, Bakanlıklar ve tüzelkişiliği haiz genel müdürlüklerin ile teşkilatında çalışan bütün memur ve müstahdemlerinin en büyük amiridir. Bu sıfatla : A) Memur ve müstahdemlerin çalışmalarına nezaret eder. B) Teşkilatın işlemlerini denetler."

Müfettişliğimizin 20/05/2009 tarih ve 80/06.İST.EMN.-06 sayılı yazısı ile Emniyet İstanbul Emniyet Koruma Şube Müdürlüğü'nden "Şahıs koruma programı/sisteminin nasıl işlediğinin, kimler için nasıl koruma sağlandığının, Koruma konusunda gerekli kararların alınmasına, uygulanmasına ve yürütülmesine ilişkin mevzuatın, Başbakanlık Koruma Hizmetleri Yönetmeliğinin 11. maddesi kapsamında 2005, 2006, 2007 yıllarında hangi istihbarat birimi tarafından (dayanak teşkil eden yazının tarih ve sayısı), hangi tarihlerde, kaç kişi için ve hangi sebeplerle koruma kararı (Komisyon kararının tarih ve sayısının) alındığının" bildirilmesi istenmiştir (EK: 30).

İstanbul Emniyet Koruma Şube Müdürlüğü'nün 22/5/2009 tarih ve 2009/4896 sayılı cevabi yazısına göre, İstanbul ilinde Koruma Hizmetleri Yönetmeliği'nin 11. maddesinin uygulanması şu şekilde yapılmaktadır: (EK: 31/1-7)

Yönetmelik maddesinde; "Hayatının ciddi biçimde tehdit altında bulunduğu Milli İstihbarat Teşkilatı ile diğer istihbarat birimleri tarafından tespit edilenler ve korunmaları zaruri görülenler, bu kuruluşların teklifi üzerine güvenlik birimlerince, talepleri aranmaksızın korumaya alınırlar." demesine rağmen, İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürlüğü ile diğer ilgili şube ve ilçe emniyet müdürlüklerinden gelen, hakkında koruma ve güvenlik tedbirleri alınması istenen, tehdit içeriği hakkında bilgi verilen ve gereğinin yapılması istenen evraklarda ismi geçen şahıslarla ilgili olarak, söz konusu evraklar önce Koruma Şube Müdürlüğüne sevk edilirler.

Ardından, evrakta bildirilen isimler hakkında **yeniden** İstihbarat, Terörle Mücadele, Güvenlik ve ilgili şubesine koruma altına alınmasının zaruri görülüp görülmediğinin teklif edilmesi yönünde araştırma yapılması istenmektedir.

Bu kapsamda koruma ve güvenlik tedbirleri alınması istenen şahıslarla ilgili olarak, yönetmeliğin 11. maddesi kapsamında MİT İstanbul Bölge Başkanlığına da, koruma altına alınmasının zaruri görülüp görülmediğinin teklif edilmesi hususunda görüş sorulmuş, ancak ilgili birimce yazılı olarak herhangi bir cevap verilmemesi nedeni ile daha sonraki dönemlerde yazışmalar yapılmamıştır.

Şahıslar hakkında yapılan tahkikatın neticesinde, koruma altına alınması zaruri görülenler, Yönetmeliğin 20. maddesine istinaden koruma altına alınmakta, koruma altına alınması teklif edilmeyen şahıslar ise İl Koruma Komisyonuna havale edilerek haklarında karar düzenlenmektedir.

Bu izahata göre, İstanbul Valisi, koruma hizmetlerinin en üst sahibi. Bu hizmetin sekretaryasını ise, İstanbul Emniyet Koruma Şube Müdürlüğü yerine getirmektedir. Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğünden gelen 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazıyı alan İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü bu yazıyı Koruma Şube Müdürlüğüne göndermeliydi. Çünkü, nasıl olsa daha sonra hem Emniyet İstihbarat hem Emniyet Terörle Mücadele hem Emniyet Güvenlik hem de MİT Bölge Başkanlığı konuyu araştırmaktadır. Yapılacak bu araştırmadan sonra konu İl Koruma Komisyonu'nda görüşülecektir.

Bu mevzuat ve izahata göre, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğünden gelen 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazının gereği olarak Hrant DİNK'in koruma altına alınmasına karar vermek İstanbul İl Koruma Komisyonunun görevi olup EGM İDB'nın böyle bir yükümlülüğü yoktur. EGM İDB'nın kendi bünyesinde yaptığı HEDEF ŞAHISLAR PROGRAMI idari bir düzenleme olup İl Koruma Komisyonlarının istediği bilgileri daha düzenli ve güvenilir kılma amacı gütmektedir. Bir şahsın bu programa kaydedilmesi demek, koruma altına alınması demek değildir. Kaldı ki bu programa sadece terör örgütlerinin hedefi olan şahıslar kaydedilmektedir. Yasin Hayal'in bir terör örgütü üyesi olduğuna dair bir veri de bulunmamaktadır.

Netice olarak, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğünden gelen 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazının EGM İDB'na ulaştığı 17/02/2006 tarihi itibarıyla, bu yazının işlem görmesi için ilgili birime havale edenler ile bu birimden sorumlu olan görevlilerinin EGM İstihbarat Dairesi eski Başkanı Sabri UZUN, EGM İstihbarat Dairesi eski Başkan Yardımcıları Necmettin EMRE ve Vedat YAVUZ, EGM İstihbarat Dairesi (C) Şubesi eski Müdürü Ali Fuat YILMAZER, EGM İstihbarat Dairesi (C) Şubesi eski Müdür Yardımcısı ve Vekili T.Bülent DEMİREL, EGM İstihbarat Dairesi (C) Şubesi eski Müdür Yardımcısı

Osman GÜLBEL, EGM İstihbarat Dairesi (C) Şubesi eski Büro Amiri Yılmaz ANGIN ve EGM İstihbarat Dairesi (C) Şubesi Polis Memuru Hüsamettin YAMAN olduğu,

Ramazan AKYÜREK'in EGM İstihbarat Daire Başkanlığı görevine 09/05/2006 tarihinde başladığı, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğünden gelen 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazının 17/02/2006 günü EGM İDB'na ulaştığı, Ramazan AKYÜREK'in "EGM İstihbarat Daire Başkanı" olarak göreve başlamasından yaklaşık (3) önce gelen bir istihbari bilgi ile ilgili operasyon başlatmamasından dolayı Ramazan AKYÜREK'e bir kusur veya suç isnat edilemeyeceği,

Emniyet Genel Müdürlüğü Operasyon Yönetmeliği'nin 4. ve 5. maddelerine göre, suç işlenmesi, kişilerin vücut bütünlüğü, mal varlığı ve manevi varlığının korunması için Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün bilgi için Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı (EGM İDB)'na gönderdiği 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı bu yazıya istinaden bir istihbarat operasyonu düzenlenmesi gerektiği, bu amaçla, gereği için kendisine gelen bu yazıya gerekli araştırmayı yaptıktan sonra İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü cevap vermesi, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü de, gelen cevapla birlikte kendilerinin de devam ettirdikleri çalışmaların sonucunu dercedip değerlendirdikten sonra eksik kalan bir bilgi eksiği varsa EGM İDB'ndan bu eksikliğin giderilmesi yönünde talepte bulunması, bu eksikliğin de tamamlanmasının ardından Operasyon Yönetmeliği'nin 9. maddesinde de belirtildiği gibi bir operasyonun icra edilmesine yönelik çalışmaların gerektiği değerlendirildiğinden bahisle Emniyet Müdürüne arz edilmesi gerektiği,

Ancak, bahsekonu yazıyla ilgili olarak, İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü, Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne herhangi bir yazılı cevap vermediği için "istihbarat hazırlık çalışmaları" eksik kalmış ve bu ciddi istihbari yazı operasyona dönüşemediği, burada sorumlu olanların, 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazıdaki istihbari bilgileri araştırarak Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne cevap vermeyen İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü görevlileri ile yazdıkları yazının cevabını yeterince takip etmeyen Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü görevlileri olduğu,

İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin 14. maddesinin (a) fıkrasının 10. bendi uyarınca EGM İDB'nın Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün bilgi için EGM İDB'na gönderdiği 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı bu yazı konusunda operasyon yürütme görevinin olmadığı, yine Yönetmeliğin 30. maddesinin (b) fıkrasının 7. bendine göre, (C) Şube Müdürlüğü'nün illerden gelen bilgi, belge ve duyumları takip edip değerlendirmek ve bu konuda taşra ünitelerini koordine etmek görevinin olduğu, Yönetmeliğin 38. maddesinin (c) fıkrasına göre,

bu yazının içeriği ile ilgili gereken planlı istihbarat operasyonunu hazırlama ve koordineyi sağlamanın Trabzon ya da İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün görevi olduğu,

Yine Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğünden gelen 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazının gereği olarak Hrant DİNK'in koruma altına alınmasına karar vermenin İstanbul İl Koruma Komisyonunun görevi olduğu, EGM İDB'nın böyle bir yükümlülüğünün olmadığı, EGM İDB'nın kendi bünyesinde yaptığı HEDEF ŞAHISLAR PROGRAMI'nın idari bir düzenleme olup İl Koruma Komisyonlarının istediği bilgileri daha düzenli ve güvenilir kılma amacı güttüğü, bir şahsın bu programa kaydedilmesinin, koruma altına alındığı anlamına gelmediği, ayrıca bu programa sadece terör örgütlerinin hedefi olan şahısların kaydedildiği, Yasin Hayal'in bir terör örgütü üyesi olduğuna dair bir veri de bulunmadığı,

Ayrıca, EGM İDB (C) Şube Müdürlüğü görevlilerinin, yazıyı arşive kaydettikleri, tasnif ederek ilgili büroya havale ettikleri, ilgili büronun da evrakı değerlendirmeye tabi tuttuğu, yazı üzerine not düşerek parafladıkları, bu evrakın gereğini yerine getirecek birime ulaşıp ulaşmadığını kontrol ettikleri,

Kanaat ve sonucuna varılmıştır.

XIII - SONUC :

"Trabzon Emniyeti İstihbarat Şubesinin İstanbul Emniyeti İstihbarat Şubesine 17/02/2006 tarihli yazısı üzerine planlı operasyon ihtimaline yönelik değerlendirmelerin yapılarak, İstihbarat Şubeleri arasındaki koordinasyonun sağlanması ve sürecin takibinin ile Hrant DİNK'e yönelik koruma önlemlerinin alınması konusunda elinde yeterli bilgi mevcut olmasına rağmen, (özellikle YİE Erhan TUNCEL'in görevine son verilmesinin ardından) Hedef Şahıslar Programı ile ilgili Tamim'e göre gerekli değerlendirmelerin ve buna bağlı olarak koruma tedbiri alınmaması nedenleriyle, görevlerini gereği gibi yerine getirmediikleri değerlendirilen ilgili (C) Şubesi Müdürü Ali Fuat YILMAZER, aynı dönem ilgili Merkez Haberalma Daire başkan yardımcıları ile Trabzon Emniyet Müdürlüğü yaptığı dönemden İstihbarat Daire Başkanı olarak görev yaptığı döneme kadar sürecin başından sonuna tüm aşamalarından haberdar olan ve gerekli değerlendirmeleri yapabileme yetkisine sahip olduğu görülmekle görevini ihmal ettiği değerlendirilen İstihbarat Daire Başkanı Ramazan AKYÜREK ve tespit edilecek diğer görevlilerin görevlerini ihmal ettikleri" iddiası ile ilgili olarak;

Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğünden gelen 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazının Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı (EGM İDB)'na 17/02/2006 tarihinde ulaştığı,

17/02/2006 tarihi itibarıyla, bu yazının işlem görmesi için ilgili birime havale edenler ile bu birimden sorumlu olan görevlilerinin, EGM İstihbarat Dairesi eski Başkanı Sabri UZUN, EGM İstihbarat Dairesi eski Başkan Yardımcıları Necmettin EMRE ve Vedat YAVUZ, EGM İstihbarat Dairesi (C) Şubesi eski Müdürü Ali Fuat YILMAZER, EGM İstihbarat Dairesi (C) Şubesi eski Müdür Yardımcısı ve Vekili T.Bülent DEMİREL, EGM İstihbarat Dairesi (C) Şubesi eski Müdür Yardımcısı Osman GÜLBEL, EGM İstihbarat Dairesi (C) Şubesi eski Büro Amiri Yılmaz ANGIN ve EGM İstihbarat Dairesi (C) Şubesi Polis Memuru Hüsamettin YAMAN olduğu,

Ayrıca, Emniyet Genel Müdürlüğü Operasyon Yönetmeliği'nin 4. ve 5. maddelerine göre, suçun işlenmemesi, kişilerin vücut bütünlüğü ile mal ve manevi varlığının korunması için bir operasyon düzenlenebileceğinin belirtildiği, ancak böyle bir operasyon düzenlenebilmesi için EGM Operasyon Yönetmeliği'nin 9. maddesinde de belirtildiği gibi "istihbarat hazırlık çalışmaları"nın tamamlanmasını müteakip bir operasyonun icra edilmesine yönelik teklifin Emniyet Müdürüne arz edilmesi gerektiği,

Bu bağlamda, Trabzon İl Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazısına istinaden İstanbul İl Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün gerekli araştırmayı yapması, yaptıktan sonra gereği için kendisine gelen bu yazıya cevap vermesinin gerektiği; Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün de, gelen cevapla birlikte kendilerinin devam ettirdikleri çalışmaların sonucunu dercedip değerlendirmesi gerektiği,

Ancak, bahsekonu yazıyla ilgili olarak, İstanbul Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'ne herhangi bir yazılı cevap vermediği, dolayısıyla "istihbarat hazırlık çalışmaları"nın eksik kaldığı, sonuç olarak bu istihbari yazının operasyona dönüşmediği,

Yine, İstihbarat Dairesi Başkanlığı Merkez ve Taşra Üniteleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği'nin 14. maddesinin (a) fıkrasının 10. bendi uyarınca EGM İDB'nin Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün bilgi için EGM İDB'na gönderdiği 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı bu yazı konusunda operasyon yürütme görevinin olmadığı, yine Yönetmeliğin 30. maddesinin (b) fıkrasının 7. bendine göre, (C) Şube Müdürlüğü'nün illerden gelen bilgi, belge ve duyumları takip edip değerlendirmek ve bu konuda taşra ünitelerini koordine etmek görevinin olduğu, Yönetmeliğin 38. maddesinin (c) fıkrasına göre, bu yazının içeriği ile ilgili gereken planlı istihbarat operasyonunu hazırlama ve koordineyi sağlamanın İl Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğü'nün görevi olduğu,

Yine Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğünden gelen 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazının gereği olarak Hrant DİNK'in koruma altına alınmasına karar vermenin İstanbul İl Koruma Komisyonunun görevi olduğu, EGM İDB'nin böyle bir yükümlülüğünün olmadığı, EGM İDB'nin kendi bünyesinde yaptığı HEDEF ŞAHISLAR PROGRAMI'nın

idari bir düzenleme olup İl Koruma Komisyonlarının istediği bilgileri daha düzenli ve güvenilir kılma amacı güttüğü, bir şahsın bu programa kaydedilmesinin, koruma altına alındığı anlamına gelmediği, koruma kararının alınması için de bu programa kaydın gerekmediği, ayrıca bu programa sadece terör örgütlerinin hedefi olan şahısların kaydedildiği, o tarihte Yasin Hayal'in bir terör örgütü üyesi olduğuna dair bir veri de bulunmadığı,

EGM İDB (C) Şube Müdürlüğü görevlilerinin, yazıyı arşive kaydettikleri, tasnif ederek ilgili büroya havale ettikleri, ilgili büronun da evrakı değerlendirmeye tabi tuttuğu, yazı üzerine not düşerek parafladıkları, bu evrakın gereğini yerine getirecek birime ulaşım ulaşmadığını kontrol ettikleri, dolayısıyla, EGM İstihbarat Daire Başkanlığı görevlileri olarak Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğünden bilgi için gelen 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazı ile ilgili görevlerini yerine getirdikleri,

Ayrıca, Ramazan AKYÜREK'in Trabzon Emniyet İstihbarat Şube Müdürlüğünden gelen 17/02/2006 tarih ve 027248 sayılı yazının EGM İDB'na ulaştığı, "EGM İstihbarat Daire Başkanı" olarak görevine 17/02/2006 tarihinden yaklaşık (3) ay sonra 09/05/2006 tarihinde başladığı,

Anlaşıldığından,

EGM İstihbarat Dairesi eski Başkanları **Sabri UZUN** ve **Ramazan AKYÜREK**, Operasyonlardan (Haberalma) sorumlu Daire eski Başkan Yardımcıları **Necmettin EMRE** ve **Vedat YAVUZ**, (C) Şubesi eski Müdürü **Ali Fuat YILMAZER**, (C) Şubesi eski Müdür Yardımcısı **T.Bülent DEMİREL**, (C) Şubesi eski Müdür Yardımcısı **Osman GÜLBEL**, (C) Şubesi Büro Amiri **Yılmaz ANGIN** ve Polis Memuru **Hüsamettin YAMAN** hakkında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı,

Kanaat ve sonucuna varılmıştır.

Tarafımızdan (3) örnek olarak düzenlenen bu **Araştırma Raporu**'nun (1) örneği dizi pusulasına bağlı ekleri ile, (2) örneği de eksiz olarak İçişleri Bakanlığı (Tef.Ku.Bşk.)'na sunulmuştur. **09.11.2009**

Mehmet CANOĞLU
Mülkiye Başmüfettişi

Mustafa ÜÇKUYU
Mülkiye Başmüfettişi